

Številka: 35406-47/2021-ARSO-20

Datum: 19. 7. 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi 1. točke prvega odstavka 78. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2) v povezavi s prvim odstavkom 319. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24) v upravni zadevi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, po uradni dolžnosti upravljavcu LEK farmacevtska družba d.d., Verovškova 57, 1526 Ljubljana, ki ga po pooblastilu članice uprave Eve Podgoršek in člana uprave Simona Rečnika zastopa Mojca Potočnik, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-172/2006-31 z dne 15. 4. 2010, spremenjeno z odločbami št. 35407-37/2011-33 z dne 12. 7. 2012, št. 35406-33/2012-4 z dne 15. 3. 2013, št. 35406-53/2014-8 z dne 23. 1. 2015 in št. 35406-39/2015-10 z dne 27. 1. 2016, št. 35406-53/2016-7 z dne 8. 6. 2017, št. 35406-42/2019-12 z dne 30. 3. 2021 in št. 35406-1/2021-7 z dne 19. 2. 2021 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje), za obratovanje naprav, ki lahko povzročata onesnaževanje okolja večjega obsega, to je za napravo, ki v proizvodnji osnovnih farmacevtskih izdelkov uporablja kemične in biološke postopke in napravo za odstranjevanje nevarnih odpadkov po postopku D10, to je za sežigalnico SIATA ter drugo napravo Pakirni center končnih farmacevtskih oblik (Trdni izdelki), ki se nahajajo na naslovu Trimlini 2D, 9220 Lendava, izdano upravljavcu LEK farmacevtska družba d.d., Verovškova 57, 1526 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec), se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Točki 2.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova, 9. alineja, ki se glasi:

- zagotavljanje zmanjšanja količin odpadkov v skladišču v primeru planirane ali neplanirane popolne zaustavitve delovanja sežigalnice.

2. Točki 2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se za alinejo iv. doda alineja v., ki se glasi:

- v. namestitvev stacionarnih javljalnikov hlapov v proizvodnih prostorih, kjer se pričakuje možnost razpršenih emisij hlapnih organskih spojin in namestitvev požarnih javljalnikov v cisternskem skladišču organskih topil.

3. Za točko 2.1.14 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda točka 2.1.14.a, ki se glasi:

2.1.14.a. Upravljevec mora kot lastne meritve zagotoviti spremljanje parametrov ključnih procesov, in sicer na:

Peči z rotirajočim dnom:

- dozirna sistema (mlin za drobljenje trdnih odpadkov in linija za doziranje trdnih in pastoznih odpadkov): trajno merjenje temperature
- gorilniki: trajna meritev tlaka (kot indikatorja delovanja ventilatorja za vpihanje zraka na gorilnike), trajna meritev pretoka zemeljskega plina, trajna indikacija plamena (fotocelica)
- mešalni polž v rotacijski peči: trajna meritev obratov in delovanja polža (indikator)
- rotacijska peč: trajna meritev temperature v peči, temperature dimnih plinov, temperature hladilnega olja polža, koncentracije kisika, podtlaka v rota peči, obratov dna peči

Stacionarni peči:

- primarna komora: trajna meritev pretoka odpadne vode in topil (ki se dozirata v peč), trajna meritev temperature, koncentracije kisika, podtlaka v peči, indikacije plamena ter tlaka (kot indikatorja delovanja ventilatorja za vpihanje zraka v gorilnike)
- sekundarna komora: trajna meritev temperature in temperature za dogrevanje dimnika, koncentracije kisika, podtlaka v peči, indikacije plamena, tlaka (kot indikatorja delovanja ventilatorja za vpihanje zraka v gorilnike) in zaznavanje puščanja topil na liniji za doziranje (varnostni senzor)

Toplotnem izmenjevalniku:

- parni kotel: trajna meritev vhodne in izhodne temperature, nivoja vode v kotlu, tlaka pare (iz kotla), količine pare (iz kotla)
- rekuperator: trajna meritev vhodne in izhodne temperature

Filtni napravi za izločanje kapljic:

- kočov filter 1 in 2: trajna meritev delovanja filtra (indikator) ter padca tlaka

Ventilatorju vleka: trajna meritev podtlaka, pretoka dimnih plinov in temperature

Koncentratorju odpadnih vod (uparjalna naprava):

- koncentriranje: trajne meritve temperature na vstopu in izstopu izmenjevalca
- striping kolona: trajna meritev pretoka pare (iz kotla), tlaka kolone in temperature kolone ter temperature napajalne odpadne vode.

4. Preglednica 3 v točki 2.2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

Preglednica 3: Mejne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMz9, MMz20 in MMz24

Parameter	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
amoniak	-	mg/m ³	30
celotne organske snovi razen organskih delcev	C	mg/m ³	50
koncentracija vonja po standardu SIST EN 13725	-	(ou _E)	/

/ mejna vrednost ni določena

5. Preglednica 7 v točki 2.2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

Preglednica 7: Mejne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMz5

Parameter	Mejne koncentracije ^{a.)}		
	polurna povp. vrednost A(100%) ^{b.)} ali povprečje v obdobju vzorčenja ^{c.)}	polurna povp. vrednost B (97%)	dnevna povp.vred
Celotni prah	30 mg/m ³	10 mg/m ³	5 mg/m ³
Skupni hlapni organski ogljik, izražen kot C (TOC)	20 mg/m ³	10 mg/m ³	10 mg/m ³
Plinaste anorganske spojine klora (kloridi izraženi kot HCl)	60 mg/m ³	10 mg/m ³	8 mg/m ³
Fluor in njegove spojine (HF)	4 mg/m ³	2 mg/m ³	1 mg/m ³
Dušikovi oksidi NO in NO ₂ ; izraženi kot NO ₂	/	/	180 mg/m ³
Žveplov dioksid (SO ₂)	200 mg/m ³	50 mg/m ³	40 mg/m ³
Kadmij in spojine kadmija (Cd) in Talij in njegove spojine (Tl) skupaj	0,02 mg/m ³	/	/
Živo srebro in njegove spojine, (Hg)	0,05 mg/m ³	/	0.02 mg/m ³
Antimon in njegove spojine, (Sb), Arzen in njegove spojine, (As), Svinec in njegove spojine, (Pb), Krom in njegove spojine, (Cr), Kobalt in njegove spojine, (Co), Baker in njegove spojine, (Cu), Mangan in njegove spojine, (Mn), Nikelj in njegove spojine, (Ni), Vanadij in njegove spojine, (V), in skupaj	0,3 mg/m ³	/	/
Dioksini in furani (PCDD+PCDF) + dioksinu podobni PCB	0,08 (ng WHO-TEQ/Nm ³) ^{b.)}	/	/
Benzo(a)piren	0,05 mg/m ³	/	/

/ ni določenih mejnih vrednosti ali mejnih količin

^{a.)} Računska vsebnost kisika je 11 vol%

^{b.)} polurna povp. vrednost A(100%) se uporablja pri snoveh, ki se merijo trajno: »Celotni prah«, »Skupni hlapni organski ogljik, izražen kot C (TOC)«, »plinaste anorganske spojine klora (kloridi izraženi kot HCl)«, Fluor in njegove spojine (HF) »Dušikovi oksidi NO in NO₂, izraženi kot NO₂«, »Žveplov dioksid (SO₂)«, »Živo srebro in njegove spojine, (Hg)

^{c.)} povprečje v obdobju vzorčenja se uporablja pri snoveh, ki se merijo občasno: »Kadmij in spojine kadmija (Cd) in Talij in njegove spojine (Tl) skupaj«, »Antimon in njegove spojine, (Sb), Arzen in njegove spojine, (As), Svinec in njegove spojine, (Pb), Krom in njegove spojine, (Cr), Kobalt in njegove spojine, (Co), Baker in njegove spojine, (Cu), Mangan in njegove spojine, (Mn), Nikelj in njegove spojine, (Ni) in Vanadij in njegove spojine, (V) skupaj« »Dioksini in furani (PCDD+PCDF) + dioksinu podobni PCB«, »Benzo(a)piren«. (zagotovi se po 6 občasnih meritev po 30 minut, razen »dioksini in furani (PCDD+PCDF) + dioksinu podobni PCB«, kjer se zagotovi tri 6-8-urna vzorčenja)

6. V točki 2.4.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se:

- poimenovanje parametra »celotne organske snovi razen organskih delcev (TOC)« preimenuje v »skupni hlapni organski ogljik, izražen kot C (TOC)«,
- za alinejo »kisik (O₂)« ločilo pika nadomesti z vejico in doda sledeče alineje:
 - živo srebro in njegove spojine (izražene kot Hg),
 - vsebnost vodnih hlapov (H₂O),
 - tlak.

7. V točki 2.4.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se:
- črta tretja alineja »živega srebra in njegovih spojin (izraženih kot Hg)«,
 - črta trinajsta alineja »Benzo(a)pirena«,
 - alineja »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« spremeni tako, da se glasi »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«.
8. Za točko 2.4.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 2.4.6.a, ki se glasi:
- 2.4.6.a. Upravljevec mora v okviru obratovalnega monitoringa na merilnem mestu MMz5 na izpustu sežigalnice z oznako Z5 zagotoviti izvajanje občasnih meritev Benzo(a)pirena najmanj enkrat na leto s presledki, ki ne smejo biti krajši od šestih mesecev.
9. V točki 2.4.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedilo »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« spremeni tako, da se glasi »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«.
10. V točki 2.4.13 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se na koncu sedme alineje ločilo pika nadomesti z vejico in doda nova osma alineja, ki se glasi:
- »živo srebro in njegove spojine 40%«.
11. V točki 2.4.22 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedilo »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« spremeni tako, da se glasi »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«.
12. V točki 2.4.44 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se alineja »dibenzo-p-dioksine in dibenzofurane skupina standardov SIST EN 1948« spremeni tako, da se glasi »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB) skupina standardov SIST EN 1948«.
13. V točki 2.4.48 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedilo »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« spremeni tako, da se glasi »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«.
14. Za točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo nove točke 3.1.1.1, 3.1.1.2, 3.1.1.3, 3.1.1.4, 3.1.1.5, 3.1.1.6, 3.1.1.7 in 3.1.1.8, ki se glasijo:
- 3.1.1.1. Upravljevec mora v napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja za zmanjšanje porabe vode in nastajanja odpadnih voda zmanjševati količine odpadnih voda in/ali njihove obremenitve z onesnaževali, povečati ponovno uporabo odpadnih voda v proizvodnem procesu ter snovno izrabo in ponovno uporabo surovin najmanj:
- z uporabo odpadne vode (koncentrata) iz reverzne osmoze za pranje peščenih filtrov za pripravo hladilne vodnjaške vode,
 - z vračanjem nekontaminiranega parnega kondenzata v sistem priprave pare,

- s ponovno uporabo vodnjaške vode (na višjih temperaturnih nivojih) po njeni uporabi za hlajenje proizvodnih procesov in z vračanjem dela te ponovno uporabljene hladilne vode v hladilni sistem,
 - s kaskadnim čiščenjem procesa,
 - z zmanjševanjem pogostosti čiščenj procesne opreme,
 - z zmanjševanjem porabe vode in kemikalij za čiščenje procesov,
 - z nevtralizacijo dveh ali več tokov odpadnih vod znotraj procesa z namenom zmanjšanja porabe kemikalij,
 - z ločevanjem bolj in manj obremenjenih odpadnih vod in nato s sežigom bolj obremenjenih odpadnih vod z namenom njihove snovne izrabe,
 - z regeneracijo in ponovno uporabo topil.
- 3.1.1.2. Upravljavec mora za zmanjšanje uporabe vode in preprečevanje ali zmanjšanje nastajanja odpadnih voda v napravi iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja sprejeti naslednji ukrep:
- ponovno uporabo vode iz pranja dimnih plinov.
- 3.1.1.3. Upravljavec mora v napravah iz točk 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja za preprečitev onesnaženja neonesnažene vode in zmanjševanje emisij v vodo ločevati neonesnažene tokove odpadnih voda od tokov odpadnih voda, ki jih je treba čistiti, najmanj z ločenim odvajanjem:
- industrijskih odpadnih vod (tehnološka kanalizacija) iz naprav iz točke 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja preko izravnalnega bazena, po tlačnem vodu na čiščenje v skupno čistilno napravo Lendava
 - hladilnih odpadnih vod v vodotok Mura
 - padavinskih odpadnih vod (meteorna kanalizacija) preko peskolovov in lovilcev olj v vodotok Kopica
 - komunalnih odpadnih vod (sanitarna kanalizacija) preko prečrpališča v javno kanalizacijo, ki se zaključi s skupno čistilno napravo Lendava.
- 3.1.1.4. Upravljavec mora v napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja za preprečitev nenadzorovanih emisij v vodo zagotavljati ustrezne vmesne zadrževalne zmogljivosti za odpadne vode, ki nastanejo med neobičajnimi obratovalnimi pogoji, na podlagi ocene tveganja in sprejeti nadaljnje ukrepe, kot sta:
- zadrževanje industrijske odpadne vode v izravnalnem bazenu (prostornine 500 m³)
 - zadrževanje hladilnih (odpadnih) vod v zahodnem in vzhodnem prestreznem bazenu (vsak prostornine 500 m³).
- 3.1.1.5. Upravljavec mora za upravljanje in čiščenje odpadnih voda v napravah iz točke 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja imeti celovito strategijo, ki vključuje ustrezno kombinacijo tehnik po spodaj navedenem prednostnem redu:
- v proces vključene tehnike;
 - snovna izraba onesnaževal pri izvoru nastanka;
 - predčiščenje odpadnih voda tako, da se v egalizacijskem bazenu izenačijo različni tokovi in obremenitve, v nevtralizacijskem in izravnalnem bazenu pa dvostopenjsko uravna pH vrednost industrijske odpadne vode;
 - končno čiščenje industrijskih odpadnih voda iz naprav iz točke 1 izreka tega dovoljenja, ki se zagotavlja na skupni čistilni napravi Lendava.
- 3.1.1.6. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij v vodo iz naprav iz točke 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati ustrezno predčiščenje odpadnih voda, ki vsebujejo onesnaževala, ki jih ni mogoče ustrezno obdelati med končnim čiščenjem, in sicer najmanj z zagotavljanjem predčiščenja iz tretje alineje točke 3.1.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

- 3.1.1.7. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij v vodo uporabiti ustrezno kombinacijo tehnik končnega čiščenja odpadnih voda, in sicer najmanj z zagotavljanjem končnega čiščenja iz četrte alineje točke 3.1.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.
- 3.1.1.8. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij vonjav iz zbiranja in čiščenja odpadnih voda in iz obdelave blata iz naprave iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja:
- zagotoviti čim krajši zadrževalni čas industrijskih odpadnih voda v sistemih zbiranja in zadrževanja, tako da te odpadne vode kontinuirano odvaža v tlačni vod, ki vodi na skupno čistilno napravo Lendava,
 - zagotavljanje zaprtja kanalizacijskih podsistemov, prečrpališč in bazenov,
 - čistiti odpadni zrak iz zajema v kanalizacijskih sistemih in izravnalnem bazenu na biofiltru pred izpustom v okolje na izpustu Z9.

15. Za točko 3.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 3.1.4.a, ki se glasi:

- 3.1.4.a. Upravljavec mora kot lastne meritve zagotoviti spremljanje parametrov ključnih procesov na ključnih lokacijah, in sicer na:
- ex bazen_prečrpališče: dvakrat tedensko določanje vsebnosti topil v industrijski odpadni vodi iz naprav izolacije klavulanske kisline (KK) in zagotavljanje trajnih meritev nivoja te odpadne vode,
 - nevtralizacijski bazen: zagotavljanje trajnih meritev v industrijski odpadni vodi iz obrata antiinfektivov, in sicer meritve v obeh prekatih (A in B): pH vrednosti, temperature, pretoka in nivoja te odpadne vode,
 - prečrpališče TC-1: zagotavljanje trajnih meritev nivoja in pretoka odpadne vode,
 - skupni iztok na merilnem mestu V1MM1:
 - zagotavljanje trajnih meritev pH vrednosti, temperature in nivoja industrijske odpadne vode, pretoka odpadne vode, tlaka v tlačnem vodu in indikatorja delovanja ventilatorja biofiltra,
 - dnevno v 24-urnem povprečnem vzorcu določanje: KPK, BPK5, pH vrednosti, prevodnosti, celotnega dušika in amonija,
 - odpadne vode iz sežigalnice na merilnem mestu V1MM2:
 - zagotavljanje trajnih meritev pH vrednosti, temperature, pretoka, neraztopljenih snovi/motnosti in nivoja industrijske odpadne vode,
 - dnevno v 24-urnem povprečnem vzorcu določanje pH vrednosti in neraztopljenih snovi,
 - pranje dimnih plinov:
 - Venturi pralnik: zagotavljanje trajnih meritev pH vrednosti, temperatura vode (pralne vode), pretok vode (dopolnjevanje), temperatura vode (dopolnjevanje) in padec tlaka,
 - kaskadni pralnik: zagotavljanje trajnih meritev temperature vstopnih dimnih plinov, temperature (povratne vode), temperature (vstop izmenjevalec), temperature (izstop izmenjevalec) in padec tlaka.

Rezultati lastnih meritev morajo biti vneseni v obratovalni dnevnik.

16. V točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se Preglednica 10 in Preglednica 10.1 spremenita tako, da se glasita:

Preglednica 10: Mejne vrednosti emisije snovi in toplote ter pogostost meritev na skupnem iztoku V1 na merilnem mestu MMV1

Parameter	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost	Pogostost izvajanja meritev
Temperatura		°C	40	6-krat letno
pH vrednost		/	6,5 – 9,5	6-krat letno
Neraztopljene snovi		mg/l	3.000 ^(a)	dnevno
Usedljive snovi		ml/l	400 ^(a)	6-krat letno
Baker	Cu	mg/l	0,05	1x mesečno
Cink	Zn	mg/l	0,3	1x mesečno
Celotni krom	Cr	mg/l	0,025	1x mesečno
Nikelj	Ni	mg/l	0,29 ^(e) 0,05 ^(f)	1x mesečno
Svinec	Pb	mg/l	0,036	6-krat letno
Živo srebro	Hg	mg/l	0,01	6-krat letno
Kositer	Sn	mg/l	0,8	6-krat letno
Klor-prosti	Cl ₂	mg/l	0,2	6-krat letno
Celotni klor	Cl ₂	mg/l	0,2 ^(b)	6-krat letno
Celotni fosfor	P	mg/l	/	dnevno
Celotni dušik	N	mg/l	/	dnevno
Amonijev dušik	N	mg/l	1.000 ^(a)	6-krat letno
Nitritni dušik	N	mg/l	4,0	6-krat letno
Sulfat	SO ₄	mg/l	3.000 ^(a)	6-krat letno
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/l	/	dnevno
Biokemijska potreba po kisiku (BPK ₅)	O ₂	mg/l	/	6-krat letno
Adsorbiljni organski halogeni (AOX)	Cl	mg/l	4,0 ^(g) 1,0 ^(h)	1x mesečno
Fenoli	C ₆ H ₅ OH	mg/l	10,0 ^(a)	6-krat letno
Težkohlapne lipofilne snovi		mg/l	1.200 ^(a)	6-krat letno
Lahkohlapni aromatski ogljikovodiki (BTX) (c)		mg/l	2,0 od tega do:	6-krat letno
– Benzen		mg/l	0,2	6-krat letno
– Toluen		mg/l	/	6-krat letno
– Ksilen		mg/l	/	6-krat letno
– Etilbenzen		mg/l	/	6-krat letno
Lahkohlapni klorirani ogljikovodiki (LKCH) (d)	Cl	mg/l	1,2	6-krat letno
Vsota anionskih in neionskih tenzidov		mg/l	400 ^(a)	6-krat letno
Strupenost za ribja jajčeca ⁽ⁱ⁾	S _{RJ}	/	/	6-krat letno
Strupenost za vodne bolhe ⁽ⁱ⁾	S _D	/	/	6-krat letno
Strupenost za luminiscenčne bakterije ^(k)	S _{LB}	/	/	6-krat letno
Strupenost za malo vodno lečo ^(l)	S _{MVL}	/	/	6-krat letno
Strupenost za alge ^(m)	S _A	/	/	6-krat letno

Opombe:

/ mejna vrednost parametra ni določena, meritev je treba izvajati.

a) mejna vrednost določena na podlagi mnenja upravljavca skupne čistilne naprave Lendava.

b) v časovnem obdobju, ko se v proizvodnji farmacevtskih učinkovin izvaja sterilizacija, pri čemer lahko to traja največ 7 dni zapored, velja mejna vrednost 0,28 mg/.

c) BTX so vsota benzena, toluena, etilbenzena in ksilena, pri čemer se za vsako posamezno spojino posebej izvajajo meritve. Pri ksileni se upošteva vsota orto, meta in para izomere.

d) alifatski klorirani ogljikovodiki z vreliščem do 150°C (LKCH) so vsota izmerjenih koncentracij triklorometana, diklorometana, tetraklorometana, 1,2-dikloroetana, 1,1-dikloroetena, trikloroetena in tetrakloroetena, pri čemer se za vsako posamezno spojino posebej izvajajo meritve.

e) mejna vrednost vse upošteva v primeru, ko je letna emisija Ni manjša ali enaka 5,0 kg/leto

f) mejna vrednost vse upošteva v primeru, ko letna emisija Ni presega 5,0 kg/leto.

- g) mejna vrednost vse upošteva v primeru, ko je letna emisija AOX manjša ali enaka 100 kg/leto.
- h) mejna vrednost vse upošteva v primeru, ko letna emisija AOX presega 100 kg/leto.
- i) Strupenost za ribja jajčeca (*Danio rerio*) je treba določati z metodo EN ISO 15088.
- j) Strupenost za vodne bolhe (*Daphnia magna Straus*) je treba določati z metodo EN ISO 6341.
- k) Strupenost za luminiscenčne bakterije (*Vibrio fischeri*) je treba določati z eno izmed naslednjih metod: EN ISO 11348-1, 11348-2 ali 11348-3.
- l) Strupenost za malo vodno lečo (*Lemna minor*) je treba določati z metodo EN ISO 20079.
- m) Strupenost za alge je treba določati z eno izmed naslednjih metod: EN ISO 8692, EN ISO 10253 ali EN ISO 10710.

Preglednica 10.1: Mejne vrednosti parametrov emisije snovi in toplote na odtoku V1-2 na merilnem mestu V1MM2:

Parameter	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
pH vrednost		/	6,5 – 9,5
Neraztopljene snovi		mg/l	45 (a) 30 (b)
Usedljive snovi		ml/l	10,0
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/l	/
Biokemijska potreba po kisiku (BPK ₅)	O ₂	mg/l	/
Živo srebro in njegove spojine	Hg	mg/l	0,01
Kadmij in njegove spojine	Cd	mg/l	0,03
Talij in njegove spojine	Tl	mg/l	0,03
Arzen in njegove spojine	As	mg/l	0,05
Svinec in njegove spojine	Pb	mg/l	0,06
Celotni krom in njegove spojine	Cr	mg/l	0,1
Baker in njegove spojine	Cu	mg/l	0,15
Nikelj in njegove spojine	Ni	mg/l	0,15
Cink in njegove spojine	Zn	mg/l	0,5
Poliklorirani dibenzo- <i>p</i> -dioksini in dibenzofurani (PCDD/F)		ng I-TEQ/l	0,05
Antimon	Sb	mg/l	0,9
Molibden	Mo	mg/l	1,0
Celotni organski ogljik (TOC)	C	mg/l	/

(a) velja za vse meritve

(b) velja za 95 % izmerjenih meritev

17. Za točko 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodata novi točki 3.2.2.1 in 3.2.2.2, ki se glasita:

3.2.2.1. Upravljavec mora na iztoku V1 na merilnem mestu V1MM1 zagotoviti izvajanje meritev parametra neraztopljene snovi v skladu s standardom EN 872, parametra celotni dušik v skladu s standardom EN 12260 in parametra adsorbiljivi organski halogeni (AOX) v skladu s standardom EN ISO 9562 ter parametrov kemijska potreba po kisiku (KPK), celotni fosfor, celotni krom, baker, nikelj, svinec, cink in PCDD/F v skladu s standardi EN, če standardi EN niso na voljo pa v skladu s standardi ISO, nacionalnimi ali drugimi mednarodnimi standardi, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

3.2.2.2. Upravljavec mora na odtoku V1-2 na merilnem mestu V1MM2 zagotoviti izvajanje meritev parametra skupni organski ogljik (TOC) v skladu s standardom EN 1484 in parametra neraztopljene snovi v skladu s standardom EN 872 ter parametrov arzen, kadmij, krom, baker, molibden, nikelj, svinec, antimon, talij, cink in živo srebro v skladu s standardi EN, če standardi EN niso na voljo pa v skladu s standardi ISO, nacionalnimi

ali drugimi mednarodnimi standardi, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

18. V točki 3.3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedilo »ali časovno sorazmerno vzorčenje odpadne vode najmanj 6 - krat letno za vse parametre iz Preglednice 10 izreka tega dovoljenja z izjemo parametra dioksini in furani, ki jih je treba meriti najmanj 2-krat letno« nadomesti z besedilom »s pogostostjo izvajanja meritev kot je določena v Preglednici 10 v točki 3.2.2 izreka tega dovoljenja v stolpcu z naslovom »pogostost izvajanja meritev«.

19. V točki 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se:

- v prvi alineji za besedo »kovine« doda besedilo »in celotni organski ogljik (TOC)«
- v tretji alineji besedilo »2-krat letno« zamenja z besedilom »12-krat letno«.

20. V točki 3.3.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se za številom »3.3.11« doda besedilo »in 3.3.13«, v prvi alineji točke 3.3.11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se enota »°C« zamenja z enoto »mg/l«.

21. Za točko 3.3.11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodata novi točki 3.3.12 in 3.3.13, ki se glasita:

3.3.12. Pri vrednotenju iz točke 3.3.10 izreka tega dovoljenja je treba za industrijsko odpadno vodo na merilnem mestu V1MM1 za parametre kemijska potreba po kisiku (KPK), neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor iz Preglednice 10 iz točke 3.2.2 izreka tega dovoljenja, na podlagi rezultatov meritev, ki so v točki 3.3.1.1 izreka tega dovoljenja določene v industrijski odpadni vodi na merilnem mestu V1MM1, izračunati letno povprečje koncentracije posameznega od naštetih parametrov, pri izračunu teh letnih povprečij pa upoštevati s trajnimi meritvami pretoka izmerjene dnevne vrednosti pretoka industrijske odpadne vode pri posameznem vzorčenju (trajne meritve pretoka mora upravljavec izvajati skladno s točko 3.3.3 izreka tega dovoljenja). Na enak način je treba za vrednotenje celotnega kroma, bakra, cinka, niklja in AOX (za Ni in AOX samo v kolikor v posameznem koledarskem letu emitirana količina katerega od teh dveh parametrov preseže prag iz pripadajoče opombe f) ali h) iz Preglednice 10 v točki 3.2.2 izreka tega dovoljenja, za ta parameter) izračunati letno povprečje koncentracije. Naprava iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja čezmerno obremenjuje okolje, če izračunano letno povprečje koncentracije kateregakoli od naštetih parametrov presega mejno vrednost iz Preglednice 10 iz točke 3.2.2 izreka tega dovoljenja.

3.3.13. Pri vrednotenju čezmernega obremenjevanja okolja zaradi emisije snovi in toplote v vode iz točke 3.3.10 in 3.3.12 izreka tega dovoljenja je treba glede tistih parametrov iz Preglednice 10, ki niso naštetih v točki 3.3.12 izreka tega dovoljenja in glede parametrov iz Preglednice 10.1, ki niso naštetih v točkah 3.3.10 in 3.3.11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ter pri vrednotenju čezmernega obremenjevanja niklja in AOX v industrijski odpadni vodi na V1MM1, če v posameznem koledarskem letu emitirana količina posameznega od naštetih parametrov zadosti določilom pripadajoče opombe e) in g) iz Preglednice 10 v točki 3.2.2 izreka tega dovoljenja, upoštevati predpis, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

22. Točka 4.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

4.1.6. Dovoljena onesnaženost nevarnih odpadkov z določenimi snovmi je naslednja: (-) največ 1 ut. % halogenov klor in fluor, izraženih kot klor ali fluor; (-) skupno največ 0,01 ut. % (100 ppm) težkih kovin; največ 5 % žvepla na s.s. (suho snov).

23. V točki 4.1.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se zadnji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Upravljevec mora preverjanje odpadkov izvajati skladno s Programom preverjanja istovetnosti odpadkov v sežigalnici Lek d.d., Lendava«.

24. Točka 4.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

4.1.10. Upravljevec mora zagotavljati izvajanje postopkov preverjanja odpadkov s kontrolno kemično analizo za najmanj 2 % dostavljenih pošiljk nevarnih odpadkov v skladu s Programom preverjanja istovetnosti odpadkov v sežigalnici Lek d.d., Lendava. Kontrolno kemično analizo mora izvajati oseba, ki ima akreditacijo za izvajanje kemične analize odpadkov za najmanj enega izmed organskih in enega izmed anorganskih parametrov onesnaženosti.

25. Točka 4.1.15 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

4.1.15. Upravljevec mora zagotoviti, da je s sežigom pridobljena toplota učinkovito uporabljena v največjem možnem obsegu, pri čemer jo je potrebno izkoriščati v tehnološke namene in za ogrevanje v zimskem času.

26. Za točko 4.1.15 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodata točki 4.1.15.1 in 4.1.15.2, ki se glasita:

4.1.15.1. Upravljevec mora zagotavljati povečanje energijske učinkovitosti sežigalnice z uporabo najmanj naslednjih tehnik:

- toplotno izolacijo peči in kotla,
- rekuperacijo toplote iz dimnih plinov,
- uporabo toplote v proizvodnih procesih in za ogrevanje prostorov.

4.1.15.2. Upravljevec mora zagotavljati izkoristek kotla za odpadno toploto 60 % ali več v sežigalnici odpadkov.

27. Za točko 4.1.17 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda točka 4.1.17.1, ki se glasi:

4.1.17.1. Upravljevec mora spremljanje parametra skupni organski ogljik v pepelu in žlindri iz točke 2.1.13 izreka tega dovoljenja zagotoviti enkrat na 3 mesece in sicer po standardih EN 14899 ali EN 15935 pri pooblaščenem izvajalcu, ki ima akreditirano metodo po teh standardih.

28. Točka 4.1.31 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

4.1.31. Upravljavec mora v poročilu o obdelavi odpadkov, ki ga pošlje Agenciji Republike Slovenije za okolje najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto, navesti tudi podatke o vsebnostih klora, fluora, težkih kovin in žvepla v nevarnih odpadkih, ki jih je obdelal – sežgal. Upravljavec mora poročati tudi o analizah na celotni topni frakciji in frakciji težkih kovin preostankov odpadkov tudi zaradi ugotovitve nevarnih lastnosti preostankov odpadkov.

29. Za točko 4.1.32 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodata novi točki 4.1.33 in 4.1.34 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se glasita:

4.1.33. Upravljavec mora izvajati ukrepe za primer okoljskih nesreč in omejitev njenih posledic, kot so navedeni v njegovih podrobnih navodilih in v standardnem operativnem postopku Upravljanje incidentov in v primeru nastanka izrednih razmer po zaključku reševanja in ukrepanja izdelati poročilo o izrednem dogodku.

4.1.34. Upravljavec mora izvajati tudi druge ukrepe za optimiranje proizvodnih procesov (zlasti ukrepe za čim bolj kontinuirno delovanje sežigalnice, s planiranimi rednimi zaustavitvami za vzdrževanje ter organizacijo dobavne verige na način, da se sprejemanje odpadkov, razporedi skozi leto tako, da naprava deluje čim bolj kontinuirno, brez večjih nihanj ali zaustavitev).

30. Točka 4.4.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se dodata alineji e) in f), ki se glasita:

- e) v primeru povečanja količin odpadkov preko pričakovanih, se mora izvesti izredne vzdrževalne preglede procesne opreme, kot je to navedeno v načrtu gospodarjenja z odpadki in v SOP, ki določa postopke vzdrževanja procesne opreme,
- f) izvajanje načrta gospodarjenja z odpadki v okviru sistema ravnanja z okoljem.

31. Za točko 4.4.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 4.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se glasi:

4.4.2. Upravljavec mora izvajati naslednje ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje zaradi emisij snovi in vonjav, razsutja ali razlitja odpadkov, določenih nevarnih lastnosti nevarnih odpadkov ter pojava ptic, glodavcev in mrčesa:

- odpadki se morajo zbirati in skladiščiti ločeno po vrstah odpadkov, tako da se ne mešajo med seboj,
- interni povzročitelj odpadka mora svoj odpadek v najkrajšem možnem času predati internemu zbiralcu – oddelku Zdravje, varnost in okolje Lendava (ZVO Lendava);
- interni prevozi odpadkov se morajo izvajati z viličarji po za to določenih transportnih poteh;
- ravnanje z gradbenimi odpadki, ki nastajajo v času rekonstrukcij ali odstranitvev objektov ali njihovih konstrukcijskih delov, se mora urejati z načrtom gospodarjenja z gradbenimi odpadki, ki je sestavni del projektne dokumentacije;
- poskrbljeno mora biti za redni odvoz odpadkov, da niso v podjetju skladiščene prevelike količine odpadkov;
- gorljivi odpadki, ki se skladiščijo na prostem, se smejo skladiščiti v količinah, manjših od 200 m³;
- odpadne baterije in akumulatorji se morajo skladiščiti v kislinsko odpornih posodah,
- nevarne tekoče odpadke se mora skladiščiti v vodotesnih, zaprtih kontejnerjih,

- na tipskih lovilnih posodah z ustreznim volumnom,
- upravljavec mora upoštevati ukrepe v primeru razlitja in raztrosa nevarnih odpadkov – pobirati razlite in raztresene nevarne odpadke z ustreznimi absorbenti in jih shranjevati v ustrezne posode, ter ravnati s pobranim materialom kot z nevarnimi odpadki.

32. Za točko 5.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 5.1.5, ki se glasi:

- 5.1.5. Upravljavec mora za napravi iz točk 1.1 in 1.2 izreka tega dovoljenja poleg ukrepov iz točk 5.1.2 in 5.1.3 izreka tega dovoljenja zagotoviti izvajanje spodaj navedenih tehnik:
- a. Operativni ukrepi, ki vključujejo:
 - izboljšano pregledovanje in vzdrževanje opreme;
 - zapiranje vrat in oken zaprtih prostorov, kjer je to mogoče;
 - upravljanje opreme s strani izkušenega osebja;
 - izogibanje hrupnim dejavnostim v nočnem času, kjer je to mogoče;
 - upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi.
 - b. Vgradnja kompresorjev in črpalk z nizko ravniyo hrupa;
 - c. Uporaba opreme za nadzor nad hrupom, ki vključuje protihrupne ovire, izolacijo opreme, uporabo protihrupnih ohišij za hrupno opremo in zvočno izolacijo stavb.

33. Za točko 9.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 9.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se glasi:

9.4. Sistem ravnanja z okoljem

- 9.4.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprav iz točke 1.1 in 1.2 izreka tega dovoljenja izvajati sistema ravnanja z okoljem – po standardu SIST EN ISO 14001 in shemi / sistemu EMAS.
- 9.4.2. Ureditev sistema ravnanja z okoljem iz točke 9.4.1 izreka tega dovoljenja mora poleg vsebin, ki jih določata standard SIST EN ISO 14001 in shema/sistem EMAS, vključevati še naslednje elemente:
- a) načrt gospodarjenja z odpadki,
 - b) popisov tokov odpadnih voda in plinov iz točk 9.5.1 in 9.5.2 izreka tega dovoljenja za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja,
 - c) načrt za obvladovanje vonjav za napravi iz točke 1.1. in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja,
 - d) načrt za obvladovanje hrupa za napravi iz točke 1.1. in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja,
 - e) načrt upravljanja OTNOC (=pogoji, ki niso običajni pogoji obratovanja) za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja,
 - f) načrt za obvladovanje nesreč za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.
- 9.4.3. Upravljavec mora periodično in po vsaki spremembi naprave iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja, ki lahko znatno vpliva na raven energijske učinkovitosti, določiti izkoristek kotla.

34. Za točko 9.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 9.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se glasi:

- 9.5. Popis odpadnih voda in plinov, celovita strategija za upravljanje in čiščenje odpadnih plinov in voda

- 9.5.1. Upravljavec mora za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotoviti vzpostavitev in vodenje popisa odpadnih voda in plinov, ki vključuje vse naslednje elemente:
- i. informacije o kemijskih proizvodnih postopkih, vključno z:
 - a. enačbami kemijskih reakcij, ki prikazujejo tudi stranske produkte;
 - b. poenostavljenimi diagrami poteka procesov, ki prikazujejo izvor emisij;
 - c. opisi v proces vključenih tehnik ter čiščenja odpadnih voda in plinov pri viru, vključno z njihovo učinkovitostjo;
 - ii. kar najbolj izčrpne informacije o značilnostih tokov odpadnih voda, kot so:
 - a. povprečne vrednosti in spremenljivost pretoka, pH, temperature in prevodnosti;
 - b. povprečna koncentracija in obremenitve zaradi onesnaževal/parametrov in njihove spremenljivosti (npr. topila, KPK...);
 - c. podatki o biološki razgradljivosti (BPK, razmerje BPK/KPK, Zahn-Wellensov preskus, potencial biološke inhibicije);
 - iii. kar najbolj izčrpne informacije o značilnosti tokov odpadnih plinov, kot so:
 - a. povprečne vrednosti in spremenljivost pretoka in temperature;
 - b. povprečna koncentracija in obremenitve zaradi zadevnih onesnaževal/parametrov in njihove spremenljivosti (npr. celotni prah, TOC, CO, NO_x, SO_x, PCDD, PCDF, hlapne organske snovi s stavki o nevarnosti,...);
 - c. vnetljivost, spodnja in zgornja meja eksplozivnosti, reaktivnost;
 - d. prisotnost drugih snovi, ki lahko vplivajo na sistem za čiščenje odpadnih plinov ali varnost naprave (npr. kisik, dušik, vodna para, prah).
- 9.5.2. Upravljavec lahko posamezne vsebine popisa odpadnih voda in plinov iz alineje i. (točke a in c), alineje ii. (točke a., b. in c.) in alineje iii. (točke a., b., c. in d.) točke 9.5.1. izreka tega dovoljenja vključi v že obstoječe dokumente, ki so del sistema ravnanja z okoljem (npr. poslovnik in navodila za naprave za čiščenje odpadnih plinov in poslovnik ravnanja z odpadnimi vodami in upravljanje kanalizacijskega sistema odpadnih vod, načrt za obvladovanje vonjav itd). Če se posamezne vsebine nahajajo v drugih dokumentih mora biti v popisu odpadnih voda in plinov jasno navedeno, v katerem dokumentu se nahajajo posamezni podatki.
- 9.5.3. Upravljavec mora imeti celovito strategijo za upravljanje in čiščenje odpadnih plinov, ki vključuje v proces vključene tehnike in tehnike za čiščenje plinov, in jo tudi izvajati.
- 9.5.4. Upravljavec mora za upravljanje in čiščenje odpadnih voda imeti celovito strategijo, kot je določena v točki 3.1.1.5 izreka tega dovoljenja, in jo tudi izvajati.
- 9.5.5. Strategiji navedeni v točkah 9.5.3 in 9.5.4 izreka tega dovoljenja morata temeljiti na popisu tokov odpadnih plinov in vod iz točke 9.5.1 izreka tega dovoljenja.

35. Za točko 12 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda točka 13, ki se glasi:

13. Rok za uskladitev obratovanja naprave z Zaključki o BAT za sežiganje odpadkov

- 13.1. Upravljavec mora obratovanje naprave iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja uskladiti z zahtevami iz Izvedbenega sklepa Komisije z dne 12. november 2019 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT) za sežiganje odpadkov na podlagi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah, in sicer mora zagotoviti trajne meritve emisije živega srebra v zrak najkasneje do 31. 12. 2024.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

Pritožba zoper točko I. izreka te odločbe ne zadrži njene izvršitve.

IV.

V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

I.

Agencija Republike Slovenije za okolje je dne 15. 6. 2021 po uradni dolžnosti začela postopek preverjanja in spremembe okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-172/2006-31 z dne 15. 4. 2010, spremenjeno z odločbami št. 35407-172/2006-31 z dne 15. 4. 2010, ki je bilo spremenjeno z odločbami št. 35407-37/2011-33 z dne 12. 7. 2012, št. 35406-33/2012-4 z dne 15. 3. 2013, št. 35406-53/2014-8 z dne 23. 1. 2015, št. 35406-39/2015-10 z dne 27. 1. 2016, št. 35406-53/2016-7 z dne 8. 6. 2017, št. 35406-42/2019-12 z dne 30. 3. 2021, št. 35406-1/2021-7 z dne 19. 2. 2021 in št. 35432-14/2021-2550-12 z dne 28. 11. 2022 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje). Okoljevarstveno dovoljenje je bilo upravljavcu Lek d.d., Verovškova 57, 1526 Ljubljana, ki ga po pooblastilu članice uprave Eve Podgoršek in člana uprava Simona Rečnika zastopa Mojca Potočnik (v nadaljevanju: upravljavec), izdano za obratovanje naprav, ki lahko povzročata onesnaževanje okolja večjega obsega, to je za napravo, ki v proizvodnji osnovnih farmacevtskih izdelkov uporablja kemične in biološke postopke in napravo za odstranjevanje nevarnih odpadkov po postopku D10, to je za sežigalnico SIATA ter drugo napravo Pakirni center končnih farmacevtskih oblik (Trdni izdelki). Naprave se nahajajo na lokaciji Trimlini 2D, 9220 Lendava.

V 1. točki prvega odstavka 78. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdiUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju: ZVO-1) je določeno, da ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje preveri in ga po uradni dolžnosti spremeni, če to zahtevajo spremembe predpisov s področja varstva okolja, ki se nanašajo na obratovanje naprave, izdanih po pravnomočnosti okoljevarstvenega dovoljenja.

Iz točke 11.5 v 3. členu ZVO-1 izhaja, da se Zaključki o BAT uporabljajo neposredno, razen če je s predpisi iz 17., 19., 20. in 101. člena ZVO-1 določeno drugače.

V drugem odstavku 78. člena ZVO-1 je nadalje določeno, da ministrstvo pisno obvesti upravljavca naprave o začetku postopka preverjanja okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer lahko od njega zahteva, da v določenem roku predloži podatke, ki jih ministrstvo rabi zaradi ponovnega preverjanja okoljevarstvenega dovoljenja, zlasti pa rezultate monitoringa in podatke, ki omogočajo primerjavo delovanja naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, opisanimi v zaključkih o BAT, in z ravnmi emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami.

Agencija Republike Slovenije za okolje je z dopisom št. 35406-47/2021-1 z dne 15. 6. 2021 upravljavca skladno z drugim odstavkom 78. člena ZVO-1 obvestila o začetku postopka

preverjanja okoljevarstvenega dovoljenja, ki ga je začela zaradi:

- objave Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2016/902 z dne 30. maj 2016 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah za čiščenje odpadnih voda in plinov ter ravnanje z njimi v kemični industriji, objavljenem dne 9. 6. 2016 v Uradnem listu Evropske unije (v nadaljevanju: Zaključki o BAT CWW),
- objave Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2019/2010 z dne 12. november 2019 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT) za sežiganje odpadkov na podlagi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah, objavljenem dne 3. 12. 2019 v Uradnem listu Evropske unije (v nadaljevanju: Zaključki o BAT za sežiganje odpadkov oz. Zaključki o BAT WI).

Navedena zaključka o BAT se nanašata na obratovanje dveh naprav, za kateri je izdano okoljevarstveno dovoljenje, in sicer se zaključek o BAT CWW nanaša na obratovanje naprave iz točke 1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, to je naprave, ki v proizvodnji osnovnih farmacevtskih izdelkov uporablja kemične in biološke postopke in zaključek o BAT WI na obratovanje naprave iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, to je sežigalnico SIATA. Za Zaključke o BAT v predpisih iz 17., 19., 20. in 21. člena ZVO-1 ni bilo določeno kako se uporabljajo, zato se Zaključki o BAT uporabljajo neposredno kot to izhaja iz točke 11.5 v 3. členu ZVO-1 in torej predstavljajo predpis, ki se nanaša na obratovanje naprave.

V skladu z določbo tretjega odstavka 78. člena ZVO-1 je Agencija Republike Slovenije za okolje z dopisom št. 35406-47/2021-2 z dne 2. 7. 2021 obvestila Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, da vodi postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja in ga zaprosila, da ji v 30 dneh od prejema obvestila pošlje poročilo o izrednem inšpekcijskem pregledu zgoraj navedene naprave.

Inšpektorat RS za okolje in prostor, Območna enota Maribor, Partizanska cesta 47, 2000 Maribor je dne 13. 7. 2021 opravila izredni inšpekcijski pregled LEK d.d., lokacija Trimlini 2D, 9220 Lendava, to je naprav, za katere je izdano okoljevarstveno dovoljenje, in o tem pripravila poročilo št. 06182-2096/2021-7 z dne 13. 7. 2021 (v nadaljevanju: poročilo IRSOP-1), iz katerega je razvidno, da upravljavec izpolnjuje naslednje zahteve iz okoljevarstvenega dovoljenja: obratovalne monitoringe na izpustih v zrak, v vode in hrupa izvaja redno, letna poročila o izvedenih monitoringih pravočasno posreduje na Agencijo Republike Slovenije za okolje. Upravljavec na izpustih v zrak izvaja obratovalne monitoringe v skladu z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem. Za čistilne naprave na izpustih v zrak ima izdelane poslovniške čistilne naprave in vodi obratovalne dnevniške čistilnih naprav. Za čistilne naprave odpadnih vod se vodijo obratovalni dnevniški, v okviru lastnih meritev odpadnih vod se preverja pravilno delovanje čistilnih naprav. Z odpadki ravna skladno z zahtevami okoljevarstvenega dovoljenja. Vodi tudi evidenco o nastajanju odpadkov. Z nevarnimi tekočinami v nepremičnih skladiščnih posodah ravna skladno z zahtevami iz okoljevarstvenega dovoljenja. Skladiščne posode so ustrezno opremljene z napravami za varno obratovanje (naprava proti prenapolitvi, opozarjanje na izpuščanje). Redno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprave se izvaja. Za obratovanje naprav iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ima zavezanec pripravljene načrte s predvidenimi ukrepi za primer nesreče in izrednih situacij ter postopke ravnanja, ki vključujejo tudi organizacijo in odgovornosti, izobraževanje zaposlenih za take primere in preventivne ukrepe, za zmanjšanje okoljskega tveganja.

Z dnem 13. 4. 2022 je pričel veljati Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10,78/23 – ZUNPEOVE in 23/24; v nadaljevanju: ZVO-2), ki v prvem odstavku 304. člena določa, da se postopki za izdajo ali spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega iz 68. člena ZVO-1 ter za druge naprave in dejavnosti iz 82. člena ZVO-1 ter obrate iz 86. člena ZVO-1, začeti na podlagi ZVO-1, končajo po določbah ZVO-1. Glede na navedeno se ta postopek konča po določbah ZVO-1. ZVO-2 v prvem odstavku 319. člena nadalje določa, da je za odločanje v upravnih

postopkih, začeti s strani Agencije Republike Slovenije za okolje na podlagi ZVO-1 do 31. avgusta 2021 (razen postopkov ugotavljanja odgovornosti za preprečevanje oziroma sanacijo okoljske škode), ki na dan uveljavitve ZVO-2 še niso končani, pristojno Ministrstvo za okolje in prostor.

Ministrstvo za okolje in prostor je nato dne 9. 12. 2022 upravljavcu posredovalo poziv št. 35406-47/2021-ARSO-10 in ga pozvalo k predložitvi podatkov v povezavi z izpolnjevanjem posameznih BAT iz Zaključka o BAT CWW in Zaključka o BAT WI. Doplnitve podatkov je upravljavec posredoval dne 13. 2. 2023.

Ministrstvo za okolje in prostor je s strani Agencije Republike Slovenije za okolje prejelo tudi poročila o izvajanju obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak in emisij snovi v vode, ki jih potrebuje za preverjanje usklajenosti naprav, ki lahko povzročata onesnaževanje okolja večjega obsega, z Zaključkoma o BAT, ki sta predhodno navedena.

Ministrstvo za okolje in prostor je na podlagi prejetega poročila IRSOP-1 in s strani Agencije Republike Slovenije za okolje prejetih poročil ugotovilo posamezne nepravilnosti in dne 9. 12. 2022 Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcijo za okolje in naravo, ponovno zaprosilo za izredni inšpekcijski pregled in z njegove strani dne 11. 1. 2023 prejelo poročilo o izrednem inšpekcijskem pregledu št. 06182-2/2022-14 (v nadaljevanju: Poročilo IRSOP-2). Iz Poročila IRSOP-2 je razvidno, da z emisijami snovi v zrak zavezanec leta 2021 ni čezmerno obremenjeval okolja. Iz poročila je tudi razvidno, da je upravljavec parameter neraztopljenih snovi v odpadni vodi iz sežigalnice odpadkov s strani pooblaščenega izvajalca meril 12x letno in ne dnevno kot je to določeno v okoljevarstvenem dovoljenju. V povezavi s to ugotovitvijo inšpektorja za okolje je upravljavec pojasnil, da bo z dnem 16. 1. 2023 pričel z dnevnim vzorčenjem odpadne vode in določanjem neraztopljenih snovi s predpisano metodo, zato inšpektor za okolje upravljavcu ni izdal inšpekcijske odločbe v povezavi z odpadnimi vodami.

Nadalje je iz poročila razvidno, da obratovanje naprav ne povzroča prekoračitev mejnih vrednosti kazalcev hrupa ter da inšpektor prav tako ni odkril nepravilnosti v povezavi z ravnanjem z odpadki, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti in skladiščenjem nevarnih tekočin v nepremičnih posodah.

V skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22), ki je na novo določil ministrstva, ki sestavljajo Vlado Republike Slovenije, je bilo na podlagi drugega odstavka 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) za ta postopek pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor.

Na podlagi Sklepa o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23) je za vodenje in odločanje v tem postopku od 1. 4. 2023 dalje pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

Ministrstvo je dne 22. 3. 2024 upravljavcu posredovalo poziv št. 35406-47/2021-ARSO-17 in ga pozvalo k predložitvi podatkov v povezavi z izpolnjevanjem posameznih BAT iz Zaključka o BAT WI ter ga seznanilo z ugotovitvami glede emisij snovi v vode. Doplnitve podatkov in opredelitev do seznanitve glede emisij snovi v vode je nato upravljavec posredoval dne 25. 4. 2024.

Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22) v prvem odstavku 29. člena določa, da se postopki, začeti na podlagi Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15) pred uveljavitvijo ZVO-2, končajo v skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15) (v nadaljevanju: Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega).

Tekom postopka se je spremenil predpis, ki ureja emisije snovi v zrak, in sicer je bila sprejeta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 48/22), ki v 32. členu določa, da se postopki za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, ki so se začeli pred uveljavitvijo te uredbe (torej pred 19. 4. 2022), končajo v skladu z dosedanjimi predpisi, torej po določbah Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja).

Prav tako se je tekom postopka spremenil predpis, ki ureja ravnanje z odpadki, in sicer od 15. 6. 2022 dalje velja Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23), ki v prvem odstavku 72. člena določa, da se postopki, začeti na podlagi Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20) pred uveljavitvijo ZVO-2, končajo v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20; v nadaljevanju Uredba o odpadkih).

II.

V postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi:

Predložene dokumentacije, prejete dne 18. 10. 2021, s prilogami:

- GAP Analiza – Obrazec za ocenitev razhajanj med Zahtevami iz BAT »Best available practice« in delovnim procesom za Zaključke o BAT za čiščenje odpadnih voda in plinov ter ravnanje z njimi v kemični industriji, pripravil upravljavec sam dne 14. 10. 2021, s prilogami:
 - Shematski prikaz postopka proizvodnje gentamicin sulfata-fermentacija,
 - Shematski prikaz postopka proizvodnje gentamicin sulfata-filtracija,
 - Sušenje dipeda klavulanata,
 - Regeneracija etilacetata metanola,
 - Regeneracija dipeda,
 - Shematski prikaz postopka proizvodnje gentamicin sulfata,
 - Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje LEK farmacevtska družba d.d., Obrat Lendava za leto 2020, Ev. oznaka 2111c-06/1165-20-P iz marec 2021, pripravil NLZOH, Oddelek za okolje in zdravje Maribor, Prvomajska 1, 2000 Maribor,
 - Poročilo o emisiji snovi v zrak, št. LOM 20200329 z dne 5. 3. 2021, pripravil ZVD Zavod za varstvo pri delu d.o.o., Pot k izviro 6, 1260 Ljubljana -Polje
 - Ocena o letnih emisijah snovi v zrak za leto 2020, pripravil dne 22. 3. 2021 upravljavec sam
- GAP Analiza – Obrazec za ocenitev razhajanj med Zahtevami iz BAT »Best available practice« in delovnim procesom za Zaključke o BAT za sežiganje odpadkov (nov 2019), pripravil upravljavec sam dne 11. 10. 2021,
- Pooblastilo za zastopanje.

Dne 15. 2. 2023 prejete dopolnitve, kateri je bila priložena naslednja dokumentacija:

- Priloga 1- Načrt gospodarjenja z odpadki v Lek d. d., lokacija Lendava_V1R5,
- Priloga 2- Shematski prikaz postopka fermentacijske proizvodnje gentamicin sulfata in klavulanske kisline,
- Priloga 3- Shematski prikaz postopka proizvodnje: izolacija gentamicin sulfata,
- Priloga 4- Shematski prikaz postopka proizvodnje: izolacija klavulanske kisline,
- Priloga 5- Shematski prikaz proizvodnje mešanic,
- Priloga 6- Shematski prikaz sežigalnice,
- Priloga 7- Shematski prikaz kanalizacije za odpadne tehnološke, hladilne, komunalne in meteorne vode,
- Priloga 8- Načrt ravnanja z odpadki sežig lokacija Lek Lendava V1R8,
- Priloga 9-Načrt obvladovanja vonjav lokacija Lek Lendava V0R0,

- Priloga 10-Načrt obvladovanja hrupa lokacija Lek Lendava V0R0,
- Priloga 11- EMAS 2022 potrdilo o registraciji,
- Priloga 12- Certifikat ISO 14001_2015,
- Priloga 13-WP-8062069_Poslovnik ravnanja z odpadnimi vodami in upravljanja kanalizacijskega sistema na lokaciji Lendava,
- Priloga 14- WP- 8062077_Poslovnik biofiltra CB759.00,
- Priloga 15- WP-8059812_Poslovnik naprave RTO v Lek Lendava,
- Priloga 16- WP-8062027_Poslovnik pralnika odpadnega zraka iz obrata Fermentacija,
- Priloga 17- WP-8056821 Navodila za delo za pralnik plinov H0208 (scrubber vezan na sušenje gentamicin sulfata),
- Priloga 18- WP-8061242 Navodila za delo za pralnik plinov za amonijak,
- Priloga 19- SOP-8065588_Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju lovilcev olj na lokaciji Lek Lendava,
- Priloga 20- SOP-8066943 Ravnanje z odpadki,
- Priloga 21- SOP-8055799 Ravnanje z emisijami v ozračje,
- Priloga 22- SOP-8061733_Upravljanje incidentov,
- Priloga 23 - SOP- 805030 Uvajanje v delo,
- Priloga 24 - SOP-8064787 Vzdrževanje v Lek d.d.,
- Priloga 25- SOP-SOP-8131256 Sistem ZVO izobraževanj in usposabljanj,
- Priloga 26- Predlog programa PR23Lek-PEProizvodnjaLendava_PP-OMOV,
- Priloga 27- Letno poročilo_Cistilna napravaLendava_CN_Lendava_22,
- Priloga 28- Mnenje upravljavca ČNL_za Lek,
- Priloga 29- Izračun energijskega izkoristka sežigalnice 2020,
- Priloga 30- WP-8066040_Poslovnik za obratovanje incineratorja,
- Priloga 31- WP-8069870_Navodila za upravljanje incineratorja,
- Priloga 32- Ocena odpadka _ blato iz biološke obdelave ČN Lendava 2022,
- Priloga 33 -Protokol za izvajanje monitoringa vonjav Lek Lendava,
- Priloga 34- Predlog programa PR23Lek1_Lendava-POM_sežigalnica,
- Priloga 35- Ocena odpadka_LE_2022_PR22 Lek Lendava_Pepel-190113,
- Priloga 36- Ocena odpadka _PR22Lek Lendava Ogorki in žlindra-190112,
- Priloga 37- Program preverjanja istovetnosti odpadkov v sežigalnici Lek d.d. Lendava,
- Priloga 38- PR21LekPEProizvodnja Lendava_QAL2_Neraztopljene snovi,
- Priloga 39- PR23LekLendava-AST_Neraztopljene snovi,
- Priloga 40- Merilnik motnosti in neraztopljenih snovi SOLITAX,
- Priloga 41- Razširjena letna analiza - deferizirana voda,
- Priloga 42- SOP-8061613_Vodenje skladnosti ZVO,
- Priloga 43- BAT3-CWW_Tabela spremljanja ključnih parametrov na tokovih odpadnih voda V0R0,
- Priloga 44- BAT3-WI_Tabela spremljanja ključnih parametrov na sežigalnici odpadkov SIATA V0R1,
- Priloga 45 – W P-8098328- Črpanje odpadnih tehnoloških vod na ČNL ob izpadu NK.

Dne 25. 4. 2024 prejete dopolnitve, kateri je bila priložena naslednja dokumentacija:

- Priloga 1 - Program obratovalnega monitoringa meritev emisije snovi v zrak v podjetju Lek farmacevtska družba d.d. Lokacija Lendava – PR24Lek1_Lendava-POM
- Priloga 2 - Načrt obvladovanja emisij OTNOC sežigalnica Lek Lendava V1R01,
- Priloga 3 - Dokazilo za izpolnitev tehnike iz 2. alineje WI BAT21 - TW 2464872,
- Priloga 4 - Dokazilo za izpolnitev tehnike iz 2. alineje WI BAT21 - TW2504802,
- Priloga 5 - Protokol za izvajanje monitoringa vonjav – DZ24Lek_Lendava1,
- Priloga 6 - Načrt obvladovanja vonjav lokacija Lek Lendava V0R1 24042024,
- Priloga 7 - Načrt za obvladovanje nesreč na sežigalnici Lek Lendava V0R0,
- Priloga 8 - Pooblastilo za zastopanje.

Ministrstvo v postopku razpolaga tudi z naslednjimi poročili in dokumenti, ki jih je pridobilo s strani Agencije Republike Slovenije za okolje:

- Letno poročilo o trajnih meritvah emisije snovi v zrak za leto 2019 za objekt Sežigalnica odpadkov SIATA za LEK farmacevtska družba d.d., št. poročila 2020020 z dne 7. 2. 2020, izdelal RACI racionalizacija procesov zgorevanja d.o.o., Tehnološki park 24, 1000 Ljubljana,
- Letno poročilo o trajnih meritvah emisije snovi v zrak za leto 2020 za objekt Sežigalnica odpadkov SIATA za LEK farmacevtska družba d.d., št. poročila 2021022 z dne 23. 2. 2021, izdelal RACI racionalizacija procesov zgorevanja d.o.o., Tehnološki park 24, 1000 Ljubljana,
- Letno poročilo o trajnih meritvah emisije snovi v zrak za leto 2021 za objekt Sežigalnica odpadkov SIATA za LEK farmacevtska družba d.d., št. poročila 2022015 z dne 25. 2. 2022, izdelal RACI racionalizacija procesov zgorevanja d.o.o., Tehnološki park 24, 1000 Ljubljana,
- Poročilo o kontroli avtomatskega merilnega sistema AST po SIST EN 14181:2015 za objekt Sežigalnica odpadkov SIATA (izpust Z5) za LEK farmacevtska družba d.d., št. poročila 2019099 z dne 18. 11. 2019, izdelal RACI racionalizacija procesov zgorevanja d.o.o., Tehnološki park 24, 1000 Ljubljana,
- Poročilo o kontroli avtomatskega merilnega sistema AST po SIST EN 14181:2015 za objekt Sežigalnica odpadkov SIATA (izpust Z5) za LEK farmacevtska družba d.d., št. poročila 2021077 z dne 24. 11. 2021, izdelal RACI racionalizacija procesov zgorevanja d.o.o., Tehnološki park 24, 1000 Ljubljana,
- Ocena o letnih emisijah snovi v zrak za leto 2021 z dne 28. 3. 2022, pripravil upravljavec sam,
- Poročilo o emisiji snovi v zrak, št. poročila LOM 20190536 z dne 28. 11. 2019, pripravil ZVD d.o.o., Pot k izviri 6, 1260 Ljubljana,
- Poročilo o emisiji snovi v zrak, št. poročila LOM 20200329 z dne 5. 3. 2021, pripravil ZVD d.o.o., Pot k izviri 6, 1260 Ljubljana,
- Poročilo o emisiji snovi v zrak, št. poročila LOM 20210436 z dne 23. 11. 2021, pripravil ZVD d.o.o., Pot k izviri 6, 1260 Ljubljana,
- Poročilo o emisiji snovi v zrak, št. poročila LOM 20210535 z dne 16. 12. 2021, pripravil ZVD d.o.o., Pot k izviri 6, 1260 Ljubljana,
- Emisije snovi v zrak iz sežigalnice odpadkov v podjetju LEK farmacevtska družba d.d. – druge občasne meritve v letu 2021, Ev. oznaka: EME-09/1542-21 / 8 z dne 10. 1. 2022, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje LEK farmacevtska družba d.d., PE Proizvodnja Lendava, za leto 2020, št. poročila 2111c-06/1165-20-P z dne 31. 3. 2021, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za odpadne vode, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju: Poročilo-vode 2020),
- Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje LEK farmacevtska družba d.d., PE Proizvodnja Lendava, za leto 2021, št. poročila 2700-06/1165-21/LP_MB1-1 z dne 27. 10. 2022, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za odpadne vode, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju: Poročilo-vode 2021).
- Letno poročilo o trajnih meritvah emisije snovi v zrak za leto 2022 za objekt Sežigalnica odpadkov SIATA za LEK farmacevtska družba d.d., št. poročila 2023014 z dne 7. 3. 2023, izdelal RACI racionalizacija procesov zgorevanja d.o.o., Tehnološki park 24, 1000 Ljubljana,
- Ocena o letnih emisijah snovi v zrak za leto 2020 z dne 22. 3. 2021, pripravil upravljavec sam,
- Ocena o letnih emisijah snovi v zrak za leto 2022 z dne 28. 3. 2023, pripravil upravljavec sam,
- Poročilo o emisiji snovi v zrak, št. poročila LOM 20220637 z dne 30. 1. 2023, pripravil ZVD d.o.o., Pot k izviri 6, 1260 Ljubljana,

- Emisije snovi v zrak iz sežigalnice odpadkov v podjetju LEK farmacevtska družba d.d. – prve občasne meritve v letu 2020, Ev. oznaka: 2111b-09/1542-20 / 4 z dne 1. 9. 2020, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Emisije snovi v zrak iz sežigalnice odpadkov v podjetju LEK farmacevtska družba d.d. – druge občasne meritve v letu 2020, Ev. oznaka: 2111b-09/1542-20 / 8 z dne 10. 2. 2021, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Emisije snovi v zrak iz sežigalnice odpadkov v podjetju LEK farmacevtska družba d.d. – prve občasne meritve v letu 2021, Ev. oznaka: 2111b-09/1542-21 / 8 z dne 6. 8. 2021, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Emisije snovi v zrak iz sežigalnice odpadkov v podjetju LEK farmacevtska družba d.d. – druge občasne meritve v letu 2021, Ev. oznaka: EME-09/1542-21 / 8 z dne 10. 1. 2022, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Emisije snovi v zrak iz sežigalnice odpadkov v podjetju LEK farmacevtska družba d.d. – prve občasne meritve v letu 2022, Ev. oznaka: 2910-09/1542-22 / 3 z dne 3. 8. 2022, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Emisije snovi v zrak iz sežigalnice odpadkov v podjetju LEK farmacevtska družba d.d. – druge občasne meritve v letu 2022, Ev. oznaka: 2910-09/1542-22 / 8 z dne 23. 1. 2023, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje LEK farmacevtska družba d.d., PE Proizvodnja Lendava, za leto 2022, št. poročila 2700-06/1165-22/LP_MB1-1 z dne 19. 5. 2023, pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za odpadne vode, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju: Poročilo-vode 2022).

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije glede izpolnjevanja zahtev iz Zaključkov o BAT za sežiganje odpadkov in iz Zaključkov o BAT CWW ugotovljeno naslednje:

Ministrstvo je ugotovilo, da v Zaključkih o BAT za sežig odpadkov ni pokrita predhodna obdelava odpadkov pred sežiganjem, ki jo obravnava Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/21147 z dne 10. avgust 2018 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT) za obdelavo odpadkov v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta, objavljenem dne 17. 8. 2018 v Uradnem listu Evropske unije (v nadaljevanju: Zaključki o BAT za obdelavo odpadkov oz. Zaključki o BAT WT). Zaključki o BAT WT se nanašajo na dejavnosti 5.1, 5.3, 5.5 in 6.11 iz Priloge 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

Iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja pa izhaja, da je okoljevarstveno dovoljenje izdano za sežigalnico odpadkov, to je dejavnost 5.2 a iz Priloge 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega. Ker iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne izhaja, da bi naprava sežigalnica SIATA izvajala tudi katerokoli izmed dejavnosti 5.1, 5.3, 5.5 in 6.11 iz Priloge 1 navedene uredbe, ki niso del dejavnosti 5.2 a iz Priloge 1 navedene uredbe, v nadaljevanju ministrstvo usklajenosti z zaključki o BAT WT za sežigalnico SIATA ni presojalo.

Upravljavca je namreč posamezne tehnike, ki se nanašajo na pred obdelavo odpadkov oz. odpadnih vod pred sežiganjem, vključil v opredelitev do posameznih BAT iz Zaključkov o BAT CWW in Zaključkov o BAT WI (npr. CWW BAT 2, WI BAT 3, WI BAT 9, WI BAT 14, WI BAT 32).

Ministrstvo je na podlagi navedb in obrazložitvev v dokumentaciji, ki jo je posredoval upravljavec,

ugotovilo, da za obratovanje naprave iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, to je naprave, ki v proizvodnji osnovnih farmacevtskih izdelkov uporablja kemične in biološke postopke niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike iz Zaključkov o BAT CWW opisane v CWW BAT 14, CWW BAT 17 in CWW BAT 18, ter za obratovanje naprave iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, to je sežigalnico SIATA niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike iz Zaključkov o BAT WI, opisane v WI BAT 1 (alineji xxii in xxvi), WI BAT 8, WI BAT10, WI BAT 13, WI BAT 14 (alineja c)), WI BAT 17 (ČN za odpadne vode iz čiščenja dimnih plinov), WI BAT 20 (tehnika a), druga alineja v tehniki b), prva in tretja alineja tehnike c), tehnika d), tehnika f), tehnika h) in tehnika i)), WI BAT 22, WI BAT 23, WI BAT 24, WI BAT 26, WI BAT 28 (tehnike), WI BAT 34 (alineje e) do k) ter m) in n)), WI BAT 35, WI BAT36.

Opredelitev do izpolnjevanja relevantnih BAT iz Zaključkov o BAT CWW in Zaključkov o BAT WI je podana v nadaljevanju.

CWW BAT 1

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti opisana v CWW BAT 1 je uvedba in izvajanje sistema ravnanja z okoljem (EMS).

Upravljavec je registriran v sistemu EMAS (št. potrdilo SI-0006) že od leta 2012 in registracija obsega vse štiri proizvodne lokacije v Sloveniji. Zadnje potrdilo o podaljšanju registracije EMAS ima upravljavec iz leta 2022 in velja do 31. 10. 2024. Upravljavec ima prav tako vzpostavljen sistem vodenja, ki izpolnjuje zahteve standarda ISO14001:2015 za vse štiri proizvodne lokacije v Sloveniji, ter ta sistem vzdržuje. Potrdilo o tem je bilo pridobljeno v letu 2022 in velja do 30. 11. 2025. Obe potrdili je upravljavec tudi priložil.

Upravljavec je v dokumentaciji priložil tudi dokumente načrt gospodarjenja z odpadki, popise tokov odpadnih voda in plinov, načrt za obvladovanje vonjav in načrt za obvladovanje hrupa in se do teh vsebin podrobneje opredelil v CWW BAT 2, CWW BAT 6, CWW BAT 13, in CWW BAT 22, kot je razvidno v nadaljevanju. Pojasnil je tudi, da so navedeni dokumenti vključeni v sistem ravnanja z okoljem, kar je tudi zahteva BAT 1 iz Zaključka o BAT CWW ter tako izkazal, da izpolnjuje tehniko iz CWW BAT1.

Ministrstvo je ukrepe na osnovi CWW BAT 1 za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo v okviru točke I./33 izreka te odločbe, in sicer v točkah 9.4, 9.4.1 in 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 2

Najboljša razpoložljiva tehnika, ki omogoča zmanjšanje emisij v vodo in zrak ter zmanjšanje porabe vode, je vzpostavitev in vodenje popisa tokov odpadnih voda in plinov v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej CWW BAT 1), ki vključuje vse naslednje elemente:

- i. informacije o kemijskih proizvodnih postopkih,
- ii. kar najbolj izčrpne informacije o značilnostih tokov odpadnih voda,
- iii. kar najbolj izčrpne informacije o značilnosti tokov odpadnih plinov.

Upravljavec se je v dokumentaciji vloge opredelil do vseh treh alinej CWW BAT 2.

Glede informacije o kemijskih proizvodnih postopkih je upravljavec pojasnil, da je naprava, ki v proizvodnji osnovnih farmacevtskih izdelkov uporablja kemične in biološke postopke, namenjena proizvodnji farmacevtskih proizvodov (antibiotikov gentamicin sulfata in kalijevega klavulanata) s postopki biosinteze, izolacije in fizikalno-kemijskega čiščenja organskih molekul (API). Pri tem je osnovna tehnologija fermentacija s surovinami organskega izvora oz. produkti kmetijske proizvodnje z dodatki mikroelementov, in sicer s pomočjo gensko nespremenjenih in nepatogenih mikroorganizmov, pri čemer le-ti poleg primarne aktivnosti (lastna rast in razmnoževanje) izvajajo tudi sekundarno aktivnost in pri tem proizvajajo farmacevtsko učinkovino, kot svoj sekundarni metabolit. Sledi izolacija učinkovine v vodnem mediju in fizikalno kemijska čiščenja v organski fazi. Vsi tehnološki postopki so opisani v internih

dokumentih in registracijskih dosjeih za farmacevtske učinkovine in so del poslovne dokumentacije.

Upravljaavec je v dokumentaciji priložil tudi shematske prikaze (1) fermentacije gentamicina in klavulanske kisline, (2) izolacije gentamicin sulfata, (3) izolacije klavulanske kisline, (4) proizvodnje mešanic kalijevega klavulanata in tudi (5) sežigalnice odpadkov SIATA. Iz navedenih shematskih prikazov so razvidni tako vstopni tokovi (surovin, energentov, odpadkov (pri sežigalnici), procesi in izhodni tokovi odpadne vode, izpustov emisij snovi v zrak, nastanek odpadkov in nadaljnje ravnanje z njimi ter produktov. Iz navedenih shem in opisov je razvidno, da upravljaavec uporablja v proces vključene tehnike čiščenja odpadnih plinov (RTO, pralniki plinov, biofilter in HEPA filtri), odvajanje odpadnih voda (s tehnikami egalizacije in nevtralizacije) ter krogotoki (ponovna uporaba) šaržirne vode in topil (regeneracija). Dodatne opise v proces vključenih tehnik je upravljaavec predstavil v internih dokumentih: Poslovnik ravnanja z odpadnimi vodami in upravljanje kanalizacijskega sistema na lokaciji Lendava, Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju lovilcev olj na lokaciji Lek Lendava, Poslovnik biofiltra CB759.00, Poslovnik naprave RTO v Lek Lendava, Poslovnik pralnika odpadnega zraka iz obrata Fermentacija, navodila za delo za pralnik plinov HO208 in navodila za delo za pralnik plinov za amonijak.

Upravljaavec je predstavil tudi tokove odpadnih voda in njihove značilnosti. Tokovi odpadnih voda so prikazani v shematskih prikazih proizvodnje in opisani tudi v BAT 3 (glede spremljanja ključnih parametrov na teh tokovih). Tokovi odpadnih vod se delijo glede na vrsto odpadne vode na 4 podsisteme: industrijske odpadne vode (ločene tehnološke odpadne vode in odpadne vode iz energetske oskrbe (hladilne)), komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode. Predstavljen je potek kanalizacij za obstoječe stanje. Tehnološke odpadne vode se po tehnološki kanalizaciji preko izravnalnega bazena po lastnem tlačnem vodu prečrpavajo na Čistilno napravo Lendava (v nadaljevanju: ČN Lendava), ki ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-4/2017 z dne 17. 6. 2021 kot naprava, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega. Odpadne (hladilne) vode iz energetske oskrbe se odvajajo v vodotok Mura, odpadne meteorne vode se odvajajo v vodotok Kopica (na tej kanalizaciji je več lovilnikov olja in maščob, eno prečrpališče in vzporedno z meteorno kanalizacijo še dva prestrezna bazena za zajem požarnih vod in razlitij) ter odpadne komunalne vode preko prečrpališča v javno kanalizacijo. Upravljaavec na skupnem iztoku V1 (merilno mesto V1MM1) izvaja tudi trajne meritve pH, pretoka in temperature odpadne vode, medtem, ko meritev prevodnosti ne izvaja.

Upravljaavec v obstoječem stanju prav tako izvaja obratovalni monitoring odpadnih voda na skupnem iztoku V1 (merilno mesto V1MM1), med drugim tudi za parametre KPK, BPK₅, več vrst dušika, fosfor, kovine in posebne organske spojine, in sicer kot občasne meritve.

Glede biološke razgradljivosti odpadnih voda je upravljaavec pojasnil, da se na lokaciji LEK Lendava v proizvodnih procesih uporabljajo surovine rastlinskega izvora in organske kemikalije, ki so lahko biološko razgradljive. Industrijske/tehnološke odpadne vode iz procesov, ki so močno obremenjene z onesnaževali, in zato biološko težko razgradljive, upravljaavec vodi na sežig na lastno sežigalno napravo, kjer jih odstrani s sežigom. Vse ostale industrijske/tehnološke odpadne vode vsebujejo onesnaževala, ki so biološko razgradljiva, zato jih odvaja na čiščenje na skupno ČN Lendava. Upravljaavec je predložil podatke o povprečni pH vrednosti (8,7 v letu 2020, 8,6 v letu 2021 in 8,4 v letu 2022), temperaturi (31,4°C v letu 2020, 31,6°C v letu 2021 in 31,9°C v letu 2022) in pretoku (475 m³/dan v letu 2020, 683 m³/dan v letu 2021 in 489 m³/dan v letu 2022) industrijske odpadne vode na skupnem iztoku V1 ter podatke o biorazgradljivosti te odpadne vode. Iz razmerja BPK/KPK, ki je v obdobju 2020-2022 znašalo cca 0,5 izhaja, da je industrijska odpadna voda (hitro) biorazgradljiva. Dodatno je upravljaavec še pojasnil, da je bila ČN Lendava, ki je v 75 % lasti upravljavca, primarno postavljena z namenom čiščenja odpadnih vod iz LEK Lendava. Na ČN Lendava industrijske odpadne vode iz LEK Lendava predstavljajo 75% obremenitev glede na parameter KPK in 25 % obremenitev glede na volumen odpadnih vod.

Upravljaavec je tokove odpadnih plinov prikazal v shematskih prikazih proizvodnje. Prav tako je priložil podane vrednosti za pretok in temperaturo za vsak posamezen vir emisij (razvidno iz

Ocene o letnih emisijah snovi v zrak za leto 2020). Pojasnil je, da koncentracije posameznih onesnaževal spremlja v okviru meritev obratovalnega monitoringa. Glede informacij o značilnosti tokov odpadnih plinov glede vnetljivosti, spodnje in zgornje meje eksplozivnosti ter reaktivnosti je upravljavec pojasnil, da so viri odpadnih plinov iz procesnih naprav v objektih, kjer potekajo fizikalno kemijska čiščenja v organski fazi s pomočjo organskih topil, priključeni na napravo za termično obdelavo odpadnih plinov (RTO). Za varovanje pred nastankom eksplozivnih zmesi so v sistemu vgrajeni detektorji hlapov, ki pri doseženi vrednosti (25 % spodnje meje eksplozivnosti) varujejo sistem tako, da se procesni plini preusmerijo v varnostni izpust. Upravljavec je podal maksimalne koncentracijske vrednosti, ki so za posamezna organska topila lahko dosežene.

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehniko iz CWW BAT 2.

Ministrstvo je ukrepe na osnovi CWW BAT 2 za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo v okviru točke I./34 izreka te odločbe, in sicer v točkah 9.5, 9.5.1 in 9.5.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 3

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v CWW BAT 3, za zadevne emisije v vodo, kot so opredeljene v popisu tokov odpadnih voda (glej CWW BAT 2), je monitoring parametrov ključnih procesov (vključno s stalnim monitoringom pretoka, pH in temperature odpadnih voda) na ključnih lokacijah (npr. na vtoku v pred-čiščenje in vtoku v končno čiščenje).

Upravljavec je glede spremljanja ključnih parametrov na tokovih odpadnih voda priložil tabelo za celotno lokacijo Lendava, v kateri je pojasnil merilna mesta (v katerem objektu, tehnološki enoti iz okoljevarstvenega dovoljenja ter jih označil v D96/TM koordinatah), kjer se spremljajo parametri v odpadni vodi, pojasnil tip odpadne vode na posameznem merilnem mestu, kateri parametri se spremljajo, kako pogosto, s katero metodo ter kam je usmerjen odtok posamezne odpadne vode.

Upravljavec se je opredelil, da ključne parametre procesa v napravi iz točke 1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja spremlja na naslednjih merilnih mestih:

- ex bazen_prečrpališče: na katerem dvakrat tedensko določa vsebnost topil v industrijski odpadni vodi iz naprav izolacije klavulanske kisline (KK) in avtomatsko izvaja trajne meritve nivoja odpadne vode,
- nevtralizacijski bazen: kjer (avtomatsko) izvaja trajne meritve v industrijski odpadni vodi iz obrata antiinfektivov, in sicer meritve v obeh prekatih (A in B): pH vrednosti, temperature, pretoka in nivoja,
- prečrpališče TC-1: avtomatsko izvaja trajne meritve nivoja in pretoka odpadne vode in
- skupni iztok: avtomatsko izvaja trajne meritve pH vrednosti (1 in 2 korekcija ter končna kontrola), temperature (1 in 2 korekcija ter končna kontrola), nivoja (1 in 2 korekcija ter končna kontrola), pretoka odpadne vode, tlaka v tlačnem vodu in indikatorja delovanja ventilatorja biofiltra. Na istem merilnem mestu laboratorij ČN Lendava dnevno v 24-urnem povprečnem vzorcu upravljavcu določa parametre: KPK (s kivetnimi testi na Spektrofotometru HACH DR 3800), BPK₅ (po SIST ISO 5815 in ČNL postopek za določanje na oxi op aparatu), pH vrednost (ročna meritev, pH meter po SIST ISO 10523), prevodnost (ročna meritev, konduktometer MultiLab 540), celotni dušik (ionska kromatografija po EN ISO10304-2) in amonij (po SIST ISO 7150/1 na Spektrofotometru HACH DR 3800).

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehniko iz CWW BAT 3.

Ministrstvo je za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja monitoring parametrov ključnih procesov na ključnih lokacijah na osnovi CWW BAT 3 ob upoštevanju opredelitve upravljavca, določilo v okviru točke I./15 izreka te odločbe, in sicer v točki 3.1.4.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 4

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v CWW BAT 4, je monitoring emisij v vodo v skladu s standardi EN, pri čemer je pogostost monitoringa vsaj takšna, kot je navedena v Preglednici pri WI BAT 4. Če standardi EN niso na voljo, je najboljša razpoložljiva tehnika uporaba standardov ISO, nacionalnih ali drugih mednarodnih standardov, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

Upravljaivec se je opredelil, da je skupni iztok industrijskih odpadnih vod iz celotne lokacije Lek Lendava speljan po lastnem tlačnem vodu na skupno ČN Lendava, zaradi česar je po njegovem mnenju skupni iztok industrijskih odpadnih vod iz Lek Lendava enakovreden vtoku industrijske odpadne vode na ČN Lendava. Glede na to dejstvo meni, da je v izogib podvajanja meritev ter nepotrebne povečevanja stroškov, izvajanje meritev parametrov KPK, neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor smiselno izvajati enkrat in to na ČN Lendava, seveda z ustreznimi metodami, ki so opredeljene v programu monitoringa.

Poleg tega se je upravljaivec opredelil tudi, da bodo meritve izvajanja parametrov AOX in kovin (zajete tudi iz zaključka BAT WI) in Sn vključene v pripravljen program obratovalnega monitoringa s strani pooblaščenega izvajalca monitoringa (opomba ministrstva: ki ga je predložil v dopolnitvi vloge, prejeti dne 15. 2. 2023). Pojasnil je, da je tudi monitoring parametrov strupenosti opredeljen v programu monitoringa pripravljenem s strani pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa.

Stališče upravljavca je, da je na podlagi letnih poročil o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za leto 2020 in leto 2021 razvidna stabilnost parametrov za AOX in kovine zato meni, da so izpolnjeni pogoji za zmanjšanje pogostosti izvajanja monitoringa na merilnem mestu V1MM1 na 6-krat na leto, kot tudi opustitev merjenja teh parametrov na odtoku V1-2 iz sežigalnice na merilnem mestu V1MM2.

Upravljaivec je predložil Program OM za vode, v katerem je pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa odpadnih vod v Preglednicah 4.1 in 4.2 podal predlog nabora parametrov, pogostost in čas vzorčenja in merilne metode za njihovo določanje v industrijski odpadni vodi na skupnem iztoku, z upoštevanjem zahtev CWW BAT 4. Iz tega Programa OM za vode izhaja, da je na V1MM1 predvideno vzorčenje vseh parametrov iz CWW BAT 4, pri čemer je ob upoštevanju opombe (3) iz Preglednice iz CWW BAT 4 predvideno vzorčenje parametra KPK. Za kovine je predlagana pogostost 12-krat letno, za AOX in parametre strupenosti 6-krat letno, za KPK, neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor pa dnevno. Predvideno je 24-urno pretočno sorazmerno vzorčenje.

Ministrstvo se je do stališč upravljavca opredelilo v obrazložitvi točke I./16 izreka te odločbe.

Ministrstvo je za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja obratovalni monitoring na osnovi CWW BAT 4 določilo:

- v točki I./16 izreka te odločbe, in sicer je v točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v preglednici 10 določilo nabor parametrov, merilno mesto ter pogostost izvajanja monitoringa posameznega parametra
- v točki I./18 izreka te odločbe, in sicer je v točki 3.3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo pogostost vzorčenja in način odvzema vzorca.

CWW BAT 5 (glej tudi CWW BAT 19)

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v CWW BAT 5 je redni monitoring razpršenih emisij HOS v zrak iz zadevnih virov z uporabo ustrezne kombinacije metod I–III, ali v primeru ravnanja z večjimi količinami HOS, vseh metod I–III:

- I. metode vohanja (npr. s prenosnimi instrumenti v skladu z EN 15446), ki so povezane s korelacijskimi krivuljami za ključno opremo,
- II. metode optičnega odkrivanja plina,
- III. izračun emisij na podlagi faktorjev emisij, ki se redno (npr. vsaki dve leti) potrjujejo z meritvami.

Upravljaavec je glede uporabe metod I-III pojasnil naslednje:

- I. metoda: Z metodo vohanja upravljaavec ne izvaja nobenega monitoringa razpršenih emisij HOS, saj je vsa proizvodna oprema skonstruirana na način, da tesni in se vsi plini kontrolirano odvajajo na primerno čistilno napravo (zajeti plini). Upravljaavec je na stališču, da metoda vohanja nikakor ni primerna za obrate z uporabo organskih topil, saj nekatere spojine nimajo vonja, lahko pa določene snovi niso primerne za vdihavanje (nevarne lastnosti).
- II. metoda: V proizvodnih obratih ima upravljaavec nameščene stacionarne javljalniki hlapov z vidika varnosti procesa, varnosti zaposlenih in varnosti okolja. Na cisternskem skladišču organskih topil so nameščeni požarni javljalniki (po principu zaznave prisotnosti hlapov in plamena). Vsa oprema je povezana v celoten sistem alarmiranja in se redno periodično vzdržuje. Na hladilnih sistemih se izvajajo redna preverjanja tesnosti plinov (HFC), s strani zunanjega izvajalca skladno s programom vzdrževanja
- III. metoda: Razpršene emisije HOS upravljaavec določuje računsko na podlagi masne bilance organskih topil in meritev emisij v vode in zrak na določenih merilnih mestih iz okoljevarstvenega dovoljenja. Meritve se izvajajo vsako leto skladno s programi obratovalnih monitoringov (referenčni dokumenti – Poročila o bilanci porabljenih topil).

Ministrstvo je ugotovilo, da je izdelava bilance topil, ki je ena izmed zahtev na osnovi CWW BAT 5, že določena v okviru točke 2.4.19 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Nadalje je ministrstvo na osnovi CWW BAT 5 v točki 2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo dodatne zahteve za namestitve stacionarnih javljalnikov hlapov v proizvodnih prostorih, kjer se pričakuje možnost razpršenih emisij hlapnih organskih spojin in namestitve požarnih javljalnikov v cisternskem skladišču organskih topil z namenom spremljanja razpršenih emisij HOS, kot je razvidno iz točke I./2 izreka te odločbe.

CWW BAT 6 in CWW BAT 20

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v CWW BAT 6 je redni monitoring emisij vonjav iz zadevnih virov v skladu s standardi EN.

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav, opisana v CWW BAT 20, je vzpostavitev, izvajanje in redno zagotavljanje ustreznosti načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem, ki vključuje vse naslednje elemente:

- I. protokol ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke,
- II. protokol za izvajanje monitoringa vonjav,
- III. protokol za odziv na ugotovljene incidente, povezane z vonjavami,
- IV. program za preprečevanje in zmanjševanje vonjav, namenjen opredelitvi vira ali virov, merjenje/oceno izpostavljenosti vonjavam, opredelitev prispevkov iz virov in izvajanje ukrepov za preprečevanje in/ali zmanjšanje vonjav.

V povezavi s preprečevanjem in zmanjševanjem emisij vonjav ter z monitoringom emisij vonjav je upravljaavec priložil dokumenta Načrt za obvladovanje vonjav LEK Lendava in Protokol za izvajanje monitoringa vonjav LEK Lendava. Iz Protokola za izvajanje monitoringa neprijetnih vonjav je razvidno, da so na lokaciji naprav prepoznani naslednji možni viri neprijetnih vonjav oz. naslednji proizvodni procesi z možnimi emisijami vonjav:

- fermentacijska proizvodnja (emisije iz fermentorjev se vodijo preko pralnika na izpust Z24),
- izolacija gentamicin sulfata (emisije iz izolacije se vodijo preko pralnika na izpust Z20),
- izolacija kalijevega klavulanata (emisije iz procesa se vodijo na RTO in izpust Z26) in
- sežigalnica odpadkov (emisije iz sežigalnice se vodijo preko pralnika na izpust Z5),
- ter tudi kanalizacijski sistemi z izravnalnim bazenom (emisije se vodijo preko biofiltra na izpust Z9) in logistika (viličarji, dostavna vozila, prečrpavanje surovin).

Iz sežigalnice odpadkov se dimni plini po ohlaiditvi na toplotnih izmenjevalnikih vodijo na čistilno napravo, kjer poteka čiščenje v treh stopnjah (pranje plinov v venturi pralniku, pralni stolp s podi in izločevalnik kapljic). Pralna voda po čiščenju se odreja v tehnološko kanalizacijo in nato na

čiščenje na ČN Lendava. V CWW BAT 20 je določen protokol za izvajanje monitoringa vonjav medtem, ko periodike meritev ter mejnih vrednosti emisij ni določenih. Iz Protokola za izvajanje monitoringa vonjav LEK Lendava je razvidno, da se na izpustu iz sežigalnice izvaja obratovalni monitoring v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem. Na izpustu Z5 pripravljavec Protokola za izvajanje monitoringa vonjav v LEK Lendava, to je NLZOH, Center za okolje in zdravje, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor, ni predvidel meritev vonjav.

Na merilnih mestih MMz9, MMz20 in MMz24 pa je pripravljavec Protokola za izvajanje monitoringa vonjav v LEK Lendava predlagal, da se meritve vonjav izvaja na vsaka tri leta v sklopu obratovalnega monitoringa, v kolikor pa meritev ni možno izvesti z ustrežno metodo, pa naj se vonjave ocenijo posredno preko občasnih meritev posameznih parametrov emisij snovi v zrak. Predlaga, da se izvedejo meritve skupnega organskega ogljika, vodikovega sulfida in amonijaka, in sicer na tri leta.

Upravljalavec je v priloženem Načrtu za obvladovanje vonjav LEK Lendava pojasnil katere organizacijske in druge ukrepe izvaja za preprečitev nastanka in obvladovanja vonjav na vseh mestih, kjer le-te lahko nastanejo. Pojasnil je tudi, da ima vzpostavljen sistem pripravljenosti za obvladovanje izrednih dogodkov in odzivanje nanje, kamor so vključeni tudi incidenti, povezani z vonjavami.

Glede na predlog Protokola za izvajanje monitoring vonjav, ki ga je pripravil izvajalec obratovalnega monitoringa in ugotovitev ministrstva, da je meritve emisije vonja možno opraviti kot meritev koncentracije vonja po standardu SIST EN 13725 se bodo meritve vonjav izvajale z občasnimi meritvami emisije vonjav v zrak po standardu SIST EN 13725, in sicer na 3 leta na merilnih mestih MMz9, MMz20 in MMz24.

Ministrstvo je glede na navedeno ugotovilo, da so na izpustih Z9, Z20 in Z24 oz. na njihovih merilnih mestih MMz9, MMz20 in MMz24 že določene meritve parametrov skupnega organskega ogljika in amonijaka kot je razvidno iz točke 2.2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodatno pa je ministrstvo na navedenih izpustih določilo meritev koncentracije vonja po standardu SIST EN 13725, kot je razvidno iz točke 1./4 izreka te odločbe, in sicer je v točki 2.2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v Preglednici 3 ministrstvo določilo nabor parametrov, in sicer da se na izpustih Z9, Z20 in Z24 oz. na njihovih merilnih mestih MMz9, MMz20 in MMz24 izvaja tudi obratovalni monitoring koncentracije vonja po standardu SIST EN 13725.

Ministrstvo je ukrepe na osnovi CWW BAT 6 in CWW BAT 20 določilo v okviru točke 1./33 izreka te odločbe, in sicer v točki 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ter v okviru točke 1./4 izreka te odločbe v točki 2.2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 7

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v CWW BAT 7, za zmanjšanje porabe vode in nastajanja odpadnih voda je zmanjšanje količine odpadnih voda in/ali njihove obremenitve z onesnaževali, povečanje ponovne uporabe odpadnih voda v proizvodnem procesu ter snovna izraba in ponovna uporaba surovin.

Upravljalavec je podal ukrepe, s katerimi zmanjšuje nastalo količino odpadnih voda, in sicer vodnjaško vodo za namene hlajenja proizvodnih procesov po prvi uporabi še dvakrat uporabi na višjih temperaturnih nivojih preden se izpusti v vodotok v okviru predpisanih vrednosti (temperaturni režimi uporabe so 14/22/30°C, pri čemer del 30°C vode ohladi in vrača v hladilni sistem), nadalje odpadno vodo (koncentrat) iz naprave za reverzno osmozo (RO) uporabi za pranje peščenih filtrov, ki so namenjeni pripravi hladilne vodnjaške vode, ter odpadno vodo iz naprave za pripravo prečiščene vode (Osmotron) ponovno uporabi za pripravo hladilne vode. Del hladu zagotavlja tudi s pomočjo zaprtih hladilnih sistemov, kjer vodo ponovno uporablja, nadomešča le vodo, ki je potrebna za vzdrževanje sistema (kaluženje in izhlaplava voda).

Zmanjšanje porabe vode zagotavlja tudi z vračanjem nekontaminiranega parnega kondenzata v sistem priprave pare.

Upravljavec izvaja tudi ukrepe za zmanjševanje obremenitev odpadnih vod z onesnaževali s stalno optimizacijo procesa (zmanjševanje frekvence čiščenj procesne opreme, kaskadno čiščenje procesa, planiranje proizvodnje in čiščenj ter stalen nadzor, zmanjševanje porabe vode in kemikalij za čiščenje procesov, energetska optimiranje). Nadalje izvaja snovno izrabo z nevtralizacijo dveh ali več odpadnih tokov znotraj procesa z namenom zmanjšanja porabe kemikalij ter sežig bolj obremenjene odpadne vode. Upravljavec izvaja tudi ponovno uporabo surovin z regeneracijo topil, kar je razvidno tudi iz v dokumentaciji priloženih shem procesa.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavec izvaja tehnike na osnovi CWW BAT 7 ter da je del ukrepov iz te tehnike že določen v točki 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodatno pa je ukrepe za zmanjševanje porabe vode in nastajanja odpadnih voda na osnovi CWW BAT 7 za napravo iz točke 1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo v okviru točke I./14 izreka te odločbe, in sicer v točki 3.1.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 8

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v CWW BAT 8, za preprečitev onesnaženja neonesnažene vode in zmanjšanje emisij v vodo je ločevanje neonesnaženih tokov odpadnih voda od tokov odpadnih voda, ki jih je treba očistiti.

Upravljavec je pojasnil, da ima vzpostavljen sistem za ločeno zbiranje in odvajanje odpadnih voda iz svojih naprav. Sistem je sestavljen iz štirih ločenih podsistemov in sicer:

1. za odvajanje tehnoloških (=industrijskih odpadnih) vod (tehnološka kanalizacija), ki jih preko Izravnalnega bazena, po lastnem tlačnem vodu črpa na čiščenje v ČN Lendava.,
2. za odvod hladilnih (odpadnih) vod, ki se odvajajo v vodotok Mura,
3. za odvod meteornih (=padavinskih odpadnih) vod (meteorna kanalizacija), ki se preko peskolovov in lovilcev olj odvajajo v vodotok Kopica,
4. za odvod sanitarnih (=komunalnih odpadnih) vod (sanitarna kanalizacija), ki se preko prečrpališča odvajajo v javno kanalizacijo, ki se zaključi s ČN Lendava.

Zgornje navedbe je upravljavec izkazal s predložitvijo naslednjih dokumentov: WP-8062069 Poslovnika Ravnanja z odpadnimi vodami in upravljanja kanalizacijskega sistema na lokaciji Lendava, SOP-8065588 Poslovnika o obratovanju in vzdrževanju lovilcev olj na lokaciji Lek Lendava in shemo kanalizacijskega sistema.

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehniko iz CWW BAT 8.

Ministrstvo je za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ukrep na osnovi BAT 8 na podlagi opredelitve upravljavca določilo v točki I./14 izreka te odločbe, in sicer v točki 3.1.1.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, del ukrepov pa je že določen, in sicer v okviru točk 3.1.3 in 3.2.6. (glede padavinskih odpadnih vod), točke 3.2.5. (glede komunalnih odpadnih vod), točke 3.2.3. (glede industrijske odpadne vode iz hladilnega sistema) ter točke 3.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (glede industrijske odpadne vode).

CWW BAT 9

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v CWW BAT 9, za preprečitev nenadzorovanih emisij v vodo, je zagotavljanje ustrezne vmesne zadrževalne zmogljivosti za odpadne vode, ki nastanejo med neobičajnimi obratovalnimi pogoji, na podlagi ocene tveganja (ob upoštevanju npr. značilnosti onesnaževala, učinkov na nadaljnje čiščenje in sprejemnega okolja) in sprejetje ustreznih nadaljnjih ukrepov (npr. nadzor, čiščenje, ponovna uporaba).

Upravljavec se je do tehnike iz BAT 9 opredelil, da ima za preprečitev nenadzorovanih emisij v vodo na vseh podsistemi kanalizacijskega sistema (ki so navedeni pri opredelitvi do BAT 8) zagotovljene zadrževalne zmogljivosti s t.i. prestreznimi bazeni. Na podsistemu:

1. tehnološke kanalizacije je za namen prestrezanja odpadnih vod namenjen bazen v sklopu objekta Izravnalni bazen, ki ima zadrževalni volumen 500 m³. Upravljavec je predložil tudi WP-8062069_Poslovník ravnanja z odpadnimi vodami in upravljanja kanalizacijskega sistema na lokaciji Lendava, ki se nanaša na ravnanje z industrijskimi odpadnimi vodami v primeru nedelovanja nadzornega krmilnega sistema, ter dokument WP-8098328 Črpanje odpadnih tehnoloških vod na ČN Lendava ob izpadu nadzorno krmilnega sistema, kjer je bolj podrobno opisan sistem zadrževanja odpadnih vod v primeru izrednega dogodka in ukrepanje. Iz Poslovníka za ravnanje z odpadnimi vodami je razvidno, da se odpadne industrijske (tehnološke) vode, ki ne ustrezajo kriterijem za izpust v kanalizacijo tretirajo kot odpadki v skladu z internim dokumentom SOP-8064680 Ravnanje z odpadki na lokaciji Lendava. Iz dokumenta Črpanje odpadnih tehnoloških vod na ČN Lendava ob izpadu nadzorno krmilnega sistema je nadalje razviden shematski procesni diagram obdelave odpadnih vod (ter tudi opisano v alineji 8 v točki 3.2 tega dokumenta), kjer je razvidno ravnanje z odpadnimi tehnološkimi vodami v primeru neustreznega pH v prečrpališču pred iztokom na ČN Lendava.

2. za odvajanje hladilnih (odpadnih) vod sta za namen prestrezanja vod ob izrednih dogodkih namenjena zahodni prestrezni bazen (objekt 62) in vzhodni prestrezni bazen (objekt 63), ki imata vsak volumen 500 m³,

3. za odvajanje meteornih vod ima za prestrezanje vod ob izrednih dogodkih namenjen zahodni prestrezni bazen (objekt 62) in

4. za odvajanje sanitarnih vod ima prestrezne kapacitete zagotovljene v obsegu volumna prečrpališča za sanitarne vode 8 m³.

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehniko iz CWW BAT 9.

Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve za zajetje gasilnih vod že določene v točkah 8.2.3, 8.2.4, 8.2.5 in 8.2.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Je pa ministrstvo ukrepe na osnovi BAT 9 za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja še dodatno določilo v okviru točke I./14 izreka te odločbe, in sicer v točki 3.1.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 10

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v CWW BAT 10, za zmanjševanje emisij v vodo je uporaba celovite strategije za upravljanje in čiščenje odpadnih voda, ki vključuje ustrezno kombinacijo tehnik po spodaj navedenem prednostnem vrstnem redu:

- V proces vključene tehnike⁽¹⁾
- Snovna izraba onesnaževal pri viru⁽¹⁾
- Predčiščenje odpadnih voda^{(1) (2)}
- Končno čiščenje odpadnih voda⁽³⁾

⁽¹⁾ Te tehnike so dodatno opisane in opredeljene v drugih zaključkih o BAT za kemijsko industrijo.

⁽²⁾ Glej BAT 11.

⁽³⁾ Glej BAT 12.

Upravljavec je pojasnil, da ima sprejeto večletno strategijo na področju varovanja okolja in okoljski trajnosti. Na podlagi tega vsako leto sprejme cilje na področju zmanjševanja porabe vode, zmanjševanje nastajanja odpadkov in zmanjševanje porabe energije, katere vsaka lokacija naprave aktivno spremlja. Na področju zmanjševanja porabe in emisij v vodo upravljavec tako zajema vse tehnike, navedene v BAT 10 (a, b, c, d), ki jih z novimi znanji in tehnologijami nato nadgrajuje ter izboljšuje.

Upravljavec izvaja naslednje v proces vključene tehnike za preprečevanje ali zmanjšanje nastajanja/odvajanja onesnaževal v vode: planiranje in načrtovanje proizvodnje in čiščenje (medoddelčno usklajevanje), stalna optimizacija procesov (zmanjševanje frekvence čiščenja procesne opreme, zmanjševanje porabe vode in kemikalij za čiščenje procesov) in energetsko optimiranje. Nadalje upravljavec zagotavlja, da se različni tipi odpadnih voda ločujejo na viru, da se hladilna voda večkrat izkoristi na več temperaturnih nivojih ter da se iz tehnoloških odpadnih voda izvzame tokove, ki se lahko tretirajo drugače (npr.: mikroorganizmi iz proizvodnje gentamicina in odpadno oglje iz izolacije klavulanske kisline se sežigajo na interni sežigalnici,

izčrpan micelij iz proizvodnje klavulanske kisline pa se predaja na bioplinarne in se tako uporablja za proizvodnjo bioplina).

Glede snovne izrabe onesnaževal na viru upravljavec izvaja naslednje tehnike: ločevanje bolj obremenjenih vod od manj obremenjenih, nevtralizacija dveh ali več tokov znotraj procesa z namenom zmanjšanja obremenjenosti odpadne vode in znižanja porabe kemikalije (kisline in lugi), obdelava in vračanje odpadnega toka nazaj v proizvodnjo (ponovna uporaba neizrabljenih vhodnih surovin- več kot 98%-na regeneracija topil) in sežig bolj obremenjenih vod (ostanki lužnic iz regeneracij).

Upravljavec izvaja naslednji predčiščenji odpadnih voda (na podsisistemu (1) tehnološke kanalizacije): zbiranje odpadnih tokov v egalizacijskem (nevtraliacijskem) bazenu in optimizacija korekcije pH vrednosti odpadne tehnološke vode.

Nato se odpadna tehnološka voda prečrpa v objekt Izravnalni bazen, kjer se izvaja dvostopenjska izravnava parametra pH in končna kontrola parametra pH, preden se odpadna tehnološka voda črpa na ČN Lendava, kjer se izvaja končno čiščenje odpadne vode.

Za predčiščenje industrijske odpadne tehnološke vode iz Lek Lendava se na ČN Lendava uporablja en SBR bazen, ki deluje kot klasični pretočni bazen (CSTR), v katerem se industrijska odpadna voda kontinuirano prezračuje. S tem se izvaja biološko predčiščenje z daljšim zadrževalnim časom, s čimer se poveča učinek čiščenja teh odpadnih voda.

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehnike iz CWW BAT 10, pri čemer je upoštevalo, da končno čiščenje odpadne vode, izvaja na ČN Lendava.

Ministrstvo je ob upoštevanju opredelitve upravljavca za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ukrepe na osnovi CWW BAT 10 določilo v okviru točke I./14 in I./34 izreka te odločbe, in sicer v točkah 3.1.1.5 ter 9.5.4 in 9.5.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 11

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij v vodo, opisana v CWW BAT 11, je ustrezno predčiščenje odpadnih voda, ki vsebujejo onesnaževala, ki jih ni mogoče ustrezno obdelati med končnim čiščenjem odpadnih voda.

Predčiščenje odpadnih voda se izvaja v okviru celovite strategije za upravljanje in čiščenje odpadnih voda (glej BAT 10) in je na splošno potrebno za:

- (a) varovanje naprave za končno čiščenje odpadnih voda (npr. varovanje biološke čistilne naprave pred inhibicijskimi ali strupenimi spojinami),
- (b) odstranitev spojin, katerih vsebnost ni dovolj zmanjšana med končnim čiščenjem (npr. strupene spojine, organske spojine, ki so slabo biološko razgradljive ali niso biološko razgradljive, organske spojine, ki so prisotne v visokih koncentracijah, ali kovine med biološkim čiščenjem),
- (c) odstranitev spojin, ki izhlapijo v zrak iz zbiralnega sistema ali med končnim čiščenjem (npr. hlapne halogenirane organske spojine, benzen),
- (d) odstranitev spojin, ki imajo druge negativne učinke (npr. korodirajo opremo, neželena reagirajo z drugimi snovmi, onesnažijo blato iz čistilnih naprav).

Upravljavec je za izpolnitev alineje (a) navedel, da odpadno tehnološko vodo, ki je močno obremenjena z onesnaževali (vsebuje biološko težko razgradljive ali strupene ali inhibicijske spojine) vodi na lastno sežigalno napravo in torej to odpadno vodo odstrani s sežigom. Za vse ostale industrijske odpadne vode pred črpanjem le-teh na končno čiščenje na ČN Lendava, upravljavec izvaja predstopnji čiščenja, in sicer egalizacija in nevtralizacija odpadne tehnološke vode, ki jima sledi končna kontrola parametra pH. V primeru odstopanja od predpisanih vrednosti se tok odpadne tehnološke vode samodejno preusmeri v prestrezni bazen.

Za izpolnitev alineje (b) je upravljavec (ponovno) pojasnil, da odpadno tehnološko vodo, ki je močno obremenjena z onesnaževali, vodi na lastno sežigalno napravo. Vse ostale odpadne tehnološke vode, ki ne vsebujejo onesnaževal, ki izkazujejo strupenost ali težko biološko razgradljivost, so primerne za čiščenje na ČN Lendava. Učinkovitost čiščenja ČN Lendava upravljavec le-te spremlja z dnevnimi analizami v okviru lastnega monitoringa, ter z izvajanjem v okoljevarstvenem dovoljenju za ČN Lendava predpisanih monitoringov.

Glede odstranjevanja spojin, navedenih v alineji (c) je upravljavec pojasnil, da končnega čiščenja odpadnih vod na lokaciji ne izvaja. Pojasnil pa je, da se na podsistemu (1) t.j. tehnološki kanalizaciji, odpadni plini, ki nastanejo v kanalizacijskem sistemu, nevtralizacijskem bazenu in v objektu izravnalnega bazena, vodijo na biofilter, kjer se s čiščenjem odstranijo emisije hlapnih organskih snovi, ki izhlapijo iz odpadne industrijske (tehnološke) vode.

Alineja (d) za upravljavca ni relevantna, saj se v proizvodnih procesih uporablja biorazgradljive surovine. Vsi tehnološki procesi imajo vgrajene naprave/opremo iz materialov, ki so inertni in odporni pri stiku s surovinami.

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehnike iz CWW BAT 11.

Ministrstvo je za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zahteve iz CWW BAT 11, ob upoštevanju opredelitve upravljavca do izvajanja te tehnike, določilo v točki I./14 izreka te odločbe in sicer v tretji alineji točke 3.1.1.5 in v točki 3.1.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 12

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij v vodo je uporaba ustrezne kombinacije tehnik končnega čiščenja odpadnih voda.

Tehnike končnega čiščenja odpadnih voda:

- Predhodno in primarno čiščenje:
 - a) egalizacija
 - b) nevtralizacija
 - c) fizično ločevanje, npr. grablje, sita, peskolovi, lovilniki olj/ločevalniki maščob ali primarni usedalniki
- Biološko čiščenje (sekundarno čiščenje):
 - d) postopek z aktivnim blatom
 - e) membranski reaktor
- Odstranitev dušika:
 - f) nitrifikacija / denitrifikacija (za odstranjevanje celotnega dušika, amonijaka)
 - g) kemično obarjanje (za odstranjevanje fosforja)
- Dokončno odstranjevanje trdnih snovi:
 - h) koagulacija in flokulacija
 - i) sedimentacija
 - j) filtracija (npr. peščena filtracija, mikrofiltracija, ultrafiltracija)
 - k) flotacija.

Upravljavec se je opredelil, da ne izvaja končnega čiščenja industrijskih odpadnih vod sam, ampak končno čiščenje industrijskih odpadnih vod iz proizvodnje farmacevtskih izdelkov in iz sežigalnice zanj izvaja upravljavec ČN Lendava. Ministrstvo ugotavlja, da ima upravljavec Čistilna naprava Lendava d.o.o., Lendavska cesta 30, 9220 Lendava izdano citirano okoljevarstveno dovoljenje, v katerem je dovoljeno na ČN Lendava poleg komunalnih in padavinskih odpadnih vod iz lendavskih naselij čistiti tudi industrijsko odpadno vodo iz Lek d.d., PE Proizvodnja Lendava, Trimlini 2D, 9220 Lendava.

Ministrstvo je pri pregledu Poročilo-vode 2022, Poročilo-vode 2021 in Poročilo-vode 2020 ugotovilo, da je emisija:

- KPK presejala prag emisije, pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 1 BAT 12 iz Zaključkov o BAT CWW (prag znaša 10 t/leto)
- neraztopljenih snovi presejala prag emisije iz Zaključkov o BAT CWW, pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 1 BAT 12 (prag znaša 3,5 t/leto)
- celotnega dušika presejala prag emisije pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 2 BAT 12 Zaključkov o BAT CWW (prag znaša 2,5 t/leto)
- celotnega fosforja presejala prag emisije pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 2 BAT 12 Zaključkov o BAT CWW (prag znaša 300 kg/leto),
- (celotnega) kroma presejala prag emisije pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 3 BAT 12 Zaključkov o BAT CWW (prag znaša 2,5 kg/leto),
- bakra presejala prag emisije pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 3 BAT 12 Zaključkov o BAT CWW (prag znaša 5,0 kg/leto),
- cinka presejala prag emisije pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 3 BAT 12 Zaključkov o BAT CWW (prag znaša 30 kg/leto),

zaradi česar so za te parametre relevantne ravni emisij iz Preglednic 1 in 2 iz CWW BAT 12. Ministrstvo je ugotovilo tudi, da je občasno letna emisija niklja (v letu 2021 in 2020) in AOX (v letu 2022) presejala prag emisije pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 3 CWW BAT 12 (prag za nikelj znaša 5,0 kg/leto, za AOX pa 100 kg/leto).

Ministrstvo je za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja relevantne ravni emisij povezane s CWW BAT 12 določilo v okviru točk I./16 izreka te odločbe, in sicer v Preglednici 10 v točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, relevantne zahteve (ukrepe) glede končnega čiščenja pa v točki 3.1.1.7 izreka tega dovoljenja, kot je razvidno iz točke I./14 izreka te odločbe.

CWW BAT 13

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje oziroma, kjer to ni mogoče, zmanjšanje količine odpadkov, namenjenih za odstranitev, je vzpostavitev in izvajanje načrta gospodarjenja z odpadki v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1), ki po hierarhiji ravnanja z odpadki zagotavlja preprečevanje odpadkov, pripravo za ponovno uporabo, recikliranje ali predelavo z drugimi postopki.

Upravljavec je v predloženi dokumentaciji pojasnil, da ima vzpostavljen celovit in enoten sistem ravnanja z odpadki, ki je podrobno opisan v postopku SOP-8066943 Ravnanje z odpadki. V navedenem postopku so opredeljene vse smernice, standardi, aktivnosti in nosilci odgovornosti za ravnanje z odpadki, kakor tudi zahteve lastnika, ki so ponekod strožje od zakonskih zahtev. Naprave upravljavca na lokaciji v Lendavi imajo vzpostavljen Načrt gospodarjenja z odpadki, v skladu s katerim upravljavec upravlja z odpadki na lokaciji naprav. Upravljavec na lokaciji Lendava del svojih odpadkov odstranjuje tudi s sežigom po postopku D10, to je na napravi iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehnike iz CWW BAT 13.

Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve iz CWW BAT 13 za preprečevanje oziroma, kjer to ni mogoče, zmanjšanje količine odpadkov, namenjenih za odstranitev že določene v točkah 4.3. in 4.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Dodatno je ukrep na osnovi CWW BAT 13 ministrstvo določilo v okviru točke I./30 izreka te odločbe, in sicer s spremembo (dodatek alineje f) v točki 4.4.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 14

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje količine blata iz čistilnih naprav, za katero je potrebna nadaljnja obdelava ali odstranitev, in zmanjšanje njegovega vpliva na okolje je uporaba ene od tehnik ali njihove kombinacije (priprava, zgoščevanje/dehidracija, stabilizacija, sušenje).

Upravljavec končnega čiščenja industrijskih odpadnih vod ne izvaja sam, ampak jih čisti na ČN Lendava. Blato v postopku čiščenja odpadnih vod pri upravljavcu ne nastaja, zaradi česar tehnike iz CWW BAT14 zanj niso relevantne. Posledično ministrstvo upravljavcu za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni določilo ukrepov na osnovi CWW BAT 14.

CWW BAT 15

Najboljša razpoložljiva tehnika za snovno izrabo spojin in zmanjšanje emisij v zrak je zapiranje virov emisij in čiščenje emisij, kjer je to mogoče.

Upravljavec ima na napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja vgrajene naslednje naprave za zbiranje in čiščenje emisij odpadnih plinov:

(1) RTO naprava, ki vire hlapnih organskih snovi, t.j. emisij iz procesnih naprav, kjer potekajo fizikalno kemijska čiščenja v organski fazi s pomočjo organski topil, zajame in termično oksidira. Vse naprave, ki pri procesih sproščajo emisije hlapnih organskih snovi, so na virih izpusta/odduhiv opremljene z ventili t.i. blenketing tehniko, kjer se vzdržuje večji nadtlak kot je parni tlak organskih topil, ali pa se izvaja inertizacija z dušikom, kjer to procesi dovoljujejo. Za varovanje pred nastankom spodnje eksplozivne zmesi so v sistem vgrajeni detektorji hlapov.

(2) pralnik dimnih plinov fermentacije, ki vire TOC in NH₃ emisij iz procesa fermentacijske proizvodnje odstrani s pranjem dimnih plinov.

(3) biofilter, ki vire TOC in NH₃ emisij zbira iz kanalizacijskega sistema in odstrani s čiščenjem preko aktivne biomase.

(4) Scrubber pralniki, ki vire TOC, prahu in NH₃ emisij iz procesa izolacije gentamicina odstranijo s pranjem dimnih plinov.

(5) vgrajeni filtri (HEPA) in filtrne naprave, ki odstranjujejo prahove iz procesov s filtracijo izpusnih odpadnih plinov.

Na vseh navedenih napravah za zbiranje in čiščenje emisij se izvaja obratovalni monitoring emisij snovi v zrak.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izvaja BAT iz CWW BAT 15, in da je zahteva iz BAT 15 že določena v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer v točkah 2.1.1 in 2.1.21 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 16

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij v zrak je uporaba celovite strategije za upravljanje in čiščenje odpadnih plinov, ki vključuje v proces vključene tehnike in tehnike za čiščenje odpadnih plinov.

Strategijo ravnanja za upravljanje in čiščenje odpadnih plinov ima upravljavec popisano v SOP-8055799 Ravnanje z emisijami v ozračje, dodatno pa tudi v poslovnih čistilnih napravah, ki jih je upravljavce priložil v dokumentaciji.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izvaja tehniko iz CWW BAT 16 in da je ukrep na osnovi CWW BAT 16 delno že določen v okviru točke 2.1.21 do 2.1.23 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodatno pa je ministrstvo ukrep na podlagi CWW BAT 16 določilo v točki I./34 izreka te odločbe, in sicer v točki 9.5.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 17 in CWW BAT 18

CWW BAT 17 in CWW BAT 18 sta najboljši razpoložljivi tehniki, ki urejata sežiganje plina na bakli. Pri obratovanju naprave iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se sežiganje plina na bakli ne izvaja, zato ti tehniki nista relevantni.

CWW BAT 19

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje oziroma, kjer to ni mogoče, zmanjšanje razpršenih emisij HOS v zrak je uporaba kombinacije tehnik, povezanih z:

- zasnovano naprave,
- gradnjo, montažo in začetkom obratovanja naprave/opreme ter
- obratovanjem naprave.

Upravljavec na napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zmanjšuje vire razpršenih emisij HOS s tehničnimi ukrepi na način, da povezuje ter zapira procese v enovito celoto in jih optimizira. Vsa prečrpavanja, procesna uporaba in regeneracije organskih topil se izvajajo v zaprtih procesih. Pri tem se odpadni plini z emisijami HOS, ki nastajajo, vračajo preko povratnih vodov nazaj v sistem ali posode. Viški odpadnih plinov pa se izpuščajo v sistem za zajem HOS emisij, ki se jih obdelata oz. očisti s termično oksidacijo na RTO napravi.

Zapiranje in optimiziranje procesov omogoča povezljivost procesov v celoto. HOS emisije se v procesih zadržujejo s tehniko nadtlaka v posodah in napravah s t.i. blenketing tehniko, kjer se vzdržuje malo večji nadtlak, kot je parni tlak organskih topil ali pa se izvaja inertizacija z dušikom, kjer to procesi dovoljujejo.

Na napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se v procesu proizvodnje izvaja fizikalno kemijsko čiščenje produkta v organski fazi s pomočjo več različnih organskih topil. Vsa organska topila v stiku z zrakom lahko tvorijo eksplozijsko atmosfero. Zmanjšanje tveganja nastanka eksplozije v atmosferi upravljavec zagotavlja tako, da ima vgrajeno kategorijo opreme določeno v skladu Elaboratom eksplozijske ogroženosti.

Vzpostavljen sistem preventivnega vzdrževanja naprav/opreme omogoča prepoznavanje vzdrževalnih del s povečanim tveganjem, ki bi lahko imele škodljive vplive na zaposlene ali okolje. V sklopu priprav na vzdrževalne posege se naprava/oprema očisti po predpisanih postopkih in preveri odsotnost organskih topil. Dostopnost naprav/opreme zaradi vzdrževanja je upoštevana že v fazi načrtovanja procesne tehnologije.

Pri načrtovanju, gradnji in montaži nove naprave/opreme upravljavec upošteva vse naj sodobnejše inženirske standarde. Tveganja pred zagonom naprave/opreme so posebej identificirana in ocenjena preko risk analiz (HAZOP, PRORA, ZHA) in na podlagi analiz so sprejeti ustrezni dodatni tehnični ukrepi.

S Pre-Start-Safety Review (PSSR) protokolom upravljavec izvede pregled in izpolnjevanje vseh uporabniških zahtev po vnaprej predpisanih standardnih inženirskih protokolih IQ, OQ, PQ. Z opravljenim pozitivnim pregledom se naprava/oprema preda v uporabo uporabniku.

Upravljavec ima vzpostavljen sistem preventivnega vzdrževanja vse opreme na napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki natančno opredeljuje organiziranost izvajalcev in njihove odgovornosti v zvezi z izvajanjem posameznih aktivnosti. Definirani so vrste in načini vzdrževalnih posegov, izvajanje aktivnosti v zvezi z vzdrževanjem, dokumenti, ki nastajajo pri vzdrževanju, odgovornosti in aktivnosti v primeru odstopov. Posebej prepoznani varnostni sistemi/elementi so dodatno podvrženi pregledom in preverjanjem v sistemu varnosti, vzdrževanja in nadzora (SAMACO).

V objektih kjer potekajo procesi, kjer bi lahko prihajalo do emitiranja/pušcanja HOS emisij, ima upravljavec nameščene stacionarne detektorje hlapov HOS. Vsa morebitna puščanja se alarmirajo na nadzorno krmilne sisteme. Za mikro-lokaliziranje puščanja, pa se uporabljajo mobilni detektorji HOS emisij. Upravljavec preverja tudi tesnost cevovodov. Merilna oprema se pregleduje skladno z zakonsko predpisano periodiko.

Razpršene emisije HOS upravljavec preprečujejo s tehničnimi in organizacijskimi ukrepi. Tehnični ukrepi zajemajo hlajenje rezervoarjev organski topil z namenom zmanjševanja parnega tlaka organskih topil; implementirani so zaprti sistemi prečrpavanja organskih topil med posameznimi posodami in napravami z vpeljanim reciklom hlapov organskih topil; nameščeni so stacionarni detektorji hlapov HOS. Organizacijski ukrepi zajemajo vsakodnevni nadzor procesa z obhodi in pregledi opreme s strani zaposlenih; preventivne preglede opreme s strani vzdrževalcev; pregledovanje prirobničnih spojev na linijah organskih topil in ostalih medijev.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehnike iz CWW BAT 19, ter da so ukrepi iz te BAT tehnike že določeni v točki 2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Ministrstvo je dodatno ukrep na osnovi BAT 19 določilo v okviru točke I./34 izreka te odločbe, in sicer v iii. alineji točke 9.5.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 20

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav je vzpostavitev, izvajanje in redno zagotavljanje ustreznosti načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem (CWW BAT 1).

Glej obrazložitev navedeno pod CWW BAT 1 in CWW BAT 6.

CWW BAT 21

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav iz zbiranja in čiščenja odpadnih voda ter iz obdelave blata je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije: (a) zagotavljanje čim krajšega zadrževalnega časa, (b) kemično čiščenje, (c) optimizacija aerobne obdelave, (d) zapiranje in (e) čiščenje na izpustu (lahko vključuje biološko obdelavo ali toplotno oksidacijo).

Upravljaivec je glede izpolnjevanja tehnik pod alinejami (b), (c) in (e) pojasnil, da te alineje zanj niso relevantne.

Glede izpolnjevanja tehnike (a) je upravljaivec pojasnil, da za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja čim krajši zadrževalni čas avtomatizirano in nadzorovano zagotavlja z ločenim zbiranjem odpadnih voda preko sistema bazenov in prečrpališč. Pojasnil je tudi, da minimalne količine zadrževalnih vod v kanalizacijskih podsistemih in sprotno odvajanje preprečujejo nastajanje anaerobnih pogojev, ki bi lahko povzročili emisije vonjav. Kot dokazilo je priložil interni dokument WP-8062069_Poslovník ravnanja z odpadnimi vodami in upravljanja kanalizacijskega sistema na lokaciji Lendava.

Kemičnega čiščenja (tehnike b) upravljaivec ne izvaja, ker ni potrebno, saj emisij neprijetnih vonjav na lokaciji ni. Čiščenje odpadnih vod se na lokaciji ne izvaja, torej se tudi aerobna obdelava le-teh ne izvaja (tehnika c), ker se izvaja na ČN Lendava.

Glede izpolnjevanja tehnike iz alineje (d) je upravljaivec pojasnil, da za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavlja zaprte kanalizacijske podsisteme. Pojasnil je tudi, da so zaprta tudi vsa prečrpališča in bazeni ter da se emisije iz kanalizacijskega sistema zbirajo in čistijo na biofiltru v sklopu objekta Izravnalni bazen, pri čemer se odstranijo tudi emisije vonjav. Kot dokazilo je priložil interni dokument WP-8062077 Poslovník biofiltra CB759.00. Ministrstvo ugotavlja, da upravljaivec tako izvaja tudi tehniko iz alineje (e), to je čiščenje na izpustu z biološko obdelavo, saj se zajete emisije čistijo na biofiltru.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljaivec izpolnjuje najmanj eno tehniko iz CWW BAT 21. Za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo relevantne ukrepe na osnovi CWW BAT 21 določilo v okviru točke I./14 izreka te odločbe, in sicer v točki 3.1.1.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

CWW BAT 22

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je vzpostavitev in izvajanje načrta za obvladovanje hrupa v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej CWW BAT 1), ki vključuje vse naslednje elemente.

- (i) protokol, ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke,
- (ii) protokol za izvajanje monitoringa hrupa,
- (iii) protokol za odziv na ugotovljene incidente, povezane s hrupom,
- (iv) program za preprečevanje in zmanjšanje hrupa, namenjen opredelitvi vira ali virov, merjenju/oceni izpostavljenosti hrupu, opredelitvi prispevkov iz virov in izvajanju ukrepov za preprečevanje in/ali zmanjšanje hrupa.

Upravljaivec je v dokumentaciji priložil Načrt obvladovanja hrupa v LEK d.d., lokacija Lendava, za katerega je pojasnil, da je tudi vključen v sistem ravnanja z okoljem, kar zahteva CWW BAT 1. Iz priloženega Načrta obvladovanja hrupa v LEK d.d., lokacija Lendava so razvidni viri nastajanja hrupa na lokaciji naprav, tehnični, organizacijski in drugi ukrepi, ki jih upravljaivec

izvaja za obvladovanje hrupa ter da redno na tri leta izvaja tudi monitoring hrupa za naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Iz priloženega načrta je razvidno tudi, da ima upravljavec vzpostavljen sistem pripravljenosti za obvladovanje izrednih dogodkov, kamor sodijo tudi incidenti povezani s hrupom. Kot dokazilo za to je upravljavec priložil tudi interni dokument SOP-8061733 Upravljanje incidentov.

Ministrstvo tako ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tehnike iz CWW BAT 22.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike iz CWW BAT 22. Ministrstvo je upravljavcu za napravo iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na osnovi CWW BAT 22 v okviru točke I./33 izreka te odločbe v točki 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo, da mora sistem ravnanja z okoljem vsebovati tudi načrt za obvladovanje hrupa.

CWW BAT 23

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v CWW BAT 23, za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

- a) Ustrezna lokacija opreme in stavb (povečanje razdalje med virom in sprejemnikom ter uporaba stavb kot protihrupne zaščite);
- b) Operativni ukrepi, ti vključujejo:
 - izboljšano pregledovanje in vzdrževanje opreme;
 - zapiranje vrat in oken zaprtih prostorov, kjer je to mogoče;
 - upravljanje opreme s strani izkušenega osebja;
 - izogibanje hrupnim dejavnostim v nočnem času, kjer je to mogoče;
 - ukrepi za nadzor hrupa v času vzdrževalnih del;
- c) Oprema z nizko ravni emisij hrupa (to vključuje kompresorje, črpalke in bakle z nizko ravni emisij hrupa);
- d) Oprema za nadzor nad hrupom, ta vključuje:
 - protihrupne ovire;
 - izolacijo opreme;
 - uporaba protihrupnih ohišij za hrupno opremo;
 - zvočno izolacijo stavb;
- e) Zmanjševanje hrupa (namestitvev pregrad med viri in sprejemniki (npr. zaščitnih zidov, nasipov in stavb)).

Upravljavec je navedel, da izvaja vse navedene tehnike, razen tehnike iz točke e) (ker IED naprava ni čezmerni onesnaževalec okolje s hrupom). Upravljavec je navedel, da so ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje hrupa upoštevani že v fazi načrtovanja procesne tehnologije. Ob vsakem novem projektu se dodatno izdelata Strokovna ocena vplivov na okolje ali Presoja vplivov na okolje (odvisno od projekta), v kateri pooblaščen izvajalec izvede modeliranje hrupa za projekt - tako za vpliv hrupa v času izgradnje kot v času obratovanja nove naprave/objekta. Opredelitev je posamična (za novo napravo/objekt) kot tudi kumulativna (za lokacijo). Upravljavec izvaja redno preventivno vzdrževanje opreme. Vnaprej so planirani vzdrževalni posegi na procesni opremi. Zaposleni na procesih pa izvajajo dnevne preglede procesne opreme neposredno med proizvodnjo z obhodi. Upravljavec zagotavlja, da so na vratih, kjer je prostor s prepoznanim povišanim nivojem hrupa nameščene nalepke ZAPIRAJ VRATA, ki opozarjajo, da se vrata zapirajo. Nameščena so tudi samo-zapirala. S tem ukrepom se zmanjšuje hrup v okolico. Vsi novo-zaposleni so vključeni v organiziran proces uvajanje v delo preko katerega se seznanijo z osnovnimi informacijami o delovanju družbe, procesih, zahtevami in pogoji dela, zagotavljanjem kakovosti in varnosti pri delu ter drugimi vsebinami, glede na zahteve delovnega mesta: Ref. dok.SOP-8059030. Uvajanje v delo in SOP-8060303 Sistem usposabljanj in certifikacij s področja Zdravja, varnosti in okolja za zaposlene v Lek d.d.. Na napravi poteka proces kontinuirano (24 ur / 7 dni). V nočnem času se opravljajo le dela vezana na sam proces obratovanja. Naprava tudi ponoči ni prekomerni obremenjevalec s hrupom. Vsa

glavna vzdrževalna dela se izvajajo v dopoldanskem ali popoldanskem času. Vzdrževalna dela ne povzročajo dodatnega hrupa na napravi. Vsa novo nabavljena oprema ima manjšo raven oz. enako raven hrupa kot oprema, ki se zamenjuje. Vgrajuje se oprema s protihrupno zaščito, ki preprečuje vpliv hrupa na okolico (npr. glušniki, protihrupne akustične rešetke, postavitve opreme v prostor). Procesna oprema je izolirana, tam kjer to dopuščajo tehnološki in varnostni pogoji. Razvodi medijev so izolirani. Izolirani so tudi zunanji rezervoarji surovin. Vgrajuje se oprema z nizko ravno emisij hrupa. Vsa oprema se vgrajuje v zaprte prostore/ohišja, kjer to dopuščajo tehnološki in varnostni pogoji. S postavitvijo novih objektov se uporabijo izolativne, protihrupne fasadne plošče. Starejše zgradbe so iz parobetona (Siporex), ki prav tako služi kot izolativni material.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah od a) do d) iz CWW BAT 23. Kot izhaja iz točke I./32 izreka te odločbe, je ministrstvo dodalo točko 5.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo zahteve za preprečevanje ali, kadar to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa na podlagi CWW BAT 23 (in WI BAT 37).

WI BAT 1

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti je izpopolnitev in izvajanje sistema okoljskega upravljanja, ki vključuje vse naslednje elemente:

- (i) zavezanost, vodenje in odgovornost vodstva, vključno z višjim vodstvom, za izvajanje učinkovitega sistema okoljskega upravljanja;
- (ii) analizo, ki vključuje določitev okvira organizacije, opredelitev potreb in pričakovanj zainteresiranih strani, opredelitev značilnosti obrata, povezanih z morebitnimi tveganji za okolje (ali zdravje ljudi), ter veljavnih pravnih zahtev v zvezi z okoljem;
- (iii) oblikovanje okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljske učinkovitosti obrata;
- (iv) določitev ciljev in kazalnikov učinkovitosti v zvezi s pomembnimi okoljskimi vidiki, vključno z ohranjanjem skladnosti z veljavnimi pravnimi zahtevami;
- (v) načrtovanje in izvajanje potrebnih postopkov in ukrepov (vključno s popravnimi in preventivnimi ukrepi, če so potrebni) za doseganje okoljskih ciljev in preprečevanje okoljskih tveganj;
- (vi) določitev struktur, vlog in odgovornosti v zvezi z okoljskimi vidiki in cilji ter zagotavljanje potrebnih finančnih in človeških virov;
- (vii) zagotavljanje potrebne usposobljenosti in ozaveščenosti osebja, katerega delo lahko vpliva na okoljsko učinkovitost obrata (npr. z zagotavljanjem informacij in usposabljanjem);
- (viii) notranjo in zunanjo komunikacijo;
- (ix) spodbujanje sodelovanja zaposlenih pri dobrih praksah okoljskega upravljanja;
- (x) sprejetje in vzdrževanje priročnika za upravljanje in pisnih postopkov za nadzor nad dejavnostmi z znatnim vplivom na okolje ter ustreznih evidenc;
- (xi) učinkovito operativno načrtovanje in vodenje procesov;
- (xii) izvajanje ustreznih programov vzdrževanja;
- (xiii) protokole za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke, vključno s preprečevanjem in/ali zmanjševanjem negativnih vplivov izrednih razmer (na okolje);
- (xiv) pri (ponovnem) projektiranju (novega) obrata ali njegovega dela proučitev njegovega vpliva na okolje v celotni življenjski dobi, kar vključuje gradnjo, vzdrževanje, obratovanje in razgradnjo;
- (xv) izvajanje programa spremljanja in merjenja; po potrebi so informacije na voljo v referenčnem poročilu o spremljanju emisij v zrak in vodo iz obratov iz direktive o industrijskih emisijah;
- (xvi) redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz;

- (xvii) redno neodvisno (kolikor je izvedljivo) notranjo revizijo in redno neodvisno zunanjo revizijo, da se oceni okoljska učinkovitost in ugotovi, ali je sistem okoljskega upravljanja skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
- (xviii) oceno vzrokov neskladnosti, izvajanje popravnih ukrepov v odziv na neskladnosti, pregled učinkovitosti popravnih ukrepov in določitev, ali obstajajo oziroma ali bi se lahko pojavile podobne neskladnosti;
- (xix) redno pregledovanje sistema okoljskega upravljanja ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja višje vodstvo;
- (xx) spremljanje in upoštevanje razvoja čistejših tehnik.

Najboljša razpoložljiva tehnika za sežigalnice, in kjer je ustrezno, čistilne naprave za pepel z rešetke je tudi vključitev naslednjih elementov v sistem okoljskega upravljanja:

- (xxi) za sežigalnice upravljanje tokov odpadkov (glej WI BAT 9);
- (xxii) za čistilne naprave za pepel z rešetke upravljanje kakovosti izhodnega materiala;
- (xxiii) načrt ravnanja z ostanki, vključno z ukrepi za:
 - (a) zmanjšanje nastajanja ostankov;
 - (b) optimizacijo ponovne uporabe, regeneracije, recikliranja in/ali energijske predelave ostankov;
 - (c) zagotovitev ustreznega odstranjevanja ostankov;
- (xxiv) za sežigalnice načrt upravljanja OTNOC (glej WI BAT 18);
- (xxv) za sežigalnice načrt za obvladovanje nesreč;
- (xxvi) za čistilne naprave za pepel z rešetke upravljanje razpršenih emisij prahu;
- (xxvii) načrt za obvladovanje vonjav, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami;
- (xxviii) načrt za obvladovanje hrupa (glej tudi WI BAT 37), ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom.

Upravljavec je registriran v sistemu EMAS (št. SI-0006) že od leta 2012 in obsega vse štiri proizvodne lokacije v Sloveniji. Zadnje potrdilo o podaljšanju registracije EMAS ima upravljavec iz leta 2022 in velja do 31. 10. 2024. Upravljavec ima prav tako vzpostavljen in ga tudi vzdržuje, to je sistem vodenja, ki izpolnjuje zahteve standarda ISO14001:2015 za vse štiri proizvodne lokacije v Sloveniji. Potrdilo o tem je bilo pridobljeno v letu 2022 in velja do 30. 11. 2025. Obe potrdili je upravljavec tudi priložil. Upravljavec je pojasnil, da sistem ISO 14001 vključuje vse od navedenih elementov alinej i-xx iz WI BAT 1.

Upravljavec je v dokumentaciji priložil dokumente Načrt gospodarjenja z odpadki, Načrt upravljanja OTNOC, Načrt za obvladovanje nesreč, Načrt za obvladovanje vonjav in Načrt za obvladovanje hrupa ter pojasnil, da so navedeni dokumenti vključeni v sistem ravnanja z okoljem, kar so tudi zahteve Zaključka o BAT WI (alineje xxiii, xxiv, xxv, xxvii in xxviii).

Upravljanje tokov odpadkov (alineja xxi) in Načrt upravljanja OTNOC (alineja xxiv) je upravljavec pojasnil pri WI BAT 9 in WI BAT 18.

Upravljavec nima čistilne naprave za pepel iz rešetke, zato alineji xxii in xxvi iz WI BAT 1 zanj nista relevantni.

Upravljavec je glede izpolnjevanja podtočk alineje (xxiii) načrt ravnanja z ostanki, vključno z ukrepi pojasnil naslednje:

a) zmanjšanje nastajanja ostankov

Upravljavec je za namen vzpostavitve ukrepov za zmanjšanje nastajanja ostankov oz. odpadkov, optimizacijo ponovne uporabe materialov, recikliranja in/ali energijske predelave ostankov in zagotovitev ustreznega odstranjevanja ostankov, vzpostavil sistem ravnanja z odpadki, ki nastajajo pri njegovi proizvodni dejavnosti, ki je povzet v standardnem operativnem postopku za področje ravnanja z odpadki. Materiali so lahko le odpadki in ne ostanki, in glede na to, je upravljavec razložil, da nima Načrta ravnanja z ostanki, ker so zahtevana ravnanja

razložena v Načrtu ravnanja z odpadki in Načrtu gospodarjenja z odpadki. Vsa ravnanja glede ukrepov za zmanjšanje nastajanja ostankov in optimizacijo ponovne uporabe materialov, recikliranja in/ali energijske predelave ostankov in zagotovitev ustreznega odstranjevanja ostankov pa je opisal v dokumentih Načrt gospodarjenja z odpadki, kjer je definiral odpadke, ki nastajajo pri njegovi dejavnosti (poglavje 3), ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov (poglavja 4, 5), ukrepe za zmanjševanje vpliva odpadkov na okolje (poglavja 6, 7, 9). V Načrtu ravnanja z odpadki, pa je upravljavec definiral katere odpadke obdeluje, tako svoje lastne, kot tudi odpadke drugih povzročiteljev, v kakšnih količinah in po katerem postopku – sežig odpadkov (D10).

b) optimizacijo ponovne uporabe, regeneracije, recikliranja in/ali energijske predelave ostankov

Glede optimizacije ponovne uporabe, regeneracije in/ali energijske predelave ostankov je upravljavec navedel, da določene svoje odpadke obdeluje, po postopku D10 – sežig, pojasnjeno v Načrtu ravnanja z odpadki. Tukaj gre za energijsko obdelavo. Druge odpadke, ki nastajajo pri izvajanju njegove dejavnosti, pa oddaja osebam, ki so vpisane v evidence oseb, ki ravnaajo z odpadki v Republiki Sloveniji, ali pa jih z namenom nadaljnje obdelave izvozi iz države. To je opisal v Načrtu gospodarjenja z odpadki (Tabela 2, v poglavju 6).

c) zagotovitev ustreznega odstranjevanja ostankov

Ravnanje z materiali, ki nastajajo v proizvodni dejavnosti upravljavca in niso njegovi proizvodi, temveč odpadki, je opisano v točki (xxiii) b).

Glede izpolnjevanja alineje xxv) je upravljavec priložil Načrt za obvladovanje nesreč v katerem je pojasnil, da so ukrepi za primer okoljske nesreče in omejitev njenih posledic na lokaciji Lek Lendava implementirani na visoki stopnji, pri čemer se upošteva zakonodaja in Sandoz-ove smernice. Sežigalno napravo upravlja usposobljen operater preko računalniško vodenega nadzorno krmilnega sistema (NKS). NKS zajema vrsto izmerjenih podatkov (temperature, tlaki, padci tlakov, procent kisika, pH vrednosti, števila obratov polža in dna peči z rotirajočim dnom, pretoki, doziranja) in jih s pomočjo izvršnih organov (ventili, gorilniki, lopute) prilagaja nastavljenim vrednostim. Nastavljene mejne in alarmne vrednosti omogočajo, da proces sežiga odpadkov poteka optimalno in nadzorovano. Vsaki odstopi izven predvidenih limitov procesa sežiga odpadkov, se alarmirajo in opozarjajo operaterja z vizualnim in zvočnim signaliziranjem (vklop sirene). Vsi alarmi se prav tako shranjujejo v NKS. Za glavne delovne parametre je predviden nabor alarmov, ki se deli na alarme prve stopnje in alarme druge stopnje. Alarmi druge stopnje se prožijo po predhodnem proženju alarma prve stopnje, in ko so dosežene/presežene limite procesa z vidika varnega upravljanja naprave. NKS po proženju alarmov druge stopnje zaradi zagotavljanja varnega upravljanja naprave samodejno izvede vnaprej predvidene aktivnosti. Prav tako lahko operater sam v primeru kakršnih koli težav ustavlja posamezne sklope naprave na NKS ali s tipko za zasilni izklop na stikalni omarici.

V Načrtu za obvladovanje nesreč je upravljavec pojasnil, da ima za lokacijo LEK Lendava izdelan Požarni red, ki je temeljni dokument za načrtovanje in izvajanje sistema varstva pred požarom na lokaciji. Za sežigalnico ima izdelan Izkaz požarne varnosti, kjer so podrobneje zajeti vsi ukrepi varstva pred požarom. Skladno z Lekovimi smernicami se dokument revidira na pet let ali pa ob vsaki večji spremembi. Objekti sežigalnice so varovani pred požarom, z vgrajenim sistemom za alarmiranje in javljanje požara. V skladu s požarnim načrtom so nameščeni gasilni aparati in hidranti. Pri prečrpavanju nevarnih vnetljivih odpadkov odpadnih topil je obvezna prisotnost gasilca. Predpisana so navodila in postopki za prečrpavanje vnetljivih odpadkov. Pri ravnanju z vnetljivimi odpadki je v skladu s standardi vgrajena ustrežna oprema s ATEX Certifikatom in ki je v skladu z SAMACO programom redno pregledana in vzdrževana. Lek d.d. ima na lokaciji Lendava ustanovljeno lastno industrijsko gasilsko enoto IGE Lek Lendava, ter ima sklenjeno pogodbo z IGE Nafta, s katero je na lokaciji prisoten en poklicni gasilec 24/7. V primeru izrednega dogodka je po pogodbi IGE Nafta dolžan zagotoviti še dodatne gasilce s pripadajočo opremo. Požarno stražo na industrijskem območju pokriva PIGD Lek in IGE Nafta Lendava v skladu s sklenjeno pogodbo.

Upravljavec je v priloženem Načrtu za obvladovanje nesreč pojasnil, da se zaposleni, ki upravljajo sežigalnico, izobraženi v skladu s predpisano zakonodajo in internimi predpisi.

Izobraževanja so predvidena v skladu z oceno tveganja delovnega mesta in so predvidena pred začetkom dela ter nato obdobjno ter so omogočena on-line in »v živo« ter obsegajo teoretične in praktične preizkuse znanja. Izobraževanja so predvidena s področja požarnega varstva, za področje poznavanja kemičnih tveganj (označevanje kemikalij in odpadkov, embalaže, preverjanje sestave in istovetnosti odpadkov, ...) pa ima upravljavec izdelan interni dokument ravnanje z odpadki.

Glede izpolnjevanja alineje xxvii), to je je Načrta za obvladovanje vonjav je opredelitev upravljavca in odločitev ministrstva že podana pri CWW BAT 1 in CWW BAT 6 ter glede izpolnjevanja alineje xxviii), to je je Načrta za obvladovanje hrupa, je opredelitev upravljavca in odločitev ministrstva že podana pri CWW BAT 22.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavec izpolnjuje tehniko iz WI BAT 1 in je tako ukrepe na osnovi WI BAT 1 za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo v okviru točke I./33 izreka te odločbe, in sicer v točkah 9.4, 9.4.1 in 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. V točki 9.4.2 je tako (tudi na podlagi CWW BAT1) določilo, da morajo biti obvezna vsebina sistema ravnanja z okoljem tudi Načrt gospodarjenja z odpadki, popis tokov odpadnih voda in plinov, načrt za obvladovanje vonjav, načrt za obvladovanje hrupa, načrt upravljanja OTNOC in načrt za obvladovanje nesreč. V točki 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja pa zahtev iz alineje xxi. (upravljanje tokov odpadkov) in alinej xxiii. (načrt ravnanja z ostanki) ministrstvo ni določilo, saj je upravljavec pojasnil, da zahtevi iz teh dveh alinej izpolnjuje že v okviru Načrta gospodarjenja z odpadki, ki je v točki 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določen kot obvezna sestavina sistema ravnanja z okoljem, in Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga upravljavec mora imeti v skladu z Uredbo o odpadkih.

WI BAT 1 (alineja xxiii) zahteva od upravljavca, da ima izdelan načrt ravnanja z ostanki z ukrepi, ki ga je pa upravljavec nadomestil z načrtom gospodarjenja z odpadki in načrtom ravnanja z odpadki. V obeh navedenih načrtih so podani tudi ukrepi glede zmanjšanja nastajanja ostankov, optimizacije ponovne uporabe, regeneracije, recikliranja in/ali energijske predelave ostankov in zagotovitve ustreznega odstranjevanja ostankov. Ostanke upravljavec definira kot odpadke.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje tudi zahteve iz WI BAT 1 (xxiii). Ministrstvo je dodatno na podlagi WI BAT 1 (xxiii) (a) zahteve glede obveznosti zmanjšanja nastajanja odpadkov določilo v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer v točki 4.4.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kjer je dodalo alinejo e), kot je razvidno iz točke I./30 izreka te odločbe.

WI BAT 2

Namen BAT je določiti bruto električni izkoristek, bruto energijski izkoristek ali izkoristek kotla sežigalnice kot celote ali vseh ustreznih delov sežigalnice.

Sežigalnica SIATA, t.j. naprava iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je obstoječa naprava. Upravljavec je posredoval dokument Izračun energijskega izkoristka sežigalnice 2020, v katerem je naveden izračun bruto energijskega izkoristka sežigalnice. Izkoristek je podan kot razmerje med izhodno energijo (paro), ki prihaja iz kotla, ter vhodno energijo odpadkov in pomožnega goriva, ki vstopa v peč. Bruto energijski izkoristek sežigalnice znaša 60,4 %. V dokumentaciji vloge je upravljavec tudi pojasnil, da je bruto energijski izkoristek sežigalnice kar enak izkoristku kotla, saj upravljavec nima drugih naprav za pridobivanje/koriščenje energije in torej znaša izkoristek kotla 60,4%.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje namen WI BAT 2. Kot izhaja iz točke I./33 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 9.4.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede spremljanja/določevanja izkoristka kotla.

WI BAT 3

Najboljša razpoložljiva tehnika je spremljanje ključnih parametrov procesa, pomembnih za emisije v zrak in vodo, vključno s tistimi, ki so navedeni spodaj:

- dimni plini, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov: neprekinjeno merjenje pretoka, vsebnosti kisika, temperature, tlaka, vsebnosti vodnih hlapov
- zgorevalna komora: neprekinjeno merjenje temperature
- odpadne vode iz mokrega čiščenja dimnih plinov: neprekinjeno merjenje pretoka, pH, temperature
- odpadne vode iz čistilnih naprav za pepel z rešetke: neprekinjeno merjenje pretoka, pH, temperature.

Osnovni opis sežigalnice in procesa sežiganja: Sežigalnica SIATA vključuje dve peči – peč z rotirajočim dnom (1) in stacionarno peč (2). V peč (1) se ločeno dozirajo trdni in tekoči odpadki ter na dnu te peči izloča odpadek: ogorki in žindra. Odpadni plini iz peči (1) se odvajajo v primarno komoro peči (2), kamor se ločeno dozirajo na sežig tudi odpadna topila, zrak in koncentrat odpadnih vod.

Upravljaivec se je opredelil, da ključne parametre procesa, pomembne za emisije v vodo, spremlja na merilnem mestu V1MM2 v industrijski odpadni vodi iz pranja dimnih plinov sežigalnice, kjer:

- izvaja trajne meritve pH vrednosti, temperature, pretoka, neraztopljenih snovi/motnosti in nivoja industrijske odpadne vode in
- dnevno v 24-urnem povprečnem vzorcu zagotavlja določanje pH vrednosti (s pH metrom po SIST ISO 10523 in ČN Lendava postopkom za določanje pH; meritve izvaja ČN Lendava) in neraztopljenih snovi (po ISO 11923:1997; meritve izvaja ČN Lendava).

Glede spremljanja parametrov pri pranju dimnih plinov pa je upravljaivec navedel, da spremlja naslednje ključne parametre procesa:

- Venturi pralnik: zagotavljanje trajnih meritev pH vrednosti, temperatura vode (pralne vode), pretok vode (dopolnjevanje), temperatura vode (dopolnjevanje) in padec tlaka
- kaskadni pralnik: zagotavljanje trajnih meritev temperature vstopnih dimnih plinov, temperature (povratne vode), temperatura (vstop izmenjevalec), temperatura (izstop izmenjevalec) in padec tlaka.

Glede spremljanja ključnih parametrov na sežigalnici odpadkov pomembnih za emisije v zrak in za samo delovanje sežigalnice je upravljaivec navedel, da v spodaj navedenih delih sežigalnice spremlja naslednje ključne parametre procesa:

1) Peč z rotirajočim dnom:

- dozirna sistema (mlin za drobljenje trdnih odpadkov in linija za doziranje trdnih in pastoznih odpadkov) - trajno merjenje temperature
- gorilniki - trajna meritev tlaka (kot indikatorja delovanja ventilatorja za vpihavanje zraka na gorilnike), trajna meritev pretoka zemeljskega plina, trajna indikacija plamena (fotocelica)
- mešalni polž v rotacijski peči – trajna meritev obratov in delovanja polža (indikator)
- rotacijska peč – trajna meritev temperature v peči, temperature dimnih plinov, temperature hladilnega olja polža, koncentracije kisika, podtlaka v rota peči, obratov dna peči

2) Stacionarna peč:

- Primarna komora: trajna meritev pretoka odpadne vode in topil (ki se dozirata v peč), trajna meritev temperature, koncentracije kisika, podtlaka v peči, indikacije plamena ter tlaka kot indikatorja delovanja ventilatorja za vpihovanje zraka v gorilnike,
- Sekundarna komora: trajna meritev temperature in temperature za dogrevanje dimnika, koncentracije kisika, podtlaka v peči, indikacije plamena, tlaka (kot indikatorja delovanja ventilatorja za vpihovanje zraka v gorilnike) in zaznavanje puščanja topil na liniji za doziranje (varnostni senzor)

3) Toplotni izmenjevalnik:

- Parni kotel - trajna meritev vhodne in izhodne temperature, nivoja vode v kotlu, tlaka pare (iz kotla), količine pare (iz kotla),
- Rekuperator - trajna meritev vhodne in izhodne temperature

4) Filtrna naprava za izločanje kapljic:

- Kochov filter 1 in 2 – trajna meritev delovanja (indikator) ter padca tlaka

5) Ventilator vleka: trajna meritev podtlaka, pretoka dimnih plinov in temperature.

Upravljaivec izvaja tudi meritve procesa na predobdelavi (koncentriranju) odpadnih vod pred vstopom v proces sežiga, in sicer izvaja trajne meritve temperature na vstopu in izstopu uparjalne naprave ter trajne meritve v striping koloni: pretoka pare (iz kotla), tlaka kolone in temperature kolone ter temperature napajalne odpadne vode.

Upravljaivec nima čistilne naprave za pepel z rešetke, zato ni nastanka odpadnih vod in tako ta tehnika za upravljavca ni relevantna.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljaivec izpolnjuje tehnike iz WI BAT 3 in je za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ob upoštevanju opredelitve upravljavca, monitoring parametrov ključnih procesov na ključnih lokacijah pomembnih za emisije v vodo, na osnovi WI BAT 3 določilo v okviru točke I./15 **Error! Reference source not found.** izreka te odločbe, in sicer v točki 3.1.4.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Ministrstvo za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ugotavlja, da upravljaivec spremlja ključne parametre procesa, pomembnih za emisije v zrak, ter mu je na osnovi njegove opredelitve in na osnovi WI BAT 3 v točki 2.1.14.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo spremljanje ključnih parametrov na sežigalnici odpadkov pomembnih za emisije v zrak, kot je razvidno iz točke I./3 odločbe.

Za parametra vsebnost vodnih hlapov (H₂O) in tlak, je ministrstvo na podlagi WI BAT 3 ob upoštevanju določb točke 2.1b) Priloge 3 Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov (Uradni list RS, št. 8/16, 116/21 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljevanju: Uredba o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov) zahteve za trajne meritve določilo tudi na merilnem mestu MMz5, in sicer v točki 2.4.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe.

WI BAT 4

Najboljša razpoložljiva tehnika je vsaj tako pogosto spremljanje kanaliziranih emisij v zrak, kot je navedeno v preglednici v BAT 4 v Zaključkih o BAT WI, v skladu s standardi EN. Če standardi EN niso na voljo, je najboljše razpoložljiva tehnika uporaba standardov ISO, nacionalnih ali drugih mednarodnih standardov, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

Upravljaivec izvaja trajne in občasne meritve emisij snovi v zrak. Posamezni parametri se v okviru trajnih in občasnih meritev merijo v skladu z zahtevami iz okoljevarstvenega dovoljenja.

V primerjavi z zaključki BAT je upravljaivec pojasnil, da:

- ne izvaja občasnih meritev emisij posameznih onesnaževal v času zagona in zaustavite, saj naprava obratuje neprekinjeno,
- od v BAT 4 navedene najmanjše pogostosti spremljanja odstopajo naslednji parametri:
 1. NH₃ – se ne spremlja, ker se ne uporablja tehnologije CNCR in /ali SCR; T zgorevanja je višja kot 850°C,
 2. N₂O - se ne spremlja, ker se ne uporablja tehnologije zgorevanja v lebdeči plasti in ne SNCR s sečnino,
 3. Hg – se v obstoječem stanju meri v okviru občasnih meritev emisij snovi v zrak enkrat na šest mesecev (2x letno). Upravljaivec je pojasnil da bo uvedel trajno meritev tega parametra in zaproša ministrstvo, da se zahteva po trajnih meritvah tega parametra določi v okoljevarstveno dovoljenje z novembrom 2024, ko bo uspel sistem trajnih meritev tudi zagotoviti.
 4. PBDD/F –se spremlja v okviru občasnih meritev emisij snovi v zrak enkrat na šest mesecev (2x letno). Ministrstvo ugotavlja, da upravljaivec ne izvaja sežiganja odpadkov,

- ki vsebujejo bromirane zaviralce ognja, ali upravlja naprave, ki uporabljajo BAT 31 d, s stalnim vbrizgavanjem broma, za to spremljanje tega parametra ni potrebno (se ne uporablja).
5. PCDD/F – upravljavec je pojasnil, da se ta parameter meri v obstoječem stanju v okviru občasnih meritev emisij snovi v zrak enkrat na šest mesecev (2x letno). Iz predloga obratovalnega monitoringa je razvidno, da bo upravljavec spremljal parameter PCDD/F in dioksinom podobni poliklorirani bifenili (PCB-*glej naslednjo alinejo*), kar je skladno z WI BAT 30 zadosti in meritev samo PCDD/F ni potrebna.
 6. Dioksinom podobni poliklorirani bifenili (PCB) – v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem na sežigalnici ni dovoljen sežig nevarnih odpadkov, ki bi vsebovali onesnaževalo PCB. Na sežigalnici se sežigajo le lastni nevarni odpadki z znano sestavo, ki ne vsebujejo PCB. Upravljavec je priložil program obratovalnega monitoringa, kjer je izvajalec obratovalnega monitoringa v točki 3.7. programa navedel povprečne koncentracije PCDD/PCDF za obdobje zadnjih 5 let, s katerimi so po mnenju pooblaščenega izvajalca monitoringa izpolnjeni pogoji za opustitev dolgoročnega vzorčenja enkrat na mesec in predlaga kratkoročno vzorčenje enkrat na šest mesecev.
 7. Benzo(a) piren – se meri v okviru občasnih meritev emisij snovi v zrak enkrat na šest mesecev (2x letno). Iz predloga obratovalnega monitoringa je razvidno, da sedaj veljavna zakonodaja določa spremljanje parametra Benzo(a)piren 1x letno.

Ministrstvo je pri določitvi monitoringa sledilo predlogu program obratovalnega monitoringa ter določilo trajne meritve živega srebra (Hg) in občasne meritve dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB) enkrat na 6 mesecev, saj iz do sedaj izvedenih meritev izhaja, da so ravni emisij dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) dovolj stabilne.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavec še ne zagotavlja trajnega spremljanja vseh parametrov skladno z zahtevami WI BAT 4, kot je razvidno iz predhodnega odstavka. Ministrstvo je zato v točki 2.4.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na merilnem mestu MMz5 na dimniku sežigalnice z oznako Z5 določilo tudi trajno meritev parametra Hg, kot je razvidno iz točke I./6 izreka te odločbe.

Ministrstvo je ugotovilo, da bo upravljavec skladno z zahtevami BAT 4 zagotavljal občasne meritve parametra PCDD/F in dioksinom podobni poliklorirani bifenili (PCB) in ne več parametra PCDD/F, zato je skladno z zahtevami BAT 4 spremenilo točke 2.4.6, 2.4.7, 2.4.13, 2.4.22, 2.4.44 in 2.4.48 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot je razvidno iz točk I./7, I./9 ter I./11 do I./13 izreka te odločbe

Ministrstvo ugotavlja, da so skladno z zahtevami BAT 4 za izvedbo vseh meritev v točki 2.4.44 izreka okoljevarstvenega dovoljenja predpisalo merilne metode v skladu s standardi EN in ISO, kot to določa tudi šesti odstavek 12. člena Uredba o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov.

WI BAT 5

Najboljša razpoložljiva tehnika je ustrezno spremljanje kanaliziranih emisij v zrak iz sežigalnice med pogoji, ki niso običajni pogoji obratovanja (OTNOC).

Upravljavec je najprej predvidel izdelavo Ocene emisij med OTNOC, ki pa nato ni bila izdelana iz razloga, ker izdelovalec ocene ni mogel zanesljivo potrditi korelacije med meritvami, ki se izvajajo s trajnimi meritvami in meritvami, ki se izvajajo v času občasnih monitoringov. Navedel je, da so vzrok za to precej nizke koncentracije merjenih parametrov, kar naredi korelacijo med dvema parametroma za izjemno kompleksen problem, če ne celo nemogoč. Nadalje je upravljavec pojasnil, da izvedba meritev emisij v času OTNOC ni izvedljiva, saj je čas zagona/zaustavitvev krajši kot časovno predpisani intervali za vzorčenje onesnaževal. Upravljavec je pojasnil, da je za izpolnjevanje zahtev iz WI BAT 5 (in BAT 1 ter BAT 18)

vzpostavil in izvaja Načrt upravljanja OTNOC. Načrt upravljanja OTNOC je pojasnjen pri izpolnjevanju WI BAT 18, vključno s spremljanjem emisij med OTNOC, kjer je pojasnjeno, da se v času OTNOC spremljajo emisije parametrov v naboru, ki se jih meri v okviru trajnih meritev emisij, ter da se vsi podatki zajamejo s sistemom za zajem in vrednotenje podatkov EMIDATE, kjer se tudi arhivirajo.

Ministrstvo je ukrep na osnovi WI BAT 5 za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo v okviru točke I./33 izreka te odločbe, in sicer v točki 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kjer je določilo, da je sestavni del upravljanja z okoljem tudi Načrt upravljanja OTNOC. Spremljanja kanaliziranih emisij iz sežigalnice med OTNOC ministrstvo ni dodatno določilo, saj se v času OTNOC spremljajo parametri, ki se merijo v okviru trajnih meritev in so že določeni v točki 2.4.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Prav tako pa sistem CEMS z vsemi zbranimi podatki omogoča ocenitev emisij med OTNOC za vse parametre iz trajnih meritev.

WI BAT 6

Najboljša razpoložljiva tehnika je vsaj tako pogosto spremljanje emisij v vodo, ki nastanejo pri čiščenju dimnih plinov in/ali pepela z rešetke, kot je navedeno spodaj, in v skladu s standardi EN. Če standardi EN niso na voljo, je najboljša razpoložljiva tehnika uporaba standardov ISO, nacionalnih ali drugih mednarodnih standardov, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

Za parametre skupni organski ogljik (TOC), As, Cd, Cr, Cu, Mo, Ni, Pb, Sb, Tl, Zn, Hg in PCDD/F je predvidena pogostost spremljanja odpadne vode iz procesa čiščenja dimnih plinov najmanj enkrat na mesec, za parameter skupne suspendirane snovi (TSS) iz procesa čiščenja dimnih plinov pa najmanj enkrat na dan, pri čemer pri parametru:

- PCDD/F je najmanjša pogostost spremljanja lahko vsaj enkrat na šest mesecev, če se dokaže, da so emisije dovolj stabilne.
- TSS se dnevno 24-urno merjenje pretočno sorazmerno sestavljenih vzorcev lahko nadomesti z dnevnim merjenjem v naključnih vzorcih.

Upravljavec se je opredelil, da spremljanje parametra TOC ni relevantno. Zbrane vode iz sežigalne naprave se odvajajo na končno čiščenje na ČN Lendava, preko sistema bazenov za izravnavo tokov odpadnih industrijskih/tehnološki vod (OTV) iz celotne proizvodnje na lokaciji in se tako posredno spuščajo v sprejemno vodno telo. Navedel je, da so OTV iz proizvodnje zaradi narave proizvodnje farmacevtskih izdelkov s parametrom TOC nekajkrat bolj obremenjene kot skupne vode iz sežigalne naprave. Glede obveznosti in pogostosti spremljanja parametra TOC je ministrstvo svoje stališče pojasnilo v obrazložitvi točk I./16 in I./19 izreka te odločbe.

Glede parametra TSS (opomba ministrstva: neraztopljene snovi) je upravljavec navedel, da izvaja trajne on-line meritve, rezultate pa beleži in vrednoti v Emidate sistemu za zajem in obdelavo podatkov.

Za kovine (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Tl, Zn in Hg) je pojasnil, da v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem zagotavlja mesečni (12x na leto) obratovalni monitoring naštetih kovin v odpadnih vodah iz sežigalnice.

Za molibden (Mo) in antimon (Sb) se je opredelil, da ju ne meri, ju bo pa uvrstil kot dodatna parametra v nabor analiz v okviru mesečnega obratovalnega monitoringa odpadnih vod iz sežigalnice.

Parameter PCDD/F v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem določa enkrat na šest mesecev (2x na leto). Opredelil se je, da so po njegovem mnenju dosedanje izmerjene vrednosti dokazano stabilne in nizke. Glede stabilnosti emisij tega parametra je ministrstvo svoje stališče pojasnilo v obrazložitvi točke I./19 izreka te odločbe.

Ministrstvo je obratovalni monitoring za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na osnovi WI BAT 6 določilo:

- v točki I./16 izreka te odločbe, in sicer je v točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v

- Preglednici 10.1 določilo nabor parametrov obratovalnega monitoringa,
- v točki I./19 izreka te odločbe, in sicer je v točki 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo merilno mesto ter pogostost vzorčenja in način odvzema vzorca.

Zahteve iz WI BAT 6 glede standardov za izvajanje obratovalnega monitoringa emisij v vodo iz naprave iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo v točki I./17 izreka te odločbe, in sicer v točki 3.2.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

WI BAT 7

Najboljša razpoložljiva tehnika je spremljanje vsaj enkrat na tri mesece vsebnosti neizgorelih snovi v žlindri in pepelu z rešetke v sežigalnici (in sicer parametrov (1) izgube pri vžigu in (2) skupni organski ogljik) in v skladu s standardi EN.

Spremljanje navedenih parametrov je v povezavi z BAT14.

Upravljavec se je opredelil, da bo spremljanje neizgorelih snovi v nastalih ostankih sežiga, žlindri in pepelu (odpadka s števkama 19 01 12 in 19 01 13*) zagotavljal 4x na leto, in sicer po standardih EN 14899 in EN 15935 pri pooblaščenem izvajalcu, ki ima akreditirano metodo po teh standardih.

Ministrstvo ugotavlja, da ima upravljavec za oba odpadka narejeno oceno odpadka (Ocena odpadka »Ogorki in žlindra« za odlaganje na odlagališču za nenevarne odpadke po Uredbi o odlagališčih odpadkov (19 01 12-Ogorki in žlindra, ki niso navedeni v 19 01 11) in Poročilo o razvrstitvi odpadka »Pepel« (19 01 13*-Elektrofiltrski pepel, ki vsebuje nevarne snovi) iz katerih je, glede na izvedene analize, razvidna vsebnost ogljika. Upravljavec mora v rednem letnem poročanju Agenciji Republike Slovenije za okolje poročati tudi o analizi ostankov – zgoraj navedenih odpadkov, ki nastajajo po sežigu.

Ministrstvo je spremljanje vsebnosti neizgorelih snovi v žlindri in pepelu z rešetke v sežigalnici, to je napravi iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na osnovi WI BAT 7 določilo v točki I./27 izreka te odločbe, in sicer je v točki 4.1.17.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo spremljanje parametra skupni organski ogljik, ki ga mora upravljavec zagotoviti enkrat na 3 mesece.

WI BAT 8

Najboljša razpoložljiva tehnika pri sežiganju nevarnih odpadkov, ki vsebujejo obstojna organska onesnaževala (POP), je določiti vsebnost POP v izhodnih tokovih (npr. žlindri in pepelu z rešetke, dimnem plinu, odpadnih vodah) po zagonu sežigalnice in vsaki spremembi, ki bi lahko znatno vplivala na vsebnost POP v izhodnih tokovih.

Uporablja se samo za naprave, ki:

- sežigajo nevarne odpadke z ravnimi POP, ki pred sežiganjem presegajo mejne koncentracijske vrednosti, opredeljene v Prilogi IV k Uredbi (ES) št. 850/2004 in njenih spremembah, in
- ne izpolnjujejo specifikacij iz opisa postopka iz točke (g) poglavja IV.G.2 tehničnih smernic Programa Združenih narodov za okolje (UNEP) UNEP/CHW.13/6/Add.1/Rev.1.

Upravljavec se je opredelil, da na vhodnih tokovih odpadkov v sežigalnico ne spremlja snovi, ki so navedene v Prilogi IV Uredbe (ES) št. 850/2004, saj se teh snovi v proizvodnji ne uporabljajo niti ne nastajajo na nobeni lokaciji Leka. Na sežigalni napravi upravljavec sežiga samo lastne nevarne odpadke z znano sestavo (ki vsebujejo manj kot 1 masni odstotek halogeniranih organskih snovi, izražene kot klor) in ne sežiga nevarnih odpadkov, ki bi vsebovali obstojna organska onesnaževala (POP). Upravljavec je v dokumentaciji tudi navedel, da analize izhodnih tokov ogorkov in žlindre, pepela in vode iz FGC z posrednimi analizami (določevanje PCB, halogenov in preostankov organskega ogljika) z vrednostmi pod mejo detekcije potrjujejo, da sežigalna naprava ne emitira obstojnih organskih onesnaževal (POP) v okolje. Upravljavec na sežigalnici tudi ne sežiga mešanih komunalnih odpadkov ali ostankov po njihovi obdelavi, ki bi potencialno lahko vsebovali spojine, ki so navedene Prilogi IV Uredbe (ES) št. 850/2004.

Sežigalnica odpadkov SIATA uporablja tehnologijo rotacijske peči, kjer se izvaja nadzorovano uplinjanje organskih onesnaževal, ki nato v nadaljevanju prehajajo v stacionarno peč, kjer se v komori za naknadni sežig sežgejo pri temperaturi nad 850°C ob zadrževalnem času več kot 2 s. Konstrukcijska izvedba povezave za prehod dimnih plinov iz rotacijske peči in stacionarne peči zagotavlja vrtnčenje in ustrezno mešanje dimnih plinov. Dimni plini prehajajo v parni kotel, kjer se izvaja hitro/nenadno ohlajanje dimnih plinov pod 200°C.

Vsebnost halogeniranih organskih snovi, izražene kot klor, upravljavec preverja z letnimi ocenami odpadkov in z vsakokratno kemično analizo tekočih odpadkov, ki se prevzemajo iz drugih Lekovih lokacij. Obstoječa tehnologija in stanje tehnike omogočata sežiganje odpadkov tudi pri temperaturi nad 1100 °C.

Upravljavec je predložil tudi Oceno odpadkov_LE_2022_PR22 Lek Lendava_Pepel-190113, kjer so podane vrednosti za parametre: PCB, TOC in kloridi, ter pojasnil, da v odpadni vodi teh parametrov ne spremlja (niti z lastnimi (internimi) meritvami).

Upravljavec je navedel tudi, da sežigalnica izpolnjuje specifikacije iz opisa postopka iz točke (g) poglavja IV.G.2 tehničnih smernic Programa Združenih narodov za okolje (UNEP) UNEP/CHW.13/6/Add.1/Rev.1.

Ministrstvo je na podlagi opredelitve upravljavca ugotovilo, da se naprava iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne uvršča med naprave za katere se WI BAT 8 uporablja, zaradi česar je ta tehnika za upravljavca nerelevantna.

WI BAT 9

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežigalnice z upravljanjem tokov odpadkov (glej BAT 1) je uporaba vseh spodaj navedenih tehnik (a)–(c), in kjer je ustrezno, tudi tehnik (d), (e) in (f).

- a) Določitev vrst odpadkov, ki se lahko sežigajo
- b) Vzpostavitev in izvajanje postopkov opredelitve in predhodnega prevzema odpadkov
- c) Vzpostavitev in izvajanje postopkov prevzema odpadkov
- d) Vzpostavitev in izvajanje sledilnega sistema in popisa odpadkov
- e) Ločevanje odpadkov
- f) Preverjanje združljivosti odpadkov pred mešanjem nevarnih odpadkov

Glede izpolnjevanja tehnike iz alineje a) je upravljavec navedel, da sežiga odpadke znanih vrst in sestave. Upravljavec je določil vrste odpadkov, ki se lahko sežigajo, v poglavju 4 Načrta ravnanja z odpadki, v tabeli 1. Za posamezen odpadek je vnaprej določeno na kak način se ga dozira in kako se ga sežiga. Mešajo se le odpadki, ki imajo enake ali podobne lastnosti. Pred odobritvijo sežiga odpadka se vedno preveri njegova kompatibilnost z ostalimi odpadki. Neposredni izvajalci so za delo, in tudi za poznavanje odpadkov, usposobljeni. Usposabljanje delavcev se izvaja skladno s standardnima operativnima postopkoma SOP-8131256-Sistem ZVO izobraževanj in usposabljanj in SOP-8059030 Uvajanje v delo. Zaposleni v fazi usposabljanja na delovnem mestu za izvajanje mešanja in doziranja odpadkov dobijo operativna navodila s strani nadrejenega tehnologa. V primeru, da bi se pojavila potreba po sežigu nove vrste odpadka, mora povzročitelj službi ZVO predhodno podati vse znane informacije o odpadku: količine, agregatno stanje, sestavo in opredeliti nevarne lastnosti odpadka. Po pridobljeni oceni odpadka izvedeni s strani pooblaščenega izvajalca (npr. NLZOH), služba ZVO v sodelovanju s tehnologji preveri kompatibilnost z obstoječimi odpadki in določi način odstranitve, kar zajema tudi morebitno začasno skladiščenje in mešanje odpadkov pred dokončno odstranitvijo. Vse usmeritve zaposlenim na sežigalnici podaja nadrejeni tehnolog. Natančnejša navodila glede tega pa so navedena tudi v standardnem operativnem postopku SOP-8066943-Ravnanje z odpadki.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve iz WI BAT 9 a), in sicer na podlagi pojasnil upravljavca v zgoraj navedenih dokumentih. Ministrstvo tudi ugotavlja, da je izpolnjevanje te tehnike, to je vrste odpadkov, ki se lahko sežigajo, že določeno v Preglednicah 12 in 12.1 točke 4.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Glede izpolnjevanja tehnike iz alineje b) je upravljavec navedel, da so vsi odpadki, ki nastanejo na lokaciji in se odstranjujejo (sežigajo) na lokaciji, znane sestave in so po njegovi navedbi monotokovni. Za istovrstne kategorije odpadkov so narejene Ocene odpadkov, ki se obnavljajo enkrat letno. Za vse odpadke, ki se prevzemajo z drugih lokacij se opravi predhodna najava, kjer se dogovorijo vrste in količine odpadkov, ki se bodo prevzele. Prav tako upravljavec predhodno pridobi Ocene odpadkov. Pri prevzemih odpadkov se preveri istovetnost odpadkov za določen % transportov v letu. Upravljavec je kot dokazilo priložil interni dokument Program preverjanja istovetnosti odpadkov v sežigalnici Lek Lendava, uporablja pa tudi dokumente Prijava odpadkov in Evidenčni list odpadkov.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 9 b), kar je pojasnil v zgoraj navedenih dokumentih in v Načrtu ravnanja z odpadki, v poglavju 4.4. Prav tako ministrstvo ugotavlja, da so postopki opredelitve in predhodnega prevzema odpadkov že določeni v točkah 4.1.7, 4.1.9, 4.1.10 in 4.1.13 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Je pa ministrstvo spremenilo točki 4.1.7 in 4.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v katerih je prilagodilo zahtevo glede dokumenta Program preverjanja istovetnosti odpadkov, kot je to razvidno iz točk I./23 in I./24 izreka te odločbe.

Glede izpolnjevanja tehnike iz alineje c) je upravljavec navedel, da so vzpostavljeni postopki prevzemanja odpadkov, ki so natančno opredeljeni v internem dokumentu SOP-8066943 Ravnanje z odpadki. V postopku so opredeljene vse odgovornosti vseh vključenih deležnikov. Ob dostavi se preveri istovetnost odpadkov, kar se potrdi tudi z Evidenčnim listom, podpiše se prevzem odpadka na Prijavi odpadka. Prav tako se evidentirajo vsi nadaljnji postopki do odstranitve odpadka (*glej tudi opredelitve pri WI BAT 11 in opredelitev do alineje b) WI BAT 9*).

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 9 c), kar je upravljavec pojasnil v zgoraj navedenih dokumentih. Prav tako ministrstvo ugotavlja, da se izvajajo postopki prevzema in potrjevanja značilnosti odpadkov, kot so bili opredeljeni v fazi predhodnega prevzema in da ima določene ukrepe ob ugotovitvi, da je odpadek neustrezen.

Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve WI BAT 9 c) glede postopkov o prevzemu odpadkov, potrjevanja pravilnosti odpadkov, vzorčenje in pregled odpadkov ob prevzemu ter ukrepi, ki se jih izvaja ob ugotovitvi, da je odpadek neustrezen, že določeni v točkah 4.1.7, 4.1.8, 4.1.9 in 4.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Je pa ministrstvo spremenilo točki 4.1.7 in 4.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v katerih je prilagodilo zahtevo glede dokumenta Program preverjanja istovetnosti odpadkov, kot je to razvidno iz točk I./23 in I./24 izreka odločbe.

Glede izpolnjevanja tehnike iz alineje d) je upravljavec navedel, da se vsi odpadki označujejo v skladu z internim postopkom, ki pri označevanju nevarnih odpadkov celo presega zahteve zakonodaje. Tako so nevarni odpadki dodatno označeni s piktogrami in skladno s predpisom, ki ureja označevanje nevarnih snovi. Evidence vsebujejo vse ključne podatke, ki omogočajo sledljivost odpadka od povzročitelja pa do končnega uničenja. Prav tako se vodi materialna bilanca sežiga odpadkov. Odpadke je možno vedno identificirati na podlagi oznake. Vsebina, oblika in načini označevanja so podrobneje opredeljeni v internem dokumentu: Ravnanje z odpadki.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 9 d) glede predpisanih postopkov sledilnega sistema in popisa odpadkov in s tem tudi vodenje evidenc glede odpadkov. Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve WI BAT 9 d) glede predpisanih postopkov sledilnega sistema in popisa odpadkov in s tem tudi vodenje evidenc glede odpadkov že določeni v točki 4.1.29 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Glede izpolnjevanja tehnike iz alineje e) je upravljavec navedel, da se ločeno zbirajo odpadki za sežig in odpadki za nadaljnjo predelavo/odstranitev, in sicer že na izvoru nastanka, za kar je

odgovoren povzročitelj odpadkov. Tedensko planiranje transportov odpadkov po vrsti odpadka z drugih Lekovih lokacij zagotavlja najkrajši možni čas začasnega skladiščenja odpadka pred sežigom.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 9 e) glede ločevanja odpadkov, to je skladiščenja posameznih odpadkov namenjenih za sežig, glede na lastnosti odpadkov. Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve WI BAT iz alineje 9 e) že določene v točkah 4.1.19 in 4.1.30 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Glede izpolnjevanja tehnike iz alineje f) je upravljavec navedel, da se mešanje odpadkov izvaja le z istovrstnimi odpadki npr. nehalogenirana organska topila: 070504* ali pa pri pastoznih odpadkih, kjer se je predhodno preverila kompatibilnost istovrstnih odpadkov med seboj. Glede na znano sestavo odpadkov (kjer so izdelane Ocene odpadkov za sežig in je poznan tehnološki proces, saj se sežiga le odpadke znanih povzročiteljev), so tveganja prepoznana in upoštevana, s tem pa zagotovljeno varno delo in varnost postopka ter preprečeni prekomerni vplivi na okolje.

Ministrstvo na podlagi pojasnil upravljavca v zgoraj navedenih dokumentih, v poglavju 4.5 Načrta ravnanja z odpadki in v dokumentu Navodilo za upravljanje incineratorja ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 9 f) glede preverjanja združljivosti in skladiščenja posameznih odpadkov, namenjenih za sežig, glede na lastnosti odpadkov.

Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve WI BAT iz alineje 9 f), to je preverjanje združljivosti in skladiščenje posameznih odpadkov, namenjenih za sežig, glede na lastnosti odpadkov, že določene v točkah 4.1.19 in 4.1.30 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

WI BAT 10

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti čistilne naprave za pepel z rešetke je vključiti elemente upravljanja kakovosti izhodnega materiala v sistem okoljskega upravljanja (glej BAT 1).

Upravljavec upravlja sežigalnico odpadkov, v kateri nastaja pepel z rešetke, ki ga oddaja zbiralcem odpadkov. Upravljavec tako ne uporablja čistilne naprave za pepel z rešetke, to je naprave za obdelavo žindre in/ali pepela z rešetke, ki nastaja pri sežiganju odpadkov, zato ministrstvo ugotavlja, da za upravljavca ta tehnika ni relevantna.

WI BAT 11

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežigalnice je spremljanje dostavljenih odpadkov v okviru postopkov prevzema odpadkov (glej BAT 9 (c)), vključno s spodaj navedenimi elementi, odvisno od tveganja, ki ga predstavljajo prihajajoči odpadki.

Vrsta odpadkov	Spremljanje dostavljenih odpadkov
a) Trdni komunalni odpadki in drugi nenevarni odpadki	<ul style="list-style-type: none"> • odkrivanje radioaktivnosti, • tehtanje dostavljenih odpadkov, • vizualni pregled, • redno vzorčenje dostavljenih odpadkov in analiza ključnih lastnosti/snovi (npr. kurilne vrednosti, vsebnosti halogenov in kovin/polkovin). Pri trdnih komunalnih odpadkih to vključuje ločeno raztovarjanje.
b) Blato iz čistilnih naprav	<ul style="list-style-type: none"> • tehtanje dostavljenih odpadkov (ali merjenje pretoka, če se blato iz čistilnih naprav dovaja skozi cevovod), • vizualni pregled, kolikor je to tehnično mogoče, • redno vzorčenje in analiza ključnih lastnosti/snovi (npr. kurilne vrednosti, vsebnosti vode, pepela in živega srebra)
c) Nevarni odpadki, razen kliničnih odpadkov	<ul style="list-style-type: none"> • odkrivanje radioaktivnosti, • tehtanje dostavljenih odpadkov, • vizualni pregled, če je to tehnično mogoče,

	<ul style="list-style-type: none"> • nadzor in primerjava posameznih dostavljenih odpadkov z izjavo povzročitelja odpadkov, • vzorčenje vsebine: <ul style="list-style-type: none"> - vseh cistern in priklopnih vozil, - pakiranih odpadkov (npr. v sodih, vsebnikih IBC ali manjših embalažah) • in analiza: <ul style="list-style-type: none"> - parametrov izgorovanja (vključno s kurilno vrednostjo in plameniščem), - združljivosti odpadkov zaradi odkrivanja možnih nevarnih reakcij, do katerih pride pri združevanju ali mešanju odpadkov, pred skladiščenjem (BAT 9 f), - ključnih snovi, vključno s POP, halogeni in žveplom, kovinami/polkovinami.
d) Klinični odpadki	<ul style="list-style-type: none"> • odkrivanje radioaktivnosti, • tehtanje dostavljenih odpadkov, • vizualni pregled neoporečnosti embalaže.

Glede sežiganja trdnih komunalnih odpadkov in drugih nenevarnih odpadkov je upravljavec pojasnil, da ne sežiga trdnih komunalnih odpadkov in nenevarnih odpadkov drugih povzročiteljev. Pojasnil je tudi, da je odkrivanje radioaktivnosti nerelevantno, saj je za lastne nenevarne odpadke (z vseh lokacij) sestava definirana. Dodatno se enkrat letno naredi ocena odpadkov, ki se sežigajo, kjer se preverijo nevarne lastnosti odpadka pred opredelitvijo za nenevaren odpadek.

Upravljavec je pojasnil, da v sežigalnici sežiga tudi del blata ČN Lendava (odpadek 19 08 12- Mulji iz bioloških čistilnih naprav tehnoloških odpadnih voda, ki niso navedeni pod 18 08 11). Izvajata se vizualni pregled (tovora/pošiljke in izgleda odpadka) in tehtanje ob vsaki dostavi. Tehtalni list in evidenčni list sta obvezni del dokumentacije, ki spremlja vsako dostavo. Izdelana je ocena odpadka enkrat na leto, kjer je zajeta analiza ključnih lastnosti snovi. Upravljavec je navedeno oceno odpadka tudi priložil.

Ministrstvo na podlagi pojasnil upravljavca v zgoraj navedenih dokumentih ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 11 (b) za spremljanje dostavljenih odpadkov glede blata čistilnih naprav (BČN).

Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve WI BAT 10 glede spremljanja blata iz čistilnih naprav, že določene v točkah 4.1.8. in 4.1.12 točkah izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Glede sežiga nevarnih odpadkov je upravljavec pojasnil, da ne izvaja pregleda radioaktivnosti, saj sežiga le lastne odpadke in odpadke upravljavca iz drugih lokacij (z vseh lokacij LEK-a, Novartisa in Sandoz-a), ki so znane sestave. Izvaja pa se tehtanje in/ali merjenje pretoka tekočih odpadkov, odvisno od načina dostave odpadka na sežigalno napravo. Vizualni pregled se izvaja pri IBC kontejnerjih (zgolj barva) in manjših embalažnih enotah, oz. kjer je tehnično izvedljivo. Opravi se tudi primerjava odpadkov, ki prihajajo z drugih lokacij, glede na deklarirano/napovedano sestavo odpadkov oz. posameznih embalažnih enot. Vzorčenje lastnih odpadkov se opravi enkrat na leto v okviru ocene odpadkov. Dodatna vzorčenja niso potrebna, saj je tehnološki postopek znan, odpadki pa nastajajo kontinuirano v enaki sestavi. Za odpadke iz drugih Lekovih lokacij imetniki odpadka poleg izdelave Ocene odpadka 1x/letno s strani pooblaščenega izvajalca dodatno sami opravijo lastna vzorčenja (npr. vsebnost odpadnih topil) in posredujejo rezultate analiz za vsako pošiljko odpadnih topil.

Upravljavec ne izvaja vzorčenja posameznih manjših embalažnih enot, ker ima monotokovne odpadke, kjer so v embalažne enote pakirani le enovrstni odpadki in označeni v skladu z navodili navedenimi v internem dokumentu SOP-8066943 Ravnanje z odpadki. Sestava monotokovnih odpadkov se preverja letno z oceno odpadka. Parametre zgorevanja upravljavec zagotavlja posredno na podlagi vsakokratne analize sestave odpadkov - izračunana je kalorična

vrednost in CO₂ emisije. Združljivost odpadkov z že znanimi odpadki, ki se sežigajo v sežigalnici se opredeli že v razvoju procesa proizvodnje (PRORA). Na sežigalni napravi se sežigajo le lastni nevarni odpadki z znano sestavo. Ne sežigajo se nevarni odpadki, ki bi vsebovali obstojna organska onesnaževala (POP). Prav tako analize izhodnih tokov ogorkov in žindre, pepela in odpadne vode iz FGC s posrednimi analizami (PCB, halogenov in preostankov organskega ogljika) z vrednostmi pod mejo detekcije potrjujejo, da sežigalna naprava ne emitira obstojnih organskih onesnaževal (POP) v okolje.

Ministrstvo na podlagi pojasnil upravljavca v zgoraj navedenih dokumentih ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 11 (c).

Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve za spremljanje dostavljenih nevarnih odpadkov, to je zahteve WI BAT 11 c) že določene v 4.1.7, 4.1.9., 4.1.10, 4.1.12, 4.1.13 in 4.1.14 točkah izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Je pa ministrstvo spremenilo točki 4.1.7 in 4.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v katerih je prilagodilo zahtevo glede dokumenta Program preverjanja istovetnosti odpadkov, kot je to razvidno iz točk I./23 in I./24 izreka odločbe.

Upravljavec je navedel, da na sežigalni napravi ne sežiga kliničnih odpadkov, torej ta tehnika zanj ni relevantna.

WI BAT 12

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje okoljskega tveganja, povezanega s sprejemom, obravnavo in skladiščenjem odpadkov, je uporaba obeh spodaj navedenih tehnik.

- a) Neprepustne površine z ustrezno drenažno infrastrukturo
- b) Primerna skladiščna zmogljivost za odpadke

Upravljavec sprejema in skladišči tekoče, trdne in pastozne odpadke.

Glede tehnike a) iz WI BAT 12 se je upravljavec opredelil, da je:

- območje sprejema tekočih odpadkov urejeno s pretakalno neprepustno ploščadjo, ki ima lovilno skledo za zajem tekočin v primeru neželenega iztekanja tekočega odpadka. V primeru, da pride do neželenega iztekanja tekočih odpadkov med pretakanjem v času sprejema (=izredni dogodek), se takoj prekine prečrpavanje (ročna ustavitev črpalke) in zaprejo ventili na rezervoarju in avtocisterni. Kraj se ustrezno zavaruje. Prisoten gasilec takoj izvede meritve koncentracije gorljivih hlapov. Po odpravi vzrokov neželenega iztekanja, se lovilna skleda izprazni tako, da se zbrana tekočina prečrpa v rezervoar za tekoče odpadke, v katerega se je izvajalo prečrpavanje. Prečrpavanje odpadnih topil iz avtocisterne v nadzemni rezervoar se lahko nadaljuje šele, ko so odpravljeni vzroki iztekanja in očiščeni pretakalna ploščad in lovilna skleda. Prav tako se prečrpajo vode, ki nastanejo pri čiščenju ploščadi. Vode, ki se naberejo v lovilni skledi zaradi padavin, se prečrpajo (drenirajo) v tehnološko kanalizacijo (=kanalizacijo industrijskih odpadnih vod, ki je speljana na ČN Lendava). Preizkus tesnosti rezervoarjev, lovilnih skled, pretakalne ploščadi in kanalizacije upravljavec izvaja skladno s predpisano periodiko vsakih pet let.
- redno preverjanje površin za sprejem in skladiščenje trdnih odpadkov izvajajo operaterji ob sprejemu odpadkov ter z mesečnimi varnostnimi okoljskimi obhodi. Operaterji preverjajo ali so površine čiste, da na površinah ni ostankov trdnih odpadkov, ki bi jih lahko raznašali po transportnih površinah in da so površine nepoškodovane. Na območju sprejema trdnih odpadkov je iztok padavinskih vod speljan v lovilno skledo, iz katere se po potrebi prečrpa v tehnološko kanalizacijo, ki je speljana na ČN Lendava.
- drenažna infrastruktura na območju sprejema in skladiščenja pastoznih odpadkov izvedena s talnimi kanaletami, ki zbirajo vode nastale pri čiščenju talnih površin ali ob padavinah in so speljane v bazen sežigalnice, odpadna voda iz bazena sežigalnice pa se prečrpa v tehnološko kanalizacijo, ki je speljana na ČN Lendava.

Ministrstvo na podlagi pojasnil upravljavca v zgoraj navedenih dokumentih in v poglavju 4.12 Načrta ravnanja z odpadki ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 12 a) za zmanjšanje okoljskega tveganja, povezanega s sprejemom, obravnavo in skladiščenjem

odpadkov – glede neprepustne površine z ustrezno drenažno infrastrukturo. Ministrstvo tudi ugotavlja, da so zahteve za zmanjšanje okoljskega tveganja, povezanega s sprejemom, obravnavo in skladiščenjem odpadkov – glede neprepustne površine z ustrezno drenažno infrastrukturo že določene v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer v točkah 4.1.19, 4.1.20, 4.1.21, 4.1.22, 4.1.23, 4.1.30 in 4.1.32 ter tudi v točkah 8.2.2, 8.2.3 in 8.3.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Glede tehnike b) iz WI BAT 12 se je upravljavec opredelil, da:

- imajo vsa (prehodna) skladišča za odpadke določene maksimalne skladiščne zmogljivosti, ki so navedene v okoljevarstvenem dovoljenju in jih upravljavec dosledno upošteva. Za tekoče odpadke so namenjeni štirje rezervoarji, kapacitete vsak po 30 m³. Za trdne odpadke je namenjenih 30 paletnih mest, od tega 10 paletnih mest za nevarne odpadke. Za odpadke nastale pri odstranjevanju/sežigu odpadkov pa je največja skladiščna zmogljivost 10 m³ nenevarnih odpadkov in 20 m³ nevarnih odpadkov.
- v vseh (prehodnih) skladiščih odpadkov spremlja količine skladiščenih odpadkov. Spremljanje tekočih odpadkov se spremlja preko nivojev v rezervoarjih. Podatki se shranjujejo v bazi procesnih podatkov nadzorno krmilnega sistema. Količine trdnih odpadkov se spremljajo preko evidence "Materialno poslovanje sežiga", iz katere so vidne količine zaloga in količine sežganih količin na mesečnem nivoju.
- Se vsi trdni odpadki, ki so sprejeti na sežig, skladiščijo v (prehodnem) skladišču za odpadke. Vedno se odstranijo/sežgejo najprej odpadki, ki so bili prej skladiščeni. Noben odpadek se na lokaciji ne skladišči dlje kot eno leto.

Ministrstvo na podlagi pojasnil upravljavca v zgoraj navedenih dokumentih in v poglavju 4.12 Načrta ravnanja z odpadki ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve WI BAT 12 b) za zmanjšanje okoljskega tveganja, povezanega s primerno skladiščno zmogljivostjo za odpadke. Ministrstvo tudi ugotavlja, da so ukrepi iz WI BAT 12, alineja b) (glede načina skladiščenja in primerne skladiščne zmogljivosti za odpadke) že zajeti v izreku okoljevarstvenega dovoljenja, in sicer v točkah 4.1.19 in 4.1.30 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zato dodatnih zahtev v okoljevarstvenem dovoljenju ni določilo.

WI BAT 13

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje okoljskega tveganja, povezanega s skladiščenjem in obravnavo kliničnih odpadkov, je uporaba kombinacije v WI BAT 13 navedenih tehnik.

V sežigalnici odpadkov upravljavec ne skladišči in ne obravnava kliničnih odpadkov, zato za upravljavca najboljša razpoložljiva tehnika iz WI BAT 13 ni relevantna.

WI BAT 14

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežiganja odpadkov, zmanjšanje vsebnosti neizgorelih snovi v žlindri in pepelu z rešetke ter zmanjšanje emisij v zrak, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, je uporaba ustrezne kombinacije spodaj navedenih tehnik.

V preglednici 1 WI BAT 14 je podana raven energijske učinkovitosti, povezane z BAT, za neizgorele snovi v žlindri in pepelu z rešetke, ki ostanejo po sežiganju odpadkov, kjer se uporablja ali vsebnost TOC v žlindri in pepelu z rešetke ali izgube pri vžigu žlindre in pepela z rešetke.

S tem povezano spremljanje je opisano v BAT 7.

(a) Mešanje odpadkov: mešanje odpadkov pred sežiganjem vključuje na primer naslednje dejavnosti:

- mešanje z bunkerskim žerjavom;
- uporabo sistema za izravnavanje doziranja;

- mešanje združljivih tekočih in pastoznega odpada.
- V nekaterih primerih se trdni odpadki pred mešanjem zdrobijo.

Upravljaavec je navedel, da nima tehnologije mešanja odpadkov pred sežigom z bunkerskim žerjavom. Uporablja pa merjenje/tehtanje količine doziranih odpadkov ter mešanje različnih vrst topil in mešanje različnih vrst močno obremenjenih odpadnih tehnoloških voda. Upravljaavec prav tako izvaja mletje trdnih odpadkov in delno mešanje tik pred doziranjem.

Ministrstvo na podlagi pojasnil upravljavca in navedb v poglavju 4.6 Načrta ravnanja z odpadki ugotavlja, da upravljaavec izpolnjuje WI BAT 14 a).

Ministrstvo tudi ugotavlja, da so ukrepi iz WI BAT 14, alineja a) (glede mešanja odpadkov) že zajete v izreku okoljevarstvenega dovoljenja, in sicer v točki 4.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zato dodatnih zahtev v okoljevarstvenem dovoljenju ni določilo.

- (b) Napredni krmilni sistem: samodejni računalniški sistem za nadzor nad učinkovitostjo zgorevanja ter optimizacija postopka sežiganja

Upravljaavec je navedel, da je konec leta 2021 zamenjal in posodobil vso opremo/merilnike za izvajanje trajnih meritev emisij snovi v zrak iz sežigalnice, ter v začetku leta 2022 zamenjal in nato programsko nadgradil še vso opremo za zajem in obdelavo podatkov EMIDATE iz trajnih meritev emisij v zrak in obratovalnih podatkov iz samega procesa sežiga. V nadaljevanju sta se nadzorno krmilni sistem NKS sežigalnice in sistem EMIDATE povezala.

Sistem EMIDATE na podlagi zajetih podatkov, le-te obdela, arhivira in na podlagi programske opreme predvideva prihodnje polurne trende in dnevne trende.

Na podlagi povezave in izmenjave podatkov ter trendov med EMIDATE in NKS, vzpostavljen samodejni računalniški sistem izvaja samodejni nadzor nad emisijami ter samodejno uravnava količino doziranja odpadkov, prilagaja delovanje ventilatorja, prilagaja doziranje zemeljskega plina, optimizira odvzem toplote na parnem kotlu, uravnava vsebnost kisika v procesu sežiga, uravnava dotok svežega zraka, uravnava distribucijo v omrežje in spremlja porabo vode za pranje dimnih plinov.

Spremljanje in nadzor nad emisijami organskih onesnaževal v vode se zagotavlja s:

1. tehnično zasnovo sežigalnice, ki ustreza specifikaciji iz opisa postopka iz točke (g) poglavja IV.G.2 tehničnih smernic Programa Združenih narodov za okolje (UNEP) UNEP/CHW.13/6/Add.1/Rev.1,
2. zagotavljanjem ter nadzorom temperature nad 850°C ob zadrževalnem času več kot 2 s, kar pomeni da vsa organska onesnaževala zgorijo,
3. konstrukcijsko izvedbo, ki zagotavlja vrtinčenje in ustrezno mešanje dimnih plinov,
4. hitrim prehodom dimnih plinov v parni kotel in hitrim/nenadnim ohlajanje dimnih plinov pod 200°C.

Spremljanje temperatur in pretoka dimnih plinov zagotavlja popolno zgorevanje vseh organskih onesnaževal in jih posledično ni pričakovati v emisijah v zrak in ne v pralnih vodah dimnih plinov. V primeru, da bi sistem zaznal povišane vrednosti TOC v dimnih plinih, bi se izvedle prilagoditve sežiga, hkrati pa bi sistem opozoril operaterja.

Onesnaževala amonijaka/amonija v dimnih plinih se ne spremlja, saj se pri sežigu ne uporablja tehnologija SNCR/SCR.

Ministrstvo je na podlagi dokumentacije ugotovilo, da upravljaavec izpolnjuje zahteve iz točke b) WI BAT 14, to je uporabo naprednega krmilnega sistema in posledično optimizacijo postopka sežiganja. Ministrstvo ugotavlja, da je ukrep iz zahteve WI BAT 14 (b) glede naprednega krmilnega sistema sežigalnice že določen v točki 4.1.32 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zato dodatnih zahtev v okoljevarstvenem dovoljenju ni določilo.

(c) Optimizacija postopka sežiganja

Upravljavec je pojasnil, da ta alineja zanj ni relevantna, saj gre za obstoječo peč (sežigalnico).

Glede doseganja ravni okoljske učinkovitosti, povezane z BAT, za neizgorele snovi v žlindri in pepelu z rešetke, ki ostanejo po sežiganju odpadkov, ki je določena za parametra (1) vsebnost TOC v žlindri in pepelu in (2) izgube pri vžigu žindre in pepela z rešetke v Preglednici 1 WI BAT 14, je upravljavec pojasnil, da so pri sežigu trdnih in pastoznih odpadkov z uplinjanjem v rotacijski peči pri temperaturi 500 – 600 °C izgube pri vžigu manjše od 1 % suhe snovi. Upravljavec je priložil Oceno odpadka Ogorki in žindra, za odpadke 19 01 12-Ogorki in žindra, ki niso navedeni v 19 01 11 (izvedba NLZOH) in Poročilo o razvrstitvi odpadka »pepel«, za odpadke 19 01 13*-Elektrofiltrski pepel, ki vsebuje nevarne snovi (izvedba NLZOH).

Ministrstvo ugotavlja, da je skladno z zahtevami WI BAT 14 raven okoljske učinkovitosti povezane z BAT za parametra (1) vsebnost TOC v žlindri in pepelu in (2) izgube pri vžigu žindre in pepela z rešetke že določena v točki 2.1.13 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

WI BAT 15

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežigalnice in zmanjšanje emisij v zrak je vzpostavitev in izvajanje postopkov za prilagoditev nastavitve naprave, npr. z naprednim krmilnim sistemom (NKS) (t.j. uporaba samodejnega računalniškega sistema za nadzor nad učinkovitostjo zgorevanja ter podporo preprečevanju in/ali zmanjševanju emisij. To vključuje tudi uporabo visokozmogljivega spremljanja obratovalnih parametrov in emisij), kakor in kadar je to potrebno in izvedljivo, na podlagi opredelitve lastnosti odpadkov in nadzora nad njimi (glej BAT 11).

Opredelitev upravljavca do sistema NKS je podana pri alineji b) v WI BAT 14, kjer izhaja da ima upravljavec to tehniko uvedeno.

Ministrstvo je na podlagi dokumentacije (v povezavi z opredelitvijo do alineje b) v WI BAT 14 in WI BAT 34) ugotovilo, da upravljavec izpolnjuje zahteve iz WI BAT 15, to je izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežigalnice in zmanjšanje emisij v zrak in v zvezi s tem izvajanje postopkov za prilagoditev nastavitve naprave, npr. z naprednim krmilnim sistemom, kakor in kadar je to potrebno in izvedljivo, na podlagi opredelitve lastnosti odpadkov in nadzora nad njimi.

Ministrstvo ugotavlja, da je nadzor nad okoljsko učinkovitostjo sežigalnice in prilagoditvijo nastavitve opreme z naprednim krmilnim sistemom, tudi na podlagi lastnosti odpadkov, že določen v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer v točkah 4.1.1, 4.1.10, 4.1.12 in 4.1.13 ter v točki 4.1.32 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zato dodatnih zahtev v okoljevarstvenem dovoljenju ni določilo.

WI BAT 16

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežigalnice in zmanjšanje emisij v zrak je vzpostavitev in izvajanje delovnih postopkov (npr. organizacija dobavne verige, stalno delovanje in ne po posameznih serijah), da se omejijo dejavnosti zaustavitve in zagona, kolikor je to izvedljivo.

Upravljavec je pojasnil, da so delovni postopki za upravljanje sežigalnice odpadkov podrobno opredeljeni v internih dokumentih: WP-8066040 Poslovnik za obratovanje incineratorja, WP-8069870 Navodila za upravljanje incineratorja in SOP-8066943 Ravnanje z odpadki. Delovni postopki so organizirani tako, da proces sežiga odpadkov poteka kontinuirano 24 ur na dan in 7 dni na teden. Za potrebe rednega vzdrževanja ter čiščenja peči in kotla na sežigalnici odpadkov se izvajajo kratkotrajne prekinitve sežiga odpadkov, ki so vnaprej planirane.

Ministrstvo je na podlagi prejete dokumentacije ugotovilo, da upravljavec izpolnjuje zahteve iz WI BAT 16, to je vzpostavitev in izvajanja delovnih postopkov (npr. organizacija dobavne verige,

stalno delovanje in ne po posameznih serijah), da se omejijo dejavnosti zaustavitve in zagona, kolikor je to izvedljivo.

Ministrstvo ugotavlja, da so ukrepi iz WI BAT 16, to je zahteve za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežigalnice (posredno) že določeni v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer v točkah 4.1.24, 4.1.25, 4.1.27 in 4.1.28 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodatno pa je na podlagi WI BAT 16 v okoljevarstvenem dovoljenju dodalo točko 4.1.34, kot je razvidno iz točke 1./29 izreka te odločbe.

WI BAT 17

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij v zrak, in kadar je ustrezno, v vodo iz sežigalnice je zagotoviti ustrezno zasnovo sistema čiščenja dimnih plinov in čistilne naprave za odpadne vode (npr. ob upoštevanju največje ravni pretoka in koncentracije onesnaževal), ki delujeta v okviru svojega projektiranega razpona, in vzdrževanje za zagotovitev optimalne razpoložljivosti.

Upravljaivec je glede ustrezne zasnove sistema čiščenja dimnih plinov pojasnil, da ima sistem čiščenja dimnih plinov (FGC), ki je sestavljen iz štirih enot, ki si sledijo v naslednjem zaporedju: (1) ugaševalnik (quencher), (2) Venturi, nastavljiv obseg, (3) pralnik plinov in (4) ločevalna enota. Plini, ki pridejo iz generatorja pare, vstopajo v ugaševalnik (quencher), kjer se ohladijo na 80°C. Iz ugaševalnika ohlajeni dimni plini vstopajo v pralnik plinov s curkom, ki ima Venturijevo šobo. Širino šobe s premikanjem pnevmatskega cilindra kontinuirano krmili NKS. Tako je omogočeno ohranjanje konstantne tlačne razlike, kar zagotavlja učinkovito odstranjevanje delcev v širokem območju nastavitve sežigalne naprave. Pralnik ima dve hidravlično neodvisni coni, ki ju ločujejo kaskade. Napaja ga tekočina (vodna raztopina NaOH), ki kroži iz spodnjega dela enote, to je nevtralizacijskega dela kolone in zagotavlja več kot 99,5% nevtralizacijo onesnaženih plinov. Kolona ima štiri prekate in ločevalnik kapljic. Za kroženje raztopine za nevtralizacijo skrbita dva para centrifugalnih črpalk. Konstanten pH se vzdržuje z meritvijo pH na dveh neodvisnih linijah (eden na vsaki liniji) ter doziranjem raztopine NaOH. Kolona je iz ogljikovega jekla, ki je znotraj obložena z gumo. Tekočina sekundarnega krogotoka odvaja toploto preko toplotnega izmenjevalca in se hladi v zaprtem hladilnem sistemu. Preden plini zapustijo pralnik, tečejo skozi ločevalnik kapljic FLEXICHEVRON z vertikalnim pretokom, ki ločuje kapljice. Sežigalno napravo zaključuje ventilator za očiščene dimne pline, ki izravna vse padce tlaka in vzdržuje podtlak v sežigni komori, ter tako zagotavlja kontinuirane in optimalne pogoje sežiga, ter prispeva k zmanjšanju izpustov emisij snovi v zrak.

Ministrstvo je sistem čiščenja dimnih plinov (FGC) že določilo v točki 2.1.21 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

V zvezi z najboljšo razpoložljivo tehniko za zmanjšanje emisij v vodo iz sežigalnice iz WI BAT 17 se je upravljaivec opredelil, da je na podlagi primerjave mejnih vrednosti doslej merjenih parametrov in mejnih vrednosti iz WI BAT Zaključkov mnenja, da bo lahko brez dodatne čistilne naprave za odpadne vode zagotavljal doseganje predpisanih mejnih vrednosti (ministrstvo to razume kot doseganje vrednosti, ki je enaka ali manjša od najmanj stroge meje razpona ravni emisij, povezanih z BAT). Pojasnil je tudi, da za nova predpisana parametra Mo in Sb do sedaj ne razpolaga z merjenimi vrednostmi, vendar glede na dejstvo, da se nobena od teh dveh kovin ne uporablja v proizvodnem procesu, ne pričakuje preseganj mejnih vrednosti za ta parametra, ki bodo predpisane.

Ministrstvo je na podlagi opredelitve upravljavca in vpogleda v poročila o obratovalnem monitoringu odpadnih vod ugotovilo, da upravljaivec na izpustu odpadnih vod iz sistema čiščenja dimnih plinov lahko zagotavlja mejne vrednosti (to je vrednosti, ki je za posamezen parameter enaka ali manjša od najmanj stroge meje razpona ravni emisij, povezanih z BAT) tudi brez čistilne naprave za odpadne vode, zato ugotavlja, da je zahteva WI BAT 17 (glede zasnove čistilne naprave za odpadne vode) za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne-relevantna.

WI BAT 18

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje pogostosti pojavljanja OTNOC in emisij v zrak, ter kadar je ustrezno, v vodo iz sežigalnice med OTNOC je vzpostavitev in izvajanje načrta upravljanja OTNOC, ki temelji na tveganju, v okviru sistema okoljskega upravljanja (glej WI BAT 1), ki vključuje vse naslednje elemente:

- a) opredelitev možnih OTNOC (npr. okvara opreme, ki je ključna za varstvo okolja („ključna oprema“), glavnih vzrokov zanje in njihovih možnih posledic ter redni pregled in dopolnitev seznama opredeljenih OTNOC, ki se opravi po spodaj navedeni redni oceni,
- b) ustrezna zasnova ključne opreme (npr. razdelitev vrečastega filtra na predelke, tehnike segrevanja dimnega plina in izogibanje potrebi po obvodu vrečastega filtra med zagonom in zaustavitvijo itd.),
- c) vzpostavitev in izvajanje načrta za preventivno vzdrževanje ključne opreme (glej WI BAT 1 (xii)),
- d) spremljanje in evidentiranje emisij med OTNOC in s tem povezanih okoliščin (glej WI BAT 5),
- e) redno ocenjevanje emisij, ki se pojavijo med OTNOC (npr. pogostost dogodkov, trajanje, količina izpuščenih onesnaževal), in po potrebi izvajanje korektivnih ukrepov.

Upravlavec je v dokumentaciji predložil Načrt upravljanja pogojev, ki niso običajni pogoji obratovanja (OTNOC), v katerem je pojasnil, da le-ta temelji na tveganju v okviru sistema okoljskega upravljanja in zajema vse možne scenarije nastankov OTNOC pogojev.

Operacije pri katerih lahko pride do pojava OTNOC na sežigalnici so sledeči:

- a) zagon naprave
- b) zaustavitev
- c) kratkotrajna zaustavitev med obratovanjem (malo in veliko čiščenje stacionarne peči ter čiščenje kotla in ventilatorja)
- d) okvara ključne opreme (kotla, rotacijske peči, stacionarne peči, pranja plinov).

Upravlavec je v priloženem Načrtu upravljanja OTNOC prepoznal pogoje, ki lahko sprožijo nastanek OTNOC, vzroke za te pogoje, vrednotenje (beleženje) emisij, ocenil vpliv OTNOC na emisije ter predvidel ukrepe za zmanjšanje možnosti za nastanek OTNOC.

Pojasnil je, da:

- je ključna oprema ustrezno zasnovana in vključuje sledeče rešitve:
 - zasnovani sta dve vzporedni bateriji filtrov H1 in H2, ki delujeta izmenično,
 - omogočeno je predgrevanje dimnega plina,
- se dimni plini v fazi zagona ali zaustavitve filtrirajo in čistijo enako kot v fazi obratovanja, ni potreben obvod naprav za čiščenje dimnih plinov,
- se pred planirano zaustavitvijo predhodno prekinejo doziranje vseh odpadkov in postopek zaustavitve se začne šele po preteku polurnega intervala,
- izvaja preventivno vzdrževanje, avtodiagnostiko ključne opreme ter stalen nadzor operaterja,
- je vsak izredni dogodek raziskan in nato sprejeti ustrezni ukrepi.

Upravlavec je priložil dokument SOP-8064787 Vzdrževanje v Lek d.d., v katerem ima, kot je pojasnil, opredeljeno preventivno vzdrževanje opreme za sežigalnico.

V času OTNOC se spremljajo emisije parametrov v naboru, ki se jih meri v okviru trajnih meritev emisij. Vsi podatki se zajamejo s sistemom za zajem in vrednotenje podatkov EMIDATE, kjer se tudi arhivirajo, nadzor nad misijami pa se izvaja s sistemom trajnega obratovalnega monitoringa emisij snovi in prahu v zrak (CEMS). Vse ravni kontrole se izvajajo s strani pooblaščenega akreditiranega podjetja, ki izda poročila o opravljenih kontrolah. Obratovanje sistema CEMS je samostojno in neodvisno od tehnološkega procesa sežiga odpadkov, posreduje pa podatke neposredno tudi nadzorno krmilnem sistemu (NKS) sežigalnice v realnem času. Prav tako sistem CEMS spremlja in evidentira procesne pogoje, pogoje obratovanja, pogostnost pogojev obratovanja in trajanje posameznih pogojev obratovanja. S sistemom CEMS se prav tako spremljajo vsi ključni obratovalni parametri, kar omogoča hkratno primerjavo med emitiranimi emisijami in pogoji obratovanja. Pogoji obratovanja se izpisujejo, shranjujejo in vrednotijo glede

na čas trajanja. Sistem CEMS z vsemi zbranimi podatki omogoča ocenitev emisij med OTNOC za vse parametre iz trajnih meritev.

V Načrtu upravljanja OTNOC, ki ga je predložil upravljavec, so tako vključena izhodišča za redno ocenjevanje emisij na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Ministrstvo ugotavlja, da so ukrepi na podlagi zahtev iz WI BAT 18 za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede zmanjšanja pogostosti pojavljanja OTNOC in emisij v zrak, ter kadar je ustrezno, v vodo iz sežigalnice med OTNOC, in vzpostavitev in izvajanje načrta upravljanja OTNOC, ki temelji na tveganju, v okviru sistema okoljskega upravljanja (glej BAT 1) (posredno) že določeni v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer v točkah 4.1.1, 4.1.16, 4.1.24 in 4.1.25, 4.1.27 in 4.1.28 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodatno pa je ministrstvo na podlagi WI BAT 18 v okoljevarstvenem dovoljenju dodalo točko 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je Načrt upravljanja OTNOC določilo kot del sistema ravnanja z okoljem, kot je razvidno iz točke I./33 izreka te odločbe.

WI BAT 19

Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje učinkovitosti sežigalnice je uporaba kotla na odpadno toploto.

Upravljavec je glede izvajanja tehnike WI BAT 19 pojasnil, da odpadno energijo, ki nastane pri sežigu, izkorišča tako, da le-to v parnem generatorju pretvori v 8 barsko paro, ta se izkorišča v tehnološke namene in za ogrevanje v zimskem času.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izvaja tehniko, ki izhaja iz WI BAT 19, ter da so zahteve te BAT tehnike že določene v točki 4.1.15 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki jo je ministrstvo dopolnilo na podlagi WI BAT 19, kot je razvidno iz točke I./25 izreka te odločbe.

WI BAT 20

Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje energijske učinkovitosti sežigalnice je uporaba ustrezne kombinacije spodaj navedenih tehnik.

- a) Sušenje blata iz čistilnih naprav
- b) Zmanjšanje pretoka dimnega plina
- c) Zmanjšanje toplotnih izgub
- d) Optimizacija zasnove kotla
- e) Toplotni izmenjevalniki za dimne pline z nižjimi temperaturami
- f) Razmere, za katere je značilna velika količina pare
- g) Soproizvodnja
- h) Kondenzator dimnih plinov
- i) Obravnava suhega pepela z rešetke.

V Preglednici 2 je podana raven energijske učinkovitosti, povezane z BAT, za sežiganje odpadkov, kjer le-ta pri obstoječih napravah za sežiganje nevarnih odpadkov znaša med 60 – 80 %. S tem povezano spremljanje je opisano v WI BAT 2.

Upravljavec je pojasnil da posamezne tehnike za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja niso relevantne (npr. tehnika a), druga alineja v tehniki b), prva, tretja in četrta alineja tehnike c), tehnika d), tehnika f), tehnika h) in tehnika i))

Glede tehnike a) je upravljavec pojasnil, da na sežigalnici sežiga blato čistilne naprave, ki je dehidrirano in predhodno posušeno v sistemu naprave z visoko energetske učinkovitostjo. Blato vsebuje majhen delež vode oz. več kot 90% suhe snovi, kar je razvidno tudi iz priložene ocene odpadka (Ocena odpadka: OC005/20 z dne 18.02.2020).

Glede tehnike b) je upravljavec pojasnil, da distribucija primarnega zraka za zgorevanje poteka preko plinskih gorilnikov in preko dodatnih vstopnih točk v sekundarni komori stacionarne peči. Toplotni izmenjevalec preko rekuperacije predhodno segreje zrak na 200°C in nato vstopi v

sekundarno zgorevalno komoro. Tako rekuperiran zrak zmanjšuje izgube energije dimnih plinov in zagotavlja turbulenten tok dimnih plinov. Količina vstopnega zraka se regulira glede na vsebnost kisika v dimnih plinih. Pojasnil je tudi, da obstoječa tehnologija ne omogoča recirkulacije dimnih plinov, se pa zmanjšanje pretoka dimnega plina dosega z regulacijo delovanja ventilatorja za prisilni vlek, ki zagotavlja pretok dimnih plinov skozi sistem. Obstoječa tehnologija nevtralizacije dimnih plinov temelji na visoko učinkovitem mokrem sistemu pranja, sestavljenem iz Venturi pralnika in pralnika z nadzorovanim padcem tlaka. Za zagotovitev konstantnega padca tlaka pri nazivni vrednosti Venturi pralnika mora ventilator stalno delovati s konstantno hitrostjo – zmanjšanje hitrosti (z uporabo frekvenčnika) pomeni zmanjšanje skupnega tlaka in za Venturi pralnik zmanjšanje učinkovitosti. Zaradi tega uporaba frekvenčnika za regulacijo hitrosti ni uporabna. Za nadzor pretoka je na ventilatorju za prisilni vlek nameščena loputa, ki jo neprekinjeno krmili elektronski pretvornik tlaka v zgorevalni komori. Ta rešitev omogoča prilagajanje pretoka tako, da sesa samo nastale zgorevalne pline.

Upravljaivec je glede tehnike c) pojasnil, da nima tehnologije z uporabo peči, ki ima integrirani kotel (tehnologija sežiga je podrobno opisana v WI BAT 10), zato ni mogoče izkoristi odpadne toplote s sten peči za doseganje manjših toplotnih izgub. Peči so v celoti od znotraj obložene z dvoslojno ognjevarno oblogo. Prvi sloj je namenjen toplotni izolaciji, drugi sloj pa je namenjen zaščiti pred korozivnimi dimnimi plini. Prav tako je generator para-kotel znotraj na vhodu in izhodu dimnih plinov obložen z ognjevarno in izolacijsko opeko (oblogo). Sam generator pare pa varuje osnovni material obloga z ustrezno vsebnostjo aluminijevega oksida. Obstoječa tehnologija ne omogoča recirkulacije dimnih plinov, se pa zmanjšanje pretoka dimnega plina dosega z regulacijo delovanja ventilatorja za prisilni vlek, ki zagotavlja pretok dimnih plinov skozi sistem. Tehnologija je enakovredna oz. boljša od navedene BAT tehnologije, saj so z regulacijo pretoka dimnih plinov optimizirane toplotne izgube. Upravljaivec je pojasnil, da nima tehnologije, s katero bi izkoriščal odpadno toploto, ki nastane pri ohlajanju žlindre in pepela z rešetke (tehnologija sežiga je podrobno opisana v BAT 10). Največji delež sežganih odpadkov predstavljajo tekoči odpadki (okoli 75 %), pastozni odpadki (okoli 15%) in trdni odpadki (okoli 10%). Žlindra in pepel predstavljata 15% skupne mase sežganih trdnih in pastoznih odpadkov. Pri sežigu tekočih odpadkov ne nastajata pepel niti žlindra. Žlindra in pepel se iz peči odvajata preko odprtine na sredini rotacijske peči, kjer padeta preko odprtine v komoro za ugašanje in ohlajanje, kjer se nato z verižnim transporterjem izvede iznos odpadka v zbirni kontejner. Del energije pri ohlajanju prehaja nazaj v rotacijsko peč, manjši del pa preko ohlajanja v okolico. Količine nastalega preostanka sežiga žlindre in pepela (20-25 kg/h) ne predstavljajo pomembnega vira izgub toplote celotne naprave.

Glede tehnike d) je upravljaivec pojasnil, da večje optimizacije kotla ni možno doseči, kajti konstrukcije kotla ni mogoče spremeniti. Kotel je namreč že opremljen z avtomatskimi sistemi za čiščenje konvekcijskih snopov.

Glede tehnike e) je upravljaivec pojasnil, da ima sežigalna naprava vgrajene tri sisteme za rekuperacija toplote. Za izmenjavo toplote dimnih plinov pri izstopu iz generatorja para-kotel, je namenjen tretji sistem rekuperacije toplote, to je toplotni izmenjevalec na izhodu iz generatorja pare, ki je namenjen predgrevanju napajalne vode za generator pare.

Glede tehnike f) je upravljaivec pojasnil, da se obstoječa naprava ne uporablja za proizvodnjo električne energije. Proizvedena para se koristno uporablja v nadaljnjih proizvodnih procesih.

Glede tehnike g) je upravljaivec pojasnil, da se višek toplote, ki nastane pri procesu sežiga odpadkov, koristno uporablja v proizvodnih procesih (dogrevanje in predgrevanje posameznih sklopov procesa) in za ogrevanje prostorov.

Glede tehnike h) pa je upravljaivec pojasnil, da se zgorevalni plini, ki zapustijo kotel, dovajajo neposredno v pralno-nevtralizacijski sistem, ki je popolnoma moker, kjer dimni plini neposredno kondenzirajo v zmesi z nevtralizacijskim krogom, sestavljenim iz vode in raztopine NaOH.

Končna kondenzacija poteka v fazi filtracije, sestavljene iz koalescirnih filtrov, kar zmanjšuje emisije prahu in kislih plinov v zrak. Kakršna koli rekuperacija toplote zaradi nizke količine in zelo nizke temperature ni možna.

Glede tehnike e) je upravljavec pojasnil, da nima te vrste tehnologije. Tehnologija sežiga je podrobno opisana v WI BAT 10.

Glede doseganja ravni energijske učinkovitosti, povezane z BAT, ki je navedena v Preglednici 2 v WI BAT 20, je upravljavec pojasnil, da sežigalnica dosega spodnjo raven meje okoljske učinkovitosti (Bruto energijski izkoristek oz. izkoristek kotla znaša 60,4 %).

Ministrstvo na podlagi dokumentacije ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje zahteve (ukrepe) iz WI BAT 20 glede povečanja energijske učinkovitosti. Prav tako je ugotovilo da sežigalnica odpadkov dosega raven energijske učinkovitosti, ki je za obstoječe naprave, ki sežigajo nevarne odpadke (razen nevarnih lesnih odpadkov) v Preglednici 1 WI BAT 20 določena kot izkoristek kotla med 60 in 80 %.

Ministrstvo ugotavlja, da so ukrepi na podlagi WI BAT 20 že določeni v okoljevarstvenem dovoljenju, in sicer v točkah 4.1.1, 4.1.17 in 4.1.19 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodatno pa je ministrstvo dodalo točko 4.1.15.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo ukrepe za povečanje energijske učinkovitosti kotla v sežigalnici in v točki 4.1.15.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo doseganje izkoristka kotla v sežigalnici, kot je razvidno iz točke I./26 izreka te odločbe.

WI BAT 21

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali zmanjševanje količine razpršenih emisij iz sežigalnice, vključno z emisijami vonjav, je:

1. skladiščenje trdnega in razsutega pastoznega odpada, ki je neprijetnega vonja in/ali ki bi lahko izpuščal hlapne snovi, v zaprtih stavbah pod nadzorovanim podtlakom in uporaba izčrpanega zraka kot zgorevalnega zraka za sežig ali pošiljanje tega zraka v drug ustrezen sistem za zmanjševanje emisij v primeru tveganja eksplozije,
2. skladiščenje tekočih odpadkov v posodah pod ustreznim kontroliranim tlakom in priključitev zračnikov posod na dozirnik zgorevalnega zraka ali na drug ustrezen sistem za zmanjševanje emisij,
3. obvladovanje tveganja nastanka vonjav v obdobjih popolne zaustavitve, ko ni nikakršne zmogljivosti sežiga, npr. s:
 - pošiljanjem izpuščenega ali izčrpanega zraka v drug sistem za zmanjševanje emisij, npr. mokri pralnik, statično adsorpcijsko plast,
 - zmanjšanjem količine odpadkov v skladišču, npr. s prekinitvijo, zmanjšanjem ali prenosom dostavljenih odpadkov v okviru upravljanja tokov odpadkov (glej WI BAT 9),
 - skladiščenje odpadkov v ustrezno zatesnjenih balah

Upravljavec je glede skladiščenja trdnih in razsutih pastoznih odpadkov pojasnil, da so trdni odpadki ob predaji na sežig zapakirani v ustrezno embalažo v skladu s predpisanim postopkom SOP-8066943 Ravnanje z odpadki. Trdni odpadki v okolico ne sproščajo hlapnih snovi in ne vonjav. Pastozni odpadki, ki se v zaprtih prekucnih zabojnikih pripeljejo na sežig, ne vsebujejo hlapnih organskih snovi in se zato te hlapne organske snovi iz njih tudi ne sproščajo. Bi pa lahko ob daljšem času skladiščenja prihajalo do anaerobnega procesa razkroja, zato se pastozni odpadki odstranjujejo s sežigom in zadržujejo največ 24 ur. V tem času ne prihaja do sproščanja neprijetnih vonjav. Iz zaprtega dnevnega zalogovnika za pastozne odpadke se pastozni odpadki dozirajo na sežig s sistemom doziranja odpadkov, ki je direktno povezan s sežigalnico. Vlek dimnih plinov v sežigalnici zagotavlja ventilator, ki je nameščen na koncu sežigalnice. Podtlak, ki ga ventilator ustvarja skozi sistem, zagotavlja zadosten podtlak tudi v zalogovniku za pastozne odpadke, za doziranje v sežigalnico. Ves sistem zaprtega zalogovnika vzdržuje podtlak na osnovi sistema doziranja odpadkov v peč, ki preprečuje vonjave v okolico. Pastozni odpadki, iz katerih bi lahko prišlo do izpusta hlapnih organskih snovi, se iz proizvodnje

prečrpavajo po cevovodih v zaprto zbirno posodo in od tam naprej dozirajo v peč na sežig. Ta način pretovora nima vplivov na okolje.

Glede skladiščenja tekočih odpadkov je upravljavec pojasnil, da sta bili za uskladitev delovanja sežigalnice z zahtevami 2.alineje WI BAT 21 izvedeni, kvalificirani in predani v uporabo skrbniku sistema 2 spremembi, in sicer:

- sprememba TW 2464872, ki zajema strojne spremembe na rezervoarjih za odpadna topila in vode za zmanjševanje emisij v zrak, to je ureditev oddušnega sistema za hrambene posode na sežigalnici, kjer se je izvedla vgradnja ustrezne pretovorne črpalke;
- sprememba TW 2504802, ki zajema: (1) programske spremembe na NKS, t.j. uvedba potrebne funkcionalnosti za delovanje strojne spremembe TW 2464872, (2) izboljšano avtomatsko avtonomijo sežiga NKS glede na emisijske vrednosti in (3) izboljšanje drugih funkcionalnosti NKS.

Glede obvladovanja tveganja nastanka vonjav v obdobjih popolne zaustavitve je upravljavec pojasnil, da se na sežigalni napravi sežigajo lastni odpadki, ki nastajajo v proizvodnih procesih. Proizvodnja in sežigalna naprava obratujeta 24/7 vse dni v letu, razen ob planiranem letnem remontu, ko pa se zaustavijo tudi proizvodni procesi. V primeru nastanka odpadka v času remonta pa se le-ta preusmeri k pogodbenim, s strani ministrstva pooblaščenim partnerjem, zato pošiljanje izpuščenega zraka v drug sistem za zmanjševanje emisij za upravljavca ni relevantno.

Upravljavec za zagotavljanje zmanjšanja količin odpadkov v skladišču v primeru planirane ali neplanirane (zaradi okvare) popolne zaustavitve delovanja sežigalnice, vse planirane dostave začasno zaustavi oz. po potrebi preusmeri k pogodbenim partnerjem, ki odstranjujejo odpadke. Glede skladiščenja odpadkov v balah je upravljavec pojasnil, da ta tehnika zanj ni relevantna, ker na sežigalni napravi ne sežiga odpadkov, ki bi bili embalarani v bale. Vsi odpadki so embalarani v embalažo, ki je odporna proti učinkovanju shranjenih odpadkov in ki preprečuje emisije snovi in vonjav v okolico. Postopek priprave odpadka pred predajo zbiralcu/odstranjevalcu je podrobno opisan v postopku SOP-8066943 Ravnanje z odpadki. Vsi odpadki se sproti odstranjujejo in začasno skladiščijo manj kot eno leto.

Ministrstvo ugotavlja, da je upravljavec izkazal izpolnjevanje tehnik WI BAT 21. Zahteve WI BAT 21 so (delno) že določene v točkah 2.1.1 (1., 2. in 4. alineja), 2.1.2 (alineji II. in IV), 4.1.19 (2. in 4. alineja) izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodatno pa je ministrstvo na podlagi WI BAT 21 dodalo še eno alinejo v točki 2.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot je razvidno iz točke I./1 izreka te odločbe.

WI BAT 22

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje razpršenih emisij hlapnih spojin, ki nastanejo pri obravnavi plinastih in tekočih odpadkov, ki so neprijetnega vonja in/ali ki bi lahko izpuščali hlapne snovi v sežigalnicah, je neposredno doziranje teh odpadkov v peč.

1. Neposredno doziranje plinastih in tekočih odpadkov, dostavljenih v vsebnikih za odpadke v razsutem stanju (npr. v cisternah), se izvaja tako, da se vsebnik za odpadke priključi na dozirno linijo peči. Nato se izprazni pod dušikovim tlakom, ali če je viskoznost dovolj nizka, s črpanjem tekočine.
2. Neposredno doziranje plinastih in tekočih odpadkov, dostavljenih v vsebnikih za odpadke, primernih za sežiganje (npr. v sodih), se izvaja tako, da se vsebniki pošljejo neposredno v peč.

Upravljavec je glede izpolnjevanja BAT tehnike za preprečevanje razpršenih emisij hlapnih organskih spojin, navedenih v obeh alinejah, pojasnil, da le-ti za njegovo sežigalnico nista relevantni, ker se začasno skladiščenje tekočih odpadkov izvaja v štirih nadzemnih rezervoarjih (cisternah), ki se nahajajo neposredno ob sežigalnici. Tekoči odpadki iz procesov se prečrpavajo v rezervoarje za začasno skladiščenje, od koder se izvaja doziranje po cevovodu na sežigalno napravo. Tekoči odpadki iz drugih lokacij Leka predstavljajo mešanice

nehalogeniranih organskih topil in se na sežig pripeljejo s transportnimi avtocisternami v količini 15 m³ ali 25 m³. Po izvedeni preveritvi istovetnosti odpadka se tekoči odpadki prečrpajo iz avtocisterne v namenske nadzemne rezervoarje, iz katerih se nato izvaja doziranje odpadnih topil na sežig. Direktna povezava avtocisterne in sežigalne naprave ni možna zaradi tega, ker je kapaciteta sežiga tekočih odpadkov za nehalogenirana organska topila omejena na max 400 L/h. Sežig iz avtocisterne bi bil zaradi predolgega časa, ki bi bil za to potreben, neekonomičen, predvsem pa tvegan z vidika varstva pred požarom, zato se takšen način ne uporablja. Rezervoarji za začasno skladiščenje tekočih odpadkov so namreč varovani pred iztekanjem z merilniki nivojev in zapornimi ventili ter pred požarom z vgrajenim sistemom za alarmiranje in javljanje požara, ki jih pa avtocisterne nimajo nameščene. Upravljaavec je prav tako pojasnil, da se iz prevoznih posod tekočih odpadkov ne dozira v sežigalno napravo.

Ministrstvo na podlagi dokumentacije ugotavlja, da ima upravljaavec doziranje tekočih odpadkov urejeno na drugačen način kot določa WI BAT 22 in pri tem izpolnjuje preprečevanje razpršenih emisij hlapnih spojin, ki nastanejo pri obravnavi plinastih in tekočih odpadkov, ki so neprijetnega vonja in/ali ki bi lahko izpuščali hlapne snovi.

Ministrstvo ugotavlja, da so zahteve iz WI BAT 22 za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti sežigalnice že določene v točkah 4.1.4, 4.1.19 in 4.1.30 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

WI BAT 23

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali zmanjšanje razpršenih emisij prahu v zrak, ki nastanejo pri obdelavi žindre in pepela z rešetke, je vključitev naslednjih elementov upravljanja razpršenih emisij prahu v sistem okoljskega upravljanja (glej BAT 1):

- prepoznavanja najpomembnejših virov razpršenih emisij prahu (npr. z uporabo standarda EN 15445),
- opredelitve in izvajanja ustreznih ukrepov in tehnik za preprečevanje ali zmanjšanje razpršenih emisij v določenem časovnem okviru.

Upravljaavec ne izvaja obdelave žindre in pepela z rešetke, zato je ta tehnika zanj nerelevantna.

WI BAT 24

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali zmanjšanje razpršenih emisij prahu iz obdelave žindre in pepela z rešetke v zrak je uporaba ustrezne kombinacije v WI BAT 24 navedenih tehnik.

Upravljaavec ne izvaja obdelave žindre in pepela z rešetke, zato je ta tehnika zanj ni relevantna.

WI BAT 25

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje kanaliziranih emisij prahu, kovin in polkovin, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, v zrak je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije. Tehnike za zmanjševanje emisij snovi v zrak so podrobneje opisane v točki 2.2. Zaključkov o BAT WI.

- a) Vrečasti filter (za obstoječe naprave se uporablja v okviru omejitev, povezanih s profilom delovne temperature sistema FGC)
- b) Elektrostatični filter
- c) Vbrizgavanje suhega sorbenta
- d) Mokri pralnik (uporaba je lahko omejena zaradi premajhne razpoložljivosti vode)
- e) Adsorpcija v nepremični ali premični plasti (uporaba je lahko omejena zaradi splošnega padca tlaka, povezanega s konfiguracijo sistema FGC; v primeru obstoječih naprav je lahko uporaba omejena zaradi pomanjkanja prostora)

V Preglednici 3 WI BAT 25 so določene ravni emisij, povezane z BAT, za kanalizirane emisije prahu, kovin in polkovin, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, v zrak, ter čas povprečenja, ki je za prah določen kot dnevno povprečje, za kovine in polkovine pa kot povprečje v obdobju vzorčenja.

S tem povezano spremljanje je opisano v BAT 4.

Upravljavec je v opredelitvi do tehnike WI BAT 25 navedel, da uporablja tehniki a) vrečasti filter in d) mokri pralnik ter da ravni emisij iz Preglednice 3 izpolnjuje v celoti.

Glede tehnike a) je upravljavec še pojasnil, da uporablja mokre Kochove filtre, ki po definiciji (glej razdelek 2.2 iz Zaključkov o BAT WI) ustrezajo definiciji vrečastega filtra, ki ima temperaturne omejitve max. 60C.

Glede tehnike d) je upravljavec pojasnil, da uporablja tehniko dvostopenjskega mokrega pralnika (Venturi pralnik in kaskadni pralnik z zvonci) z dodatkom luga za nevtralizacijo kislih plinov.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec uporablja ustrezne tehnike za zmanjšanje kanaliziranih emisij, ter tako izpolnjuje tehnike in ravni emisij snovi v zrak iz WI BAT 25.

Ministrstvo ugotavlja, da so za obstoječi tehniki zmanjševanja kanaliziranih emisij v točki 2.1.21 izreka okoljevarstvenega dovoljenja že določene tudi izdelava poslovnika in obratovanje v skladu z njim, ter je upravljavec priložil dokument WP-8066040 Poslovník za obratovanje incineratorja ter WP-809870 Navodila za upravljanje incineratorja, in iz katerih je razvidno obratovanje pralnika plinov in filtrov fiber-net. Ministrstvo dodatnih zahtev glede uporabe tehnik na podlagi WI BAT 25 v okoljevarstvenem dovoljenju ni določilo.

Ministrstvo tudi ugotavlja, da pri obratovanju naprave iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne bodo presežene ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz WI BAT 25 za emisije prahu, kovin in polkovin, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, pri čemer je upoštevano, da so mejne vrednosti izražene za enaka ali krajša časovna obdobja in pod enakimi referenčnimi pogoji kot vrednosti emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz WI BAT 25. Ministrstvo je upoštevalo navedeno sledilo predlogu pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa NLZOH, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska 1, 2000 Maribor, ki je izdelal Program obratovalnega monitoringa meritev emisij snovi v podjetju Lek d.d., lokacija Lendava, Ev. oznaka 2910-09/1542-23/1/POM, z dne 10. 2. 2023, in spremenilo Preglednico 7 v točki 2.2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot je razvidno iz točke 1./5 izreka te odločbe, v kateri je določilo mejne vrednosti za emisijo prahu, kovin in polkovin, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov v ravneh emisij iz Preglednice 3 Zaključkov o BAT WI, pri čemer so mejne vrednosti izražene za časovna obdobja kot so določena v Preglednici 3 iz WI BAT 25.

WI BAT 26

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje kanaliziranih emisij prahu v zrak, ki nastanejo pri zaprti obdelavi žindre in pepela z rešetke z izčrpavanjem zraka (glej WI BAT 24 (f)), je obdelava izčrpanega zraka z vrečastim filtrom (glej oddelek 2.2).

S tem povezano spremljanje je opisano v BAT 4.

Upravljavec ne izvaja obdelave žindre in pepela z rešetke, zato ta tehnika zanj ni relevantna.

WI BAT 27

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje kanaliziranih emisij HCl, HF in SO₂, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, v zrak je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

- a) Mokri pralnik (uporaba je lahko omejena zaradi premajhne razpoložljivosti vode)
- b) Polmokri absorber
- c) Vbrizgavanje suhega sorbenta
- d) Neposredno razžvepljevanje (ustrezno samo za peči z zgorevanjem v lebdeči plasti)
- e) Vbrizgavanje sorbenta v kotel

Upravljavec je v opredelitvi pojasnil, da uporablja tehniko dvostopenjskega mokrega pralnika (Venturi pralnik in kaskadni pralnik z zvonci) z dodatkom luga za nevtralizacijo kislih plinov ter, da lokacija ni omejena z vodo.

Nadalje je pojasnil, da obstoječa tehnologija uporabo tehnik b) do e) ne omogoča. Z nadgradnjo pralnika bi bile tehnike sprejemljive, vendar implementacija ni smiselna, saj nekatere snovi v kanaliziranih emisijah obvladuje z metodo pod točko a) in potrjuje s trajnimi meritvami emisij.

Ministrstvo ugotavlja, da so za obstoječo tehniko (mokri pralnik) zmanjševanja kanaliziranih emisij v točki 2.1.21 izreka okoljevarstvenega dovoljenja že določene izdelava poslovnika in obratovanje v skladu z njim. Za izpolnjevanje te tehnike je upravljavec tudi priložil dokument WP-8066040 Poslovník za obratovanje incineratorja ter WP-809870 Navodila za upravljanje incineratorja. Ministrstvo dodatnih zahtev na podlagi WI BAT 27 v okoljevarstvenem dovoljenju ni določilo.

WI BAT 28

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjševanje kanaliziranih najvišjih ravni emisij HCl, HF in SO₂ v zrak, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov ob omejitvi porabe reagentov in količine ostankov, ki nastanejo pri vbrizgavanju suhega sorbenta in polmokrkih absorberjih, je uporaba tehnike (a) ali obeh spodaj navedenih tehnik.

a) Optimizirano in avtomatizirano doziranje reagentov

b) Recirkulacija reagentov

V Preglednici 5 so podane ravni emisij, povezane z BAT, za kanalizirane emisije HCl, HF in SO₂, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, v zrak, in sicer ločeno za nove naprave in obstoječe naprave ter podan čas vzorčenja (povrečenja), ki je za HCl in SO₂ določen kot dnevno povprečje in za HF kot dnevno povprečje ali povprečje v obdobju vzorčenja. Spodnja meja razpona ravni emisij, povezanih z BAT za parameter HCl se lahko doseže z uporabo mokrega pralnika; zgornja meja razpona je lahko povezana z uporabo vbrizgavanja suhega sorbenta.

S tem povezano spremljanje je opisano v BAT 4.

Upravljavec je pri opredelitvi do uporabe tehnik za zmanjšanje kanaliziranih najvišjih ravni emisij HCl, HF in SO₂ v zrak, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov ob omejitvi porabe reagentov in količine ostankov, ki nastanejo pri vbrizgavanju suhega sorbenta in polmokrkih absorberjih, pojasnil, da uporablja mokri pralnik.

Na podlagi navedenega ministrstvo ugotavlja, da tehniki a) in b) iz WI BAT 28 za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja nista relevantni, saj upravljavec ne uporablja vbrizgavanja suhega sorbenta in polmokrkih absorberjev.

Glede ravni emisij za parametre HCl, HF in SO₂, ki so določene v Preglednici 5, je upravljavec pojasnil, da zagotavlja zelo nizke emisije teh parametrov v okolje, ki so nižje od najvišje ravni za te parametre v Preglednici 5 WI BAT zaključka.

Ministrstvo ugotavlja, da pri obratovanju naprave iz točke 1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne bodo presežene ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz WI BAT 28 za parametre HCl, HF in SO₂, ki so določeni v Preglednici 5 WI BAT Zaključka, in ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, pri čemer je upoštevano, da so mejne vrednosti izražene za enaka ali krajša časovna obdobja in pod enakimi referenčnimi pogoji kot vrednosti emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz WI BAT 28. Ministrstvo je upoštevač navedeno sledilo predlogu pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa iz Programa obratovalnega monitoringa meritev emisij snovi v podjetju Lek d.d., lokacija Lendava, Ev. oznaka 2910-09/1542-23/1/POM, z dne 10. 2. 2023, izdelal NLZOH, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska 1, 2000 Maribor in spremenilo Preglednico 7 v točki 2.2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot je razvidno iz točke I./5 izreka te odločbe, v kateri je določilo mejne vrednosti za emisijo HCl, HF in SO₂, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, in sicer kot najvišjo raven emisij iz Preglednice 5 Zaključkov o BAT WI, pri čemer so mejne vrednosti izražene časovna obdobja kot so določena v Preglednici 5 iz WI BAT 28.

WI BAT 29

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje kanaliziranih emisij NO_x v zrak ob omejitvi emisij CO in N_2O iz sežiganja odpadkov ter emisij NH_3 zaradi uporabe selektivne nekatalitične in/ali katalitične redukcije je uporaba ustrezne kombinacije spodaj navedenih tehnik.

- a) Optimizacija postopka sežiganja
- b) Recirkulacija dimnih plinov (za obstoječe naprave je uporaba lahko omejena iz tehničnih razlogov (npr. obremenitev z onesnaževali v dimnih plinih, pogoji sežiganja)
- c) Selektivna nekatalitična redukcija (SNCR)
- d) Selektivna katalitična redukcija (SCR) (v primeru obstoječih naprav je lahko uporaba omejena zaradi pomanjkanja prostora)
- e) Katalitični vrečasti filtri (uporablja se samo za naprave, opremljene z vrečastim filtrom)
- f) Optimizacija zasnove in delovanja SNCR/SCR (uporablja se samo, kadar se SNCR in/ali SCR uporablja za zmanjšanje emisij NO_x)
- g) Mokri pralnik (uporaba je lahko omejena zaradi premajhne razpoložljivosti vode, npr. na sušnih območjih).

V Preglednici 6 WI BAT 25 so določene ravni emisij (ločeno z obstoječe in nove naprave), povezane z BAT, za kanalizirane emisije NO_x in CO, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, v zrak in kanalizirane emisije NH_3 , ki nastanejo pri uporabi SNCR in/ali SCR, v zrak, ter čas povprečenja, ki je določen kot dnevno povprečje.

V preglednici 6 je podana tudi opomba 2 za parameter NO_x , ki določa, da znaša zgornja meja razpona ravni emisij, povezane z BAT, 180 mg/Nm^3 , če se SCR ne uporablja.

S tem povezano spremljanje je opisano v BAT 4.

Upravljevec je pri opredelitvi do uporabe tehnik za zmanjšanje kanaliziranih emisij NO_x v zrak ob omejitvi emisij CO in N_2O iz sežiganja odpadkov ter emisij NH_3 zaradi uporabe selektivne nekatalitične in/ali katalitične redukcije glede alineje a) pojasnil, da obstoječa tehnologija omogoča optimizacijo sežiga odpadkov v skladu z optimizacijo hitrosti doziranja, sestave odpadkov, temperature in hitrosti pretoka zgorovalnega zraka. Pojasnil je tudi, da izvaja optimizacijo postopka sežiganja tudi z uvedbo naprednega krmilnega sistema, ki je opisan pri WI BAT 14 in WI BAT 34. Za tehnike, navedene v alinejah b) do g) je upravljevec navedel, da nima te vrste tehnologije.

Ministrstvo je pri pregledu dokumentacije ugotovilo, da upravljevec izvaja pranje plinov iz sežigalnice odpadkov v Venturi pralniku in pralnem stolpu s podi, zato ugotavlja, da je uporabljena tudi tehnika »g) mokri pralnik«, kar je potrdil tudi upravljevec.

Upravljevec je izjavil, da na izpustu Z5 dosega mejne vrednosti za CO ter tudi za NO_x (kot je opredeljeno v opombi 2 k Preglednici 6 v WI BAT 29), kar je ugotovilo tudi ministrstvo na podlagi poročil o meritvah emisij snovi v zrak na izpustu Z5.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljevec izvaja:

- tehniko a), to je optimizacijo postopka sežiganja, in sicer s povezavo in izmenjavo podatkov ter trendov med EMIDATE in NKS. Vzpostavljen samodejni računalniški sistem izvaja samodejni nadzor nad emisijami ter samodejno uravnava količino doziranja odpadkov, prilagaja delovanje ventilatorja, prilagaja doziranje zemeljskega plina, optimizira odvzem toplote na parnem kotlu, uravnava vsebnost kisika v procesu sežiga, uravnava dotok svežega zraka, uravnava distribucijo v omrežje in spremlja porabo vode za pranje dimnih plinov (glej tudi WI BAT 14 IN WI BAT 34) ter
- tehniko g) to je uporablja mokri pralnik in sicer izvaja pranje plinov iz sežigalnice odpadkov v Venturi pralniku in pralnem stolpu s podi

ter tako izpolnjuje zahteve WI BAT 29 glede uporabe tehnik. Ministrstvo ugotavlja, da je zahteva glede čistilne naprave (t.j. mokrega pralnika) (posredno) že določena v točki 2.1.21 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zahteva glede optimizacije postopka sežiganja pa je že določena v točki 4.1.32 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zato novih zahtev v okoljevarstvenem dovoljenju ni določilo.

Ministrstvo ugotavlja, da pri obratovanju sežigalne naprave ne bodo (niso) presežene ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz WI BAT 29 za parametra CO in NO_x, ki sta določena v Preglednici 6, in ki nastajata pri sežiganju odpadkov, pri čemer je upoštevano, da so mejne vrednosti izražene za enaka ali krajša časovna obdobja in pod enakimi referenčnimi pogoji kot vrednosti emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz WI BAT 29.

Ministrstvo ugotavlja, da je mejna vrednost za parameter CO kot zgornja raven emisije iz Preglednice 6 (t.j. 50 mg/m³), izražena kot dnevno povprečje, v okoljevarstvenem dovoljenju že določena, in sicer v alineji a) točke 2.2.2.3 izreka.

Ministrstvo je spremenilo Preglednico 7 v točki 2.2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot je razvidno iz točke I./5 izreka te odločbe, v kateri je določilo mejno vrednost za emisijo NO_x, ki nastaja pri sežiganju odpadkov, in sicer je upoštevalo opombo 2 k Preglednici 6 v WI BAT 29, in določilo mejno vrednost 180 mg/m³, saj je ugotovilo, da upravljavec tehnike selektivne katalitične redukcije (SCR) ne uporablja. Pri določitvi parametra NO_x je mejna vrednost izražena kot dnevno povprečje.

Parameter NH₃ je v skladu z WI BAT 4 potrebno spremljati samo, če se v sežigalnici uporablja SNCR in/ali SCR. Ker se tehniki SNCR oz. SCR v sežigalnici ne uporabljata, ga ministrstvo v Preglednico 7 ni dodalo, in mu tako tudi ni določilo mejne vrednosti.

WI BAT 30

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje kanaliziranih emisij organskih spojin, vključno s PCDD/F in PCB iz sežiganja odpadkov, v zrak, je uporaba tehnik (a), (b), (c), (d) in ene od spodaj navedenih tehnik (e)–(i) ali njihove kombinacije.

- a) Optimizacija postopka sežiganja
- b) Nadzor nad doziranjem odpadkov (ne uporablja se za klinične odpadke ali trdne komunalne odpadke)
- c) Čiščenje delujočega in zaustavljenega kotla
- d) Hitro hlajenje dimnih plinov
- e) Vbrizgavanje suhega sorbenta
- f) Adsorpcija v nepremični ali premični plasti (uporaba je lahko omejena zaradi splošnega padca tlaka, povezanega s sistemom FGC. V primeru obstoječih naprav je lahko uporaba omejena zaradi pomanjkanja prostora)
- g) SCR (v primeru obstoječih naprav je lahko uporaba omejena zaradi pomanjkanja prostora)
- h) Katalitični vrečasti filtri (uporablja se samo za naprave, opremljene z vrečastim filtrom)
- i) Ogljikov sorbent v mokrem pralniku (uporablja se samo za naprave, opremljene z mokrim pralnikom)

V Preglednici 7 WI BAT 30 so določene ravni emisij (ločeno z obstoječe in nove naprave), povezane z BAT, za kanalizirane emisije TVOC, PCDD/F in dioksinom podobnih PCB, ki nastanejo pri sežiganju odpadkov, v zrak. Določen je tudi čas povprečenja, ki je za TVOC določen kot dnevno povprečje, za PCDD/F in dioksinom podobne PCB pa je raven emisije določena glede na to ali je čas povprečenja v obdobju vzorčenja ali gre za dolgoročno obdobje vzorčenja, pri čemer se dolgoročno vzorčenje lahko uporablja le, če se dokaže, da so ravni emisij dovolj stabilne. Pri parametrih (1) PCDD/F in (2) PCDD/F + dioksinom podobni PCB se uporablja raven emisij (1) ali (2). S tem povezano spremljanje je opisano v BAT 4.

Upravljavec je v opredelitvi pojasnil, da izvaja tehnike a) do vključno d), in sicer:

- a) Optimizacija postopka sežiganja: Naprava je zasnovana tako, da omogoča optimizacijo sežiganja odpadkov, saj ima naprava implementiran NKS. Oksidacija organskih spojin vključno s PCDD/F in PCB je bila do sedaj vedno pod mejnimi vrednostmi, na meji ali pa pod mejo detekcije in dokazano stabilna.
- b) Nadzor nad doziranjem odpadkov: Naprava ima implementiran NKS, izdelane so ocene odpadkov za sežig, vodi se evidenca (Prijava odpadka-s podrobno specifikacijo sestave odpadka oz analitskim izvidom; primer odpadna topila - nadzor nad vsebnostjo klora v odpadkih < 1%), na sežigalni napravi se ne sežigajo klinični in ne komunalni odpadki.

- c) Čiščenje delujočega in zaustavljenega kotla: izvaja se samodejno čiščenje kotla-ciklično izpihovanje pepela iz kotla med obratovanjem in periodično (enkrat dnevno) fizično čiščenje zaustavljenega kotla.
- d) Hitro hlajenje dimnih plinov: vstopna temperatura v kotel je večja od 850°C, na izstopu iz kotla pa je doseženo manj kot 250 °C v času od 3 - 5 s, s čimer je ob odsotnosti spojin klora in organskega ogljika onemogočena ponovna tvorba PCDD/F + PCB snovi v kanaliziranih emisijah; obe temperaturi se merita on-line. Vsi odpadki, ki se sežigajo, imajo delež halogenov < 1%. Ob takšnih pogojih je ponovno tvorjenje furanov in dioksinov onemogočeno.

Nadalje je glede tehnik e) do i) upravljavec pojasnil, da obstoječa tehnologija uporabo teh tehnik ne omogoča. Z nadgradnjo pralnika bi bile tehnike sprejemljive, vendar po mnenju upravljavca implementacija ni smiselna, saj nizke ravni organskih in PCDD/F+PCB snovi v kanaliziranih emisijah obvladuje z metodami od točke (a) pa do (d), to je zagotavlja z ustrezno zasnovo tehnologije sežiga in optimiziranega delovanja peči in potrjuje z občasnimi monitoringi. Rezultati analiz so bili (po navedbi upravljavca) v letih 2020, 2021 in 2022 za TVOC in PCDD/F znotraj ravni emisij iz Preglednice 7.

Ministrstvo ugotavlja, da upravljavec izpolnjuje najboljšo razpoložljivo tehniko za zmanjšanje kanaliziranih emisij organskih spojin, vključno s PCDD/F in dioksinu podobnih PCB iz sežiganja odpadkov, in sicer tehnike iz alinej a) do vključno d) ter da tehnike iz alinej e) do i) zanj niso relevantne.

Ministrstvo glede ravni emisij ugotavlja, da so povprečne vrednosti meritev na izpustu iz sežigalnice Z5 v letih 2020, 2021 in 2022 za parameter TOC znašale največ 1,2 mg/m³ (dnevno povprečje). Povprečje meritev v obdobju vzorčenja v zadnjih petih letih (po dve meritvi v vsakem letu) pa je za parameter PCDD/F znašalo največ 0,013 ng TEQ/Nm³. Tudi pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa emisij snovi v zraka je v Programu obratovalnega monitoringa v točki 3.7.1. Občasne meritve v Tabeli 16 navedel povprečne koncentracije PCDD/PCDF za obdobje zadnjih 5 let, s katerimi pooblaščen izvajalec monitoringa, utemeljuje izpolnjenost pogoja za opustitev dolgoročnega vzorčenja enkrat na mesec in predlaga kratkoročno vzorčenje enkrat na šest mesecev. Upoštevajoč navedeno je ministrstvo je spremenilo Preglednico 7 v točki 2.2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot je razvidno iz točke I./5 izreka te odločbe, v kateri je glede na opombo (1) in na podlagi predloga obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak določilo mejno vrednost za emisijo PCDD/F + dioksinom podobni PCB, ki nastaja pri sežiganju odpadkov, in sicer je upoštevalo pojasnitev v Predlogu obratovalnega monitoringa in določilo mejno vrednost za kratkoročno vzorčenje.

WI BAT 31

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje kanaliziranih emisij živega srebra (vključno z najvišjimi vrednostmi emisij živega srebra) iz sežiganja odpadkov v zrak je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

- a) Mokri pralnik, nizek pH (uporaba je lahko omejena zaradi premajhne razpoložljivosti vode, npr. na sušnih območjih)
- b) Vbrizgavanje suhega sorbenta
- c) Vbrizgavanje posebnega, visoko reaktivnega aktivnega oglja (morda se ne more uporabljati za naprave, namenjene sežiganju blata iz čistilnih naprav)
- d) Doziranje broma v kotel
- e) Adsorpcija v nepremični ali premični plasti (uporaba je lahko omejena zaradi splošnega padca tlaka, povezanega s sistemom FGC. V primeru obstoječih naprav je lahko uporaba omejena zaradi pomanjkanja prostora).

V Preglednici 8 so določene ravni emisij, povezane z BAT (ločeno z obstoječe in nove naprave) za kanalizirane emisije živega srebra iz sežiganja odpadkov v zrak. Določene so (različne) ravni emisij glede na čas povprečenja (dnevno povprečje ali povprečje v obdobju vzorčenja oz. če je čas povprečenja dolgoročno obdobje vzorčenja), pri čemer se raven emisij povezana z BAT, za

dolgoročno vzorčenje lahko uporabi le pri napravah za sežiganje odpadkov z dokazano nizko in stabilno vsebnostjo živega srebra (npr. monotokovi odpadkov nadzorovane sestave). S tem povezano spremljanje je opisano v BAT 4.

Upravljaivec je pojasnil, da se pranje dimnih plinov na sežigalnici izvaja z Venturi pralnikom in pralnim stolpom s podi, ter da bo obstoječo tehniko upravljaivec nadgradil z dodajanjem oksidanta na osnovi vodikovega peroksida, za pretvorbo elementarnega živega srebra v vodotopno oksidirano obliko. Spremljanje emisij živega srebra bo upravljaivec nadgradil z vgradnjo trajnih meritev živega srebra.

Na podlagi navedenega je ministrstvo v Preglednici 7 v točki 2.2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot je razvidno iz točke I./5 izreka te odločbe, za parameter Hg določilo mejno vrednost 0,02 mg/m³ kot dnevno povprečje.

WI BAT 32

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečitev onesnaženja neonesnažene vode, zmanjšanje emisij v vodo in povečanje učinkovitosti virov je ločevanje tokov odpadnih voda in njihovo ločeno čiščenje, odvisno od njihovih značilnosti.

Upravljaivec se je opredelil, da tokove neonesnažene vode ločuje od tokov odpadne vode, ki jih je treba očistiti. Območje sprejema tekočih odpadkov je urejeno z neprepustno pretakalno ploščadjo, ki ima lovilno skledo zadostnega volumna za zajem tekočin v primeru neželenega iztekanja tekočega odpadka. Ob padavinah se drenažna voda, ki se nabere na pretakalni ploščadi (njena količina je minimalna) iz varnostnih razlogov prečrpa v tehnološko kanalizacijo in odvaja na čiščenje na ČN Lendava. Kontaktne vode iz pranja dimnih plinov ter kondenzat iz koncentriranja odpadne vode na uparjalniku pred sežigom pa kot industrijsko odpadno vodo odvaja v tehnološko kanalizacijo in preko sistema bazenov nadalje na čiščenje skupno na ČN Lendava. Pojasnil je tudi, da odpadni hladilni tokovi ne nastajajo, ker hlajenje poteka v zaprtem hladilnem sistemu.

Ministrstvo je za napravo iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ukrep na osnovi WI BAT 32 na podlagi opredelitve upravljavca določilo v točki I./14 izreka te odločbe, in sicer v točki 3.1.1.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ostale zahteve pa so (že) določene v okviru točk 3.1.3 in 3.2.6 (glede padavinskih odpadnih vod), točke 3.2.5 (glede komunalnih odpadnih vod), točke 3.2.3 (glede industrijske odpadne vode iz hladilnega sistema) ter točke 3.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (glede industrijske odpadne vode).

WI BAT 33

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje uporabe vode in preprečevanje ali zmanjšanje nastajanja odpadnih voda iz sežigalnice je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

- a. Tehnike čiščenja dimnih plinov brez odpadnih voda
- b. Odpadne vode iz čiščenja dimnih plinov se dovajajo v bolj vroče dele sistema čiščenja dimnih plinov
- c. Ponovna uporaba/recikliranje vode
- d. Obravnava suhega pepela z rešetke

Upravljaivec se je opredelil, da tehnike a), b) in d) zanj niso relevantne, ker: uporablja tehniko čiščenja dimnih plinov pri kateri nastajajo odpadne vode, ne sežiga trdnih komunalnih odpadkov in ker ne uporablja tehnologije peči z rešetko.

Glede tehnike c) je upravljaivec pojasnil, da jo izvaja. Za zajem onesnaževal iz dimnih plinov z absorpcijo, zlasti kislih plinov ter drugih topnih spojin in trdnih delcev namreč uporablja alkalno vodno raztopino, ki jo uporablja v dvostopenjskem Venturijevem pralniku plinov (ki dimne pline pere sotočno). Pralno vodo na sistemu uporablja večkrat in dodaja le toliko vode, da vzdrži primeren nivo raztopljenih snovi, da v primeru prevelike koncentracije raztopljenih snovi ne

pride do izločanja spojin v tok dimnih plinov, kar bi povečalo emisije v zrak (s tem preprečuje nasičenje vodne raztopine). Alkalnost vodne raztopine zagotavlja z avtomatsko meritvijo pH vrednosti v obeh stopnjah pranja in uravnava s samodejnim doziranjem alkalne raztopine NaOH za doseganje nastavljenih pH vrednosti vodne raztopine. Nivo raztopljenih snovi v sistemu pranja dimnih plinov spremlja posredno preko merjenja onesnaževal v emisijah dimnih plinov iz sežigalnice na merilnem mestu Z5 in s spremljanjem meritve neraztopljenih snovi v sistemu pranja dimnih plinov. Vse meritve onesnaževal izvaja avtomatsko v realnem času (in-line meritve). V primeru prenasičenosti z raztopljenimi snovmi v pralni vodi in s tem izločanja raztopljenih ali neraztopljenih snovi, se to odrazi na povečanih vrednostih emisij v dimnih plinih na merilnem mestu Z5. V takem primeru upravljavec sistem pranja dimnih plinov prilagodi tako, da poveča pretok pralne vode na Venturi pralniku s povečanjem dotoka kombinacije povratne vode iz dna kaskadnega pralnika in sveže vode. Ko se emisije zmanjšajo, zmanjša tudi dotok sveže vode.

Ministrstvo je - na podlagi opredelitve upravljavca - ukrep na podlagi zanj relevantne tehnike c) iz WI BAT 33 določilo v točki I./14 izreka te odločbe in sicer v točki 3.1.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

WI BAT 34

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij iz čiščenja dimnih plinov in/ali skladiščenja in obdelave žindre in pepela z rešetke v vodo je uporaba ustrezne kombinacije spodaj navedenih tehnik in sekundarnih tehnik čim bližje viru zaradi preprečevanja razredčitve.

Primarne tehnike

- (a) Optimizacija postopka sežiganja (glej BAT 14) in/ali sistema čiščenja dimnih plinov (npr. selektivna nekatalitična/katalitična redukcija (SNCR/SCR), glej BAT 29 (f))

Sekundarne tehnike (1)

Predhodno in primarno čiščenje

- (b) Izravnavna
- (c) Nevtralizacija
- (d) Fizično ločevanje, na primer grablje, sita, peskolovi ali primarni usedalniki

Fizikalno-kemična obdelava

- (e) Adsorbcija na aktivno oglje
- (f) Obarjanje
- (g) Oksidacija
- (h) Ionska izmenjava
- (i) Odstranjevanje
- (j) Reverzna osmoza

Dokončno odstranjevanje trdnih snovi

- (k) Koagulacija in flokulacija
- (l) Sedimentacija
- (m) Filtriranje
- (n) Flotacija

(1) Tehnike so opisane v oddelku 2.3 Zaključka o BAT WI.

Opredelitev upravljavca glede primarne tehnike a) je podana pri opredelitvi pri WI BAT 14, in sicer pri alineji b) napredni krmilni sistem. Upravljavec sistema čiščenja dimnih plinov selektivna nekatalitična/katalitična redukcija (SNCR/SCR) nima, kot je razvidno iz opredelitve do WI BAT 29 f).

Upravljavec se je opredelil, da izvaja tehnike b), c), d) in l) iz WI BAT 34 ter da tehnike od e) do k) ter m) in n) zanj niso relevantne, ker se industrijske odpadne vode iz sežigalnice skupaj s preostalimi odpadnimi industrijskimi/tehnološkimi odpadnimi vodami (opomba ministrstva: iz proizvodnje farmacevtskih izdelkov) odvajajo na končno čiščenje na ČN Lendava, kjer poteka biološko čiščenje; poleg klasičnega posedanja biomase v aeracijskih bazenih se na omenjeni čistilni napravi v okviru terciarnega čiščenja obarja in odstranjuje tudi fosfat.

Glede tehnik, ki jih izvaja sam, je upravljavec pojasnil, da industrijske odpadne vode iz sežigalnice zbira v bazenu, kjer pride do izravnave tokov iz sežigalnice. Odpadne vode se na končno čiščenje na ČN Lendava odvajajo preko sistema bazenov za izravnavo tokov, kjer se tudi dvostopenjsko nevtralizirajo. Prva groba stopnja nevtralizacije se opravi na nevtralizacijskem bazenu, druga stopnja pa na izravnalnem bazenu, kjer se opravi fina in končna korekcija pH vrednosti

Upravljavec je navedel, da nima neposrednih emisij v vodno telo, ampak so njegove emisije posredne, saj industrijske odpadne vode odvaja na končno čiščenje na ČN Lendava. Opredelil se je, da so vsi parametri iz Preglednice 10 v WI BAT 34 znotraj predpisanih ravni emisij. Slednjo navedbo upravljavca je ministrstvo preverilo z vpogledom v Poročilo - vode 2020 in Poročilo vode - 2021 in ugotovilo, da za parametre (t.j. Hg, Cd, Tl, As, Pb, Cr, Cu, Ni in Zn) nobena od izmerjenih vrednosti ni presegala zgornje meje razpona ravni emisij iz WI BAT 34, za PCDD/F pa skladnosti z zgornjo mejo razpona ravni emisije iz WI BAT 34 ni moglo presoditi, ker v navedenih poročilih rezultati meritev tega parametra niso izraženi v enoti I-TEQ, ker v okoljevarstvenem dovoljenju le-ta ni bila določena. Parameter Sb v preteklih letih ni bil predmet obratovalnega monitoringa (ker ni določen v okoljevarstvenem dovoljenju), upravljavec pa zagotavlja, da bodo njegove izmerjene vrednosti nižje od zgornje meje razpona ravni emisij iz WI BAT 34.

Ministrstvo je - na podlagi opredelitve upravljavca - ukrepe na podlagi zanj relevantnih tehnik iz WI BAT 34 določilo v točki I./14 izreka te odločbe in sicer v tretji alineji točke 3.1.1.5 in v točki 3.1.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ravni emisij pa določilo v točki I./16 izreka te odločbe in sicer v Preglednici 10.1 iz točke 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

WI BAT 35

Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje učinkovite rabe virov je čiščenje in obravnava pepela z rešetke ločeno od ostankov čiščenja dimnih plinov.

Upravljavec ne izvaja obdelave žindre in pepela z rešetke. Ministrstvo je zato presodilo, da za upravljavca tehnika iz WI BAT 35 ni relevantna.

WI BAT 36

Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje učinkovitosti virov za obdelavo žindre in pepela z rešetke je uporaba ustrezne kombinacije v WI BAT 36 navedenih tehnik na podlagi ocene tveganja, ki je odvisna od nevarnih lastnosti žindre in pepela z rešetke.

Upravljavec ne izvaja obdelave žindre in pepela. Ministrstvo je zato presodilo, da za upravljavca tehnike iz WI BAT 36 niso relevantne.

WI BAT 37

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kadar to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

- a) Ustrezna lokacija opreme in stavb (ravni hrupa se lahko zmanjšajo s povečanjem razdalje med povzročiteljem in sprejemnikom hrupa ter uporabo stavb kot protihrupne zaščite).
- b) Operativni ukrepi, ti vključujejo:
 - izboljšano pregledovanje in vzdrževanje opreme;
 - zapiranje vrat in oken zaprtih prostorov, če je to mogoče;
 - upravljanje opreme s strani izkušenega osebja;
 - izogibanje hrupnim dejavnostim v nočnem času, če je to mogoče;
 - določbe za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi.
- c) Tiha oprema (to vključuje tihe kompresorje, črpalke in ventilatorje)
- d) Dušenje hrupa (širjenje hrupa se lahko zmanjša z namestitvijo ovir med povzročitelja in sprejemnika hrupa. Med ustrezne ovire spadajo zaščitni zidovi, nasipi in stavbe.
- e) Oprema/infrastruktura za obvladovanje hrupa, to vključuje:
 - naprave za zmanjševanje hrupa;

- izolacijo opreme;
- zagraditev hrupne opreme;
- zvočno izolacijo stavb.

Upravljavec je navedel, da izvaja vse navedene tehnike, razen tehnik iz točke d) (ker vse aktivnosti potekajo v zaprtem prostoru) in 4. alineje iz točke e) (ker sežigalnica odpadkov ne obremenjuje čezmerno okolja s hrupom). Upravljavec je navedel, da sežigalnica odpadkov s hrupom ne onesnažuje okolja prekomerno niti podnevi niti ponoči. Opravljen je bil monitoring hrupa v februarju 2021. Periodični pregled se izvaja 1-krat na 3 leta. Upravljavec zagotavlja dnevne obhode in preventivno vzdrževanje, poleg tega so na vseh vratih za vstop v objekt nameščene nalepke ZAPIRAJ VRATA, ki opozarjajo, da se vrata zapirajo. S tem ukrepom se zmanjšuje hrup v okolico.

Vsi operaterji, ki upravljajo s sežigalnico, so izobraženi z internimi navodili WP-8066040_Poslovník za obratovanje incineratorja, WP-8069870_Navodila za upravljanje incineratorja in so v procesu uvajalnega usposabljanja na sežigalnici pridobili ustrezna znanja in izkušnje. Na sežigalnici poteka proces sežiga kontinuirano (24ur /7 dni). V nočnem času se opravljajo le dela vezana na sam proces obratovanja. Naprava tudi ponoči ne onesnažuje okolja prekomerno s hrupom. Vsa glavna vzdrževalna dela upravljavec izvaja v dopoldanskem ali popoldanskem času. Vzdrževalna dela ne povzročajo dodatnega hrupa na sežigalnici odpadkov. Vsa novo nabavljena oprema ima manjšo raven oz. enako raven hrupa kot oprema, ki se zamenjuje. Naprava oz. tehnološka enota, ki je prepoznana kot večji povzročitelj hrupa, je glavni ventilator na sežigalnici odpadkov, ki ima nameščen dušilec hrupa. Kompresor na sežigalnici je dodatno izoliran zaradi hrupa in zaščite pred toplotnim sevanjem. Sežigalnica odpadkov je oplaščena s fasado iz pločevine.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, navedene v točkah od a) do c) in e)(razen 4. alineje) iz WI BAT 37. Kot izhaja iz točke I./32 izreka te odločbe, je ministrstvo dodalo točko 5.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo zahteve za preprečevanje ali, kadar to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa na podlagi WI BAT 37 (in CWW BAT 23).

III.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 74. členu ZVO-1 in 24. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega. Skladno z desetim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega se glede vprašanj o obsegu in vsebini okoljevarstvenega dovoljenja, ki niso urejena s to uredbo, uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

Ministrstvo je ugotovilo, da naprava obratuje v skladu s splošnimi zahtevami za obratovanje naprave iz ZVO-1, Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in drugimi predpisi, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave, zato je upravljavcu na podlagi 1. točke prvega odstavka 78. člena ZVO-1 izdalo odločbo o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja.

Zaradi spremembe/uveljavitve predpisov, navedenih v točki I obrazložitve te odločbe, to je objave Zaključkov o BAT CWW in objave Zaključkov o BAT WI, je ministrstvo po uradni dolžnosti spremenilo izrek okoljevarstvenega dovoljenja kot izhaja iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Na podlagi pravnih podlag, ki so navedene v nadaljevanju obrazložitve te odločbe, je ministrstvo določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak, emisijami snovi v vode, ravnanjem z odpadki, emisijami hrupa ter druge posebne pogoje za obratovanje naprav iz točk 1.1. in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

ZRAK

Kot izhaja iz točke I./1 izreka te odločbe, je ministrstvo točki 2.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo novo 9. alinejo v kateri je na podlagi WI BAT 21 določilo zagotavljanje zmanjšanja količin odpadkov v skladišču v primeru planirane ali neplanirane popolne zaustavitve delovanja sežigalnice kot ukrep za preprečevanje emisije vonja.

Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe, je ministrstvo točki 2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi CWW BAT 5 dodalo kot ukrep za zmanjševanje emisije snovi v zrak, namestitvev stacionarnih javljalnikov hlapov v proizvodnih prostorih, kjer se pričakuje možnost razpršenih emisij hlapnih organskih spojin in namestitvev požarnih javljalnikov v cisternskem skladišču organskih topil.

Kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe, je ministrstvo na osnovi WI BAT 3 dodalo točko 2.1.14.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo spremljanje ključnih parametrov na sežigalnici odpadkov pomembnih za emisije v zrak.

Kot izhaja iz točke I./4 izreka te odločbe, je ministrstvo spremenilo Preglednico 3 v točki 2.2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je dodalo parameter »koncentracija vonja po standardu SIST EN 13725«, ki ga je določilo na podlagi CWW BAT 6 v povezavi z CWW BAT 20, vse ostale mejne vrednosti ostajajo nespremenjene, kot so bile določene z odločbo št. 35406-53/2014-8 z dne 23.1.2015.

Kot izhaja iz točke I./5 izreka te odločbe, je ministrstvo spremenilo Preglednico 7 v točki 2.2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je spremenilo mejne vrednosti in sicer je:

- na podlagi WI BAT 25 znižalo mejno koncentracijo izraženo kot dnevno povprečno vrednost za emisijo »Celotnega prahu« v zrak iz 10 mg/m³ na 5 mg/m³,
- na podlagi WI BAT 25 znižalo mejno koncentracijo izraženo kot povprečje v obdobju vzorčenja za emisijo »Kadmija in spojine kadmija (Cd) in Talija in njegovih spojin (Tl) skupaj« v zrak iz 0,05 mg/m³ na 0,02 mg/m³,
- na podlagi WI BAT 25 znižalo mejno koncentracijo izraženo kot povprečje v obdobju vzorčenja za emisijo »Antimon in njegove spojine (Sb), Arzen in njegove spojine (As), Svinec in njegove spojine (Pb), Krom in njegove spojine (Cr), Kobalt in njegove spojine (Co), Baker in njegove spojine (Cu), Mangan in njegove spojine (Mn), Nikelj in njegove spojine (Ni) in Vanadij in njegove spojine (V), skupaj« v zrak iz 0,5 mg/m³ na 0,3 mg/m³,
- na podlagi WI BAT 28 znižalo mejno koncentracijo izraženo kot dnevno povprečno vrednost za emisijo »Plinastih anorganskih spojin klora (kloridi izraženi kot HCl)« v zrak iz 10 mg/m³ na 8 mg/m³,
- na podlagi WI BAT 28 znižalo mejno koncentracijo izraženo kot dnevno povprečno vrednost za emisijo »Žveplovega oksida (SO₂)« v zrak iz 50 mg/m³ na 40 mg/m³,
- na podlagi WI BAT 29 znižalo mejno koncentracijo izraženo kot dnevno povprečno vrednost za emisijo »Dušikovih oksidov NO in NO₂, izraženih kot NO₂« v zrak iz 400 mg/m³ na 180 mg/m³,
- na podlagi WI BAT 30 določilo mejno koncentracijo izraženo kot povprečje v obdobju vzorčenja za emisijo »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)« na 0,08 ng WHO-TEQ/Nm³ in črtalo mejno vrednost za emisijo »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF)«,
- na podlagi WI BAT 31 v povezavi z WI BAT 4 določilo mejno vrednost za emisijo živega srebra (Hg) kot mejno koncentracijo izraženo kot dnevno povprečno vrednost za emisijo »Živega srebra in njegovih spojin (Hg)«.

Vse ostale mejne vrednosti ostajajo nespremenjene kot so bile določene z odločbo št. 35406-53/2016-7 z dne 8.6.2017.

Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 2.4.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi WI BAT 4, določilo zahtevo za trajno merjenje za snov živo srebro in

njegove spojine (izražene kot Hg), in na podlagi točke 2.1b) Priloge 3 Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov, za vsebnosti vodnih hlapov (H₂O) in tlak, določilo zahtevo za trajno merjenje navedenih parametrov stanja odpadnih plinov.

Ker bo upravljavec:

- v skladu z zahtevo WI BAT 30 namesto parametra »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« izvajal meritve »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«,
- v skladu z zahtevo WI BAT 4 namesto občasni zagotavljal izvedbo trajnih meritev živega srebra in njegovih spojin (izraženih kot Hg) ter
- na podlagi določb 2. alineje drugega odstavka 39. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja za snov benzo(a)piren zagotavljal izvedbo občasni meritev enkrat letno,

je ministrstvo točko 2.4.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja spremenilo tako kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe, in sicer:

- alinejo »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« nadomestilo z alinejo »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«,
- črtalo alinejo »živega srebra in njegovih spojin (izraženih kot Hg)«
- črtalo alinejo »benzo(a)pirena in«.

Za vse ostale snovi, navedene v točki 2.4.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, so ostale zahteve glede izvedbe občasni meritev nespremenjene, kot so bile določene z okoljevarstvenim dovoljenjem št. 35407-172/2006-31 z dne 15. 4. 2010.

Ministrstvo je skladno z zahtevo WI BAT 4 in skladno s predloženim predlogom programa obratovalnega monitoringa upoštevajoč določbe 2. alineje drugega odstavka 39. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, v novi točki 2.4.6.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo izvajanje občasni meritev Benzo(a)pirena najmanj enkrat na leto s presledki, ki ne smejo biti krajši od šestih mesecev kot izhaja iz točke I./8 izreka te odločbe.

Ker se skladno z zahtevo WI BAT 30 namesto parametra »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« izvajajo meritve »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«, je ministrstvo v točki 2.4.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi zahteve iz WI BAT 4 in WI BAT 30 ter k vlogi priloženega predloga programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa, besedilo »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« nadomestilo z besedilom »dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«, za katere je v tej točki izreka okoljevarstvenega dovoljenja določeno število odvzetih vzorcev pri občasni meritvi ostalo nespremenjeno, kot izhaja iz točke I./9 izreka te odločbe.

V točki 2.4.13 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo skladno z zahtevo WI BAT 4 za trajno merjenje emisije živega srebra (Hg) dodalo zahteve za natančnost trajnega merjenja za parameter Hg, na podlagi devetega odstavka 13. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljevanju: Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje) kot izhaja iz točke I./10 izreka te odločbe.

Ker se skladno z zahtevo WI BAT 30 namesto parametra »polikloriranih dibenzodioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« izvajajo meritve »Dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«, je ministrstvo v točki 2.4.22 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je na podlagi tretjega odstavka 10. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje določen način izvedbe občasni meritev v

obratovalnem stanju največjega obremenjevanja okolja, besedilo »polikloriranih dibenzodioxinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« nadomestilo z besedilom »Dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«, kot izhaja iz točke I./11 izreka te odločbe.

Ker se skladno z zahtevo WI BAT 30 namesto parametra »polikloriranih dibenzodioxinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« izvajajo meritve »Dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«, je ministrstvo v točki 2.4.44 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri so na podlagi šestega odstavka 12. člena Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov določeni standardi za izvedbo meritev, alinejo »dibenzo-p-dioksine in dibenzofurane skupina standardov SIST EN 1948« spremeni tako, da se glasi »Dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB) skupina standardov SIST EN 1948«, kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe.

Ker se skladno z zahtevo WI BAT 30 namesto parametra »polikloriranih dibenzodioxinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« izvajajo meritve »Dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«, je ministrstvo v točki 2.4.48 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je na podlagi prvega odstavka 10. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje določen način izvedbe občasnih meritev v obratovalnem stanju največjega obremenjevanja okolja, besedilo »polikloriranih dibenzodioxinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF)« spremenilo tako, da se glasi »Dioksinov in furanov (PCDD+PCDF) + dioksinu podobnih polikloriranih bifenilov (PCB)«, kot izhaja iz točke I./13 izreka te odločbe.

VODE

Kot izhaja iz točke I./14 izreka te odločbe, je ministrstvo za točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo naslednje nove točke in sicer:

- točko 3.1.1.1, v kateri je - ob upoštevanju opredelitve upravljavca do CWW BAT 7 - na podlagi zahtev BAT CWW 7 določilo ukrepe, ki jih mora upravljavec v napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati za zmanjšanje porabe vode in nastajanje odpadnih voda, zmanjševanje količine odpadnih voda in/ali njihove obremenitve z onesnaževali ter povečanje ponovne uporabe odpadnih voda ter snovne izrabe in ponovne uporabe surovin;
- točko 3.1.1.2, v kateri je, ob upoštevanju opredelitve upravljavca do WI BAT 33, na podlagi zahtev tehnike c) iz tega citiranega BAT določilo ukrep, ki ga mora upravljavec izvajati za zmanjšanje uporabe vode in preprečevanje ali zmanjšanje nastajanja odpadnih voda v napravi iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja;
- točko 3.1.1.3, v kateri je, ob upoštevanju opredelitve upravljavca do CWW BAT 8 in WI BAT 32, na podlagi zahtev obeh citiranih BAT določil ukrepe, ki jih mora upravljavec v napravah iz točk 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati za preprečitev onesnaženja neonesnažene vode in zmanjševanja emisij v vodo;
- točko 3.1.1.4, v kateri je na podlagi zahtev CWW BAT 9 in opredelitve upravljavca do njih določilo, da mora upravljavec v napravi iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja za preprečitev nenadzorovanih emisij v vodo zagotavljati ustrezne vmesne zadrževalne zmogljivosti za industrijske in hladilne odpadne vode, ki nastanejo med neobičajnimi obratovalnimi pogoji;
- točko 3.1.1.5, v kateri je ob upoštevanju opredelitve upravljavca do CWW BAT 10 in WI BAT 34 na podlagi zahtev teh BAT določilo ukrepe, ki jih mora upravljavec v napravah iz točke 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati za zmanjšanje emisij v vodo;
- točko 3.1.1.6, v kateri je ob upoštevanju opredelitve upravljavca do CWW BAT 10, CWW BAT 11 in CWW BAT 12 ter WI BAT 34 na podlagi zahtev CWW BAT 11 in WI BAT 34 določilo, da mora upravljavec zagotavljati predčiščenje odpadnih voda, ki vsebujejo onesnaževala, ki jih ni mogoče ustrezno obdelati med končnim čiščenjem;

- točko 3.1.1.7, v kateri je ob upoštevanju opredelitve upravljavca do CWW BAT 12 na podlagi zahtev tega istega BAT določilo, da mora upravljavec uporabiti ustrezno kombinacijo tehnik končnega čiščenja odpadnih voda;
- točko 3.1.1.8, v kateri je ob upoštevanju opredelitve upravljavca do CWW BAT 21 na podlagi zahtev tehnik a), d) in e) iz CWW BAT 21 določilo ukrepe, ki jih mora upravljavec zagotoviti za zmanjšanje emisij vonjav iz zbiranja in čiščenja odpadnih voda in iz obdelave blata.

Kot izhaja iz točke I./15 izreka te odločbe, je ministrstvo za točko 3.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodal novo točko 3.1.4.a, v kateri je na podlagi opredelitev upravljavca glede CWW BAT 3 in WI BAT 3 določilo ključne parametre procesa, ki jih mora upravljavec v okviru lastnih meritev spremljati na ključnih mestih pomembnih za emisije v vodo.

V točki I./16 izreka te odločbe je ministrstvo določilo:

- nabor parametrov, njihove mejne vrednosti in pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa na skupnem iztoku V1 na merilnem mestu V1MM1 ter
- nabor parametrov na merilnem mestu V1MM2 in njihove mejne vrednosti v industrijski odpadni vodi iz naprave iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Podrobnejša obrazložitev vsebine točke I./16 izreka te odločbe je pojasnjena v nadaljevanju.

Upravljavec je na seznanitev št. 35406-47/2021-ARSO-10 z dne 9. 12. 2022 med drugim odgovoril, da je iz seznanitve ministrstva razumel, da se bo monitoring odpadnih vod v bodoče izvajal le na skupnem iztoku V-1, kjer bodo upoštewane zahteve BAT CWW (in BAT WI), mejne vrednosti pa se določijo na podlagi volumskega razmerja, zato po njegovem mnenju izvajanje monitoringa kovin na merilnem mestu V-2 zaradi podvajanja meritev in stroškov ni smiselno.

Ministrstvo je upravljavca v dopisu št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 seznanilo, da se bo obratovalni monitoring industrijskih odpadnih vod izvajal na dveh merilnih mestih, in sicer na V1MM2 (za odtok V1-2) iz sežigalnice odpadkov in na V1MM1 (skupni iztok z lokacije LEK Lendava), določen pa bo z upoštevanjem Zaključkov o BAT in nacionalnih predpisov, kot sledi iz nadaljnje obrazložitve, v kateri je med drugim pojasnjeno tudi stališče ministrstva glede nepodvajanja meritev kovin v industrijski odpadni vodi na merilnem mestu V1MM2.

Nabor parametrov na V1MM1 – Preglednica 10

Kot izhaja iz točke I./16 izreka te odločbe je nabor parametrov v Preglednici 10 v točki 3.2.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na iztoku V1MM1 določen na podlagi 11. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (Uradni list RS, št. 94/14, 98/15 in 44/22-ZVO-2), ob upoštevanju določil CWW BAT 4 in WI BAT 4. Ministrstvo je določilo osnovne parametre v skladu s 5. členom citiranega pravilnika (temperatura, pH vrednost, usedljive snovi, biokemijska potreba po kisiku (BPK₅), neraztopljene snovi in kemijska potreba po kisiku (KPK); neraztopljene snovi in KPK sta poleg tega, da sta osnovna parametra, hkrati tudi dodatna parametra iz CWW BAT 4), dodatne parametre pa na podlagi 7. člena istega pravilnika v povezavi z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin (Uradni list RS, št. 94/07 in 44/22 – ZVO-2) in ob upoštevanju Preglednice iz CWW BAT 4, ter WI BAT 6. Ministrstvo pojasnjuje, da je v primerjavi z (obstoječim) okoljevarstvenim dovoljenjem v Preglednici 10 izreka te odločbe na podlagi Preglednice iz CWW BAT 4 dodalo vseh pet ekotoksikoloških parametrov: strupenost za ribja jajčeca, strupenost za vodne bolhe, strupenost za luminiscenčne bakterije, strupenost za malo vodno lečo ter strupenost za alge, saj upravljavec v predloženih dokumentih ni izkazal katera kombinacija teh metod je ustrezna za mešanico industrijskih odpadnih vod na merilnem mestu V1MM1, zaradi česar opombe (5) iz Preglednice v CWW BAT 4 ni bilo mogoče upoštevati. Ob upoštevanju Zaključkov o BAT CWW in Zaključkov o BAT WI je ministrstvo ugotovilo, da izvajanje obratovalnega monitoringa parametrov TOC (ker se na V1MM1 izvaja merjenje KPK, ki je dopustna alternativa iz CWW BAT 4 in BAT 12), As, Cd, Sb, Tl, Mo in PCDD/F na merilnem mestu V1MM1 ni potrebno, saj gre za parametre, ki so določeni na podlagi WI BAT 6 in WI BAT 34 in bodo predmet monitoringa na V1MM2, obenem pa za te parametre spremljanje v industrijski odpadni vodi iz naprave iz točke 1.1 izreka

okoljevarstvenega dovoljenja ni predvideno niti v nacionalnem predpisu (=iz proizvodnje farmacevtskih izdelkov; t.j. niso vključeni v Preglednico 1 iz Priloge 1 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin) niti v Zaključku o BAT CWW (niso navedeni v Preglednici iz CWW BAT 4), zato teh parametrov ni vključilo v spremenjeno Preglednico 10 v točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

V opredelitvi do CWW BAT 4 je upravljavec navedel, da je skupni iztok industrijskih odpadnih vod iz Lek Lendava speljan po lastnem tlačnem vodu na ČN Lendava, zaradi česar je skupni iztok industrijskih odpadnih vod iz Lek Lendava enakovreden vtoku industrijske odpadne vode na SČN Lendava. Mnenja je, da je glede na to dejstvo v izogib podvajanja meritev ter nepotrebne povečevanja stroškov, izvajanje meritev parametrov KPK, neraztopljenih snovi, celotnega dušika in celotnega fosforja smiselno izvajati enkrat in to na ČN Lendava, seveda z ustreznimi metodami, ki so opredeljene v programu monitoringa.

Ministrstvo je upravljavcu v seznanitvi št.35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 pojasnilo, da ima upravljavec ČN Lendava za obratovanje le-te pridobljeno ločeno okoljevarstveno dovoljenje. V njem so na vtoku v čistilno napravo določene obveznosti, ki med drugim obsegajo dnevno določanje parametrov KPK, celotni dušik in celotni fosfor (ter mesečno določanje parametra BPK₅) v reprezentativnem vzorcu mešanice odpadnih vod na vtoku v čistilno napravo, ki mora biti sestavljen glede na razmerje med količino surove komunalne odpadne vode iz naselij in industrijske odpadne vode iz LEK Lendava. Obveznost izvajanja obratovalnega monitoringa parametra neraztopljene snovi na vtoku v ČN Lendava ni določena. Na podlagi zapisanega je ministrstvo ugotovilo in upravljavca seznanilo, da torej ne gre za podvajanje istih meritev parametrov KPK, neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor, saj se na ČN Lendava parametri KPK, celotni dušik in celotni fosfor določajo v sestavljenem vzorcu mešanice vseh odpadnih vod (pri čemer se vzorec industrijske odpadne vode iz LEK Lendava odvzame na iztoku iz propagatorja PR-2), ki se čistijo na ČN Lendava, parameter neraztopljene snovi pa se glede na okoljevarstveno dovoljenje na vtoku v ČN Lendava ne določa. Na podlagi navedenih ugotovitev je ministrstvo upravljavca seznanilo, da ne gre za podvajanje meritev navedenih parametrov, zaradi česar je na V1MM1, ter na podlagi CWW BAT 4 in CWW BAT 12 določilo dnevne meritve štirih predmetnih parametrov (s 24-urnim pretočno sorazmernim vzorčenjem).

Pri tem ministrstvo glede parametra celotne neraztopljene trdne snovi (TSS) iz Preglednice iz CWW BAT 4 pojasnjuje, da je ob upoštevanju prvega odstavka 17. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ugotovilo, da gre za isti parameter, kot ga nacionalni predpis – Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda – določa z imenom neraztopljene snovi, zaradi česar je v tej odločbi o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja v nabor parametrov v Preglednici 10 ta parameter določilo, kot je poimenovan v nacionalni zakonodaji, t.j. neraztopljene snovi.

Ministrstvo v program obratovalnega monitoringa v Preglednici 10 ni vključilo parametrov celotni organski ogljik (TOC) ter celotni anorganski dušik. Namesto parametra celotni organski ogljik (TOC) je v program monitoringa vključen parameter kemijska potreba po kisiku (KPK), kar je v skladu z opombo (3) pod Preglednico iz CWW BAT 4, namesto parametra celotni anorganski dušik pa parameter celotni dušik, kar je v skladu z opombo (4) pod Preglednico iz CWW BAT 4.

Pri določitvi nabora parametrov je ministrstvo upoštevalo, da se naprava za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov glede na Prilogo 1 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 z dne 18. januarja 2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/EGS (UL L št. 33, z dne 4. 2. 2006, str. 1; v nadaljnjem besedilu Uredba 166/2006/ES) razvršča v dejavnost 4.5. Ministrstvo je na podlagi navedb v Predlogu programa OM ugotovilo, da pri običajnem obratovanju naprave ne bodo presežene letne količine tistih snovi, za katere je treba v skladu z Uredbo 166/2006/ES zagotoviti poročanje o letnih emisijah v vode in ki niso že vključene v program obratovalnega monitoringa, zato v skladu s tretjim odstavkom 7. člena Pravilnika o prvih meritvah in

obratovalnem monitoringu odpadnih voda ni določilo dodatnih parametrov.

Za parametre Pb, As, Cd, Sb, Tl, Hg, Mo in Sn je upravljavec, kot odgovor na seznanitev št. 35406-47/2021-ARSO-10 z dne 9. 12. 2022, navedel, da so predlagane mejne vrednosti na V1MM1 zanj sprejemljive, vendar meni, da podvajanje meritev na obeh merilnih mestih (na V1MM1 in V1MM2) ni smiselno, zato je prosil za pragmatičen pristop varovanja okolja. Ministrstvo je stališče glede parametrov As, Cd, Sb, Tl in Mo pojasnilo že v predhodnih odstavkih te obrazložitve, glede parametrov Pb, Hg in Sn pa je upravljavca v seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO-17. z dne 22. 3. 2024 seznanilo, da:

- Sn: ni predmet monitoringa na V1MM2, zato ne gre za podvajanje. Parameter je v obratovalni monitoring odpadnih voda na V1MM1 ob upoštevanju CWW BAT 4 (druge relevantne kovine) vključen zaradi proizvodnje farmacevtskih izdelkov in izhaja iz Preglednice 1 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin,
- Hg: je v naboru parametrov na obeh merilnih mestih, vendar iz različnih razlogov: na V1MM2 zaradi določb WI BAT 6 in BAT 34, na V1MM1 pa zaradi upoštevanja določb CWW BAT 4 (druge relevantne kovine), saj izhaja iz proizvodnje farmacevtskih izdelkov in je določen v Preglednici 1 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin. Parameter Hg je torej pričakovan v industrijskih odpadnih vodah iz naprave 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zaradi česar je tudi predmet obratovalnega monitoringa na obeh merilnih mestih (V1MM1 in V1MM2),
- Pb: je v naboru parametrov na obeh merilnih mestih, vendar iz različnih razlogov: na V1MM2 zaradi določb WI BAT 6 in BAT 34, na V1MM1 pa zaradi CWW BAT 4. Parameter Pb je torej pričakovan v industrijskih odpadnih vodah iz naprave 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zaradi česar je tudi predmet obratovalnega monitoringa na obeh merilnih mestih (V1MM1 in V1MM2).

Upravljavec je v dokumentaciji navedel, da gre tudi v primeru parametrov Cr, Cu in Zn za podvajanje meritev na merilnih mestih V1MM1 in V1MM2. Poleg tega je navedel, da se s stališčem ministrstva, da ČN Lendava ne odstranjuje kovin, ne strinja v celoti, ker se del kovin absorbira v biomasi. Za parametre kovin Cr, Cu in Zn je navedel, da je iz letnega poročila ČN Lendava za odpadne vode 2022 razvidno, da letne količine le-teh niso presežene in zaradi dejstva, da so omenjeni parametri že naravno prisotni v vhodnih surovinah in vodah, predloga novih mejnih vrednosti (opomba ministrstva: s katerimi je ministrstvo upravljavca seznanilo v dopisu št. 35406-47/2021-ARSO-10 z dne 9. 12. 2022) in letnih količin za Cr, Cu in Zn ne more potrditi, ampak prosi za ponovno in drugačno vrednotenje (koncentracija in letni prag) oziroma, da ostanejo enake obstoječim vrednostim iz okoljevarstvenega dovoljenja.

Glede navedb o podvajanju je ministrstvo upravljavcu v seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 pojasnilo, da so Cr, Cu, Zn v naboru parametrov na obeh merilnih mestih, vendar iz različnih razlogov: na V1MM2 zaradi določb WI BAT 6 in BAT 34, na V1MM1 pa zaradi CWW BAT 4 in CWW BAT 12 (obenem pa izhajajo tudi iz proizvodnje farmacevtskih izdelkov in so določeni v Preglednici 1 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin. Našteti parametri so torej pričakovani v industrijskih odpadnih vodah iz naprave 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zaradi česar so predmet obratovalnega monitoringa na obeh merilnih mestih. Ministrstvo pojasnjuje, da primarno funkcija ČN Lendava ni odstranjevanje kovin, ampak organskega onesnaženja. Pri biološkem čiščenju odpadne vode pa nastaja odvečna biomasa, ki se odstranjuje kot blato in v katero se lahko absorbira del kovin, zaradi česar je potem omejena nadaljnja uporaba blata. Zato so v nacionalnih predpisih s področja odvajanja odpadnih voda mejne vrednosti za kovine za primer iztoka v (javno) kanalizacijo izenačene z mejnimi vrednostmi za primer iztoka v vodotok, saj je privzeto, da komunalne/skupne čistilne naprave iz odpadne vode kovin ne odstranjujejo. Na podlagi te utemeljitve je ministrstvo upravljavca v seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 seznanilo, da bodo parametri Cr, Cu in Zn vključeni v obratovalni monitoring industrijske odpadne vode na V1MM1 (kot je upravljavec bil seznanjen že v predhodni seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO-10 z dne 9. 12. 2022).

Ker je Ni kovina, za kovine pa je upravljavec izrazil svoje stališče, da se bo njihov obratovalni monitoring podvajal, ministrstvo pojasnjuje, da za izvajanje obratovalnega monitoringa Ni na obeh merilnih mestih velja enaka razlaga kot je predhodno v tej obrazložitvi pojasnjena za parametre Cr, Cu in Zn. Tudi glede odstranjevanja Ni in njegovih izmerjenih vrednosti na iztoku iz ČN Lendava ministrstvo pojasnjuje, da le-te nimajo vpliva na ta upravni postopek, ki se nanaša na industrijske naprave na lokaciji LEK Lendava, saj kot je tudi že predhodno pojasnjeno, ministrstvo ostaja na stališču, da ČN Lendava ni namenjena odstranjevanju kovin in ne odstranjuje kovin, zaradi česar je Ni predmet obratovalnega monitoringa na V1MM1 in na V1MM2, o čemer je bil upravljavec seznanjen z dopisom št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024.

Mejne vrednosti v industrijski odpadni vodi na V1MM1 – Preglednica 10

Ker se vse industrijske odpadne vode iz Lek d.d., PE Proizvodnja Lendava odvajajo na končno čiščenje na ČN Lendava, je ministrstvo v točki I./16 izreka te odločbe v Preglednici 10 mejne vrednosti v mešanici industrijske odpadne vode na iztoku V1, za tiste parametre, ki so določeni na podlagi Zaključkov o BAT CWW, določilo ob upoštevanju ravni emisij iz Preglednice 3 v CWW BAT 12 (za AOX in kovine; za kovine tudi v povezavi z Zaključki o BAT WI), za parametre KPK, neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor pa ob upoštevanju Preglednic 1 in 2 v CWW BAT 12 ter tudi ob upoštevanju čiščenja, ki ga zagotavlja ČN Lendava, ker je upravljavec s predložitvijo rezultatov meritev izvedenih na ČN Lendava v letu 2022, ki izkazujejo skladnost obratovanja ČN Lendava z okoljevarstvenim dovoljenjem (izdanim za njeno obratovanje) ter za parametre KPK, celotni dušik in celotni fosfor vključujejo tudi učinke čiščenja, izkazal, da ČN Lendava odstranjuje naštetne parametre in neraztopljene snovi.

Ministrstvo je mejne vrednosti parametrov v Preglednici 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na iztoku V1 določilo ob upoštevanju Zaključkov o BAT CWW (in WI, za tiste parametre, ki se pojavljajo v odpadnih vodah iz proizvodnje farmacevtskih proizvodov in hkrati tudi iz sežigalnice odpadkov). V Zaključkih o BAT CWW je določeno, da ti zaključki o BAT zajemajo tudi skupno čiščenje odpadnih voda različnega izvora, če glavna obremenitev z onesnaževali izhaja iz dejavnosti iz oddelka 4 Priloge I k Direktivi 2010/75/EU. Ministrstvo citirano določilo v primeru Lek d.d. PE Proizvodnja Lendava smiselno uporablja tudi za primer predčiščenja (ker se končno čiščenje izvaja na ČN Lendava, za katero prav tako veljajo Zaključki o BAT CWW), ki poteka v egalizacijskem in nevtralizacijskem bazenu, saj se v njem predčistijo industrijske odpadne vode iz sežigalnice (ki po volumnu predstavljajo 60 % vseh odpadnih vod) in industrijske odpadne vode iz proizvodnje farmacevtskih izdelkov (predstavljajo 40 % volumna), ki doprinesejo glavnino organske obremenitve. Zato pri določitvi mejnih vrednosti za parametre iz CWW BAT 4 na skupnem iztoku V1 ministrstvo pri parametrih, pri katerih so ravni emisij relevantne (torej pri parametrih, ki so/bi presegali prag letne emisije iz Preglednic v CWW BAT 12) ni upoštevalo volumskega razmerja industrijskih odpadnih vod iz sežigalnice in industrijskih odpadnih voda iz proizvodnje farmacevtskih izdelkov, ampak ravni emisij iz CWW BAT 12. Pri določitvi mejnih vrednosti parametrov (iz CWW BAT 4), za katere ravni emisij iz CWW BAT 12 niso relevantne (=pri parametrih, ki niso/ne bi presegali praga letne emisije iz Preglednic v CWW BAT 12) pa je ministrstvo upoštevalo tudi volumsko razmerje industrijskih odpadnih vod iz farmacevtske proizvodnje (40 %) in iz sežigalnice (60 %), kakršno je bilo upoštevano že v okoljevarstvenem dovoljenju. Zaradi opisanega dejstva, da Zaključki o BAT CWW zajemajo tudi skupno čiščenje odpadnih voda različnega izvora, če glavna obremenitev z onesnaževali izhaja iz dejavnosti iz oddelka 4 Priloge I k Direktivi 2010/75/EU, je ministrstvo na skupnem iztoku V1 upoštevalo nabor iz CWW BAT 4, ki določa, da se poleg kovin Cr, Cu, Ni, Pb in Zn določijo tudi druge kovine, če so relevantne. Tako je ministrstvo določilo tudi mejni vrednosti za kovini Hg in Sn, ki sta relevantni zaradi vključenosti v nabor Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin, v kateri sta določeni njuni mejni vrednosti za iztok v kanalizacijo.

Ker je stališče ministrstva, da komunalne in skupne čistilne naprave niso primarno namenjene odstranjevanju kovin (ampak se zgolj kot stranski pojav nekaj kovin absorbira v odvečno blato/biomaso), in torej tudi ČN Lendava v postopku končnega čiščenja ne odstranjuje kovin, je ministrstvo za parametre:

- celotni Cr, Cu in Zn: na podlagi tretjega odstavka 18. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, za njihovo mejno vrednost določilo zgornjo raven emisije iz Preglednice 3 iz CWW BAT 12, saj iz Poročilo-vode 2022, Poročilo-vode 2021 in Poročilo-vode 2020 izhaja, da je emisija posameznega od teh parametrov presegala prag emisije pri kateri velja raven emisije iz CWW BAT 12 (prag za celotni Cr znaša 2,5 kg /leto, prag za Cu znaša 5,0 kg/leto in prag za Zn 30 kg/leto; vsi ti pragovi so bili na iztoku V1 v letih 2022, 2021 in 2020 preseženi). Tako je za celotni krom določena mejna vrednost 0,025 mg/l, za Cu 0,05 mg/l in za Zn 0,3 mg/l.
- Ni: na podlagi četrtega odstavka 18. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, bi mejna vrednost za ta parameter znašala 0,29 mg/l (ob upoštevanju mejne vrednosti za ta parameter za iztok v javno kanalizacijo iz Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin (0,5 mg/l) in Preglednice 10 iz WI BAT 34 (0,15 mg/l) ter volumskih razmerij industrijskih odpadnih vod). Iz Poročilo vode-2022, Poročilo-vode 2021 in Poročilo-vode 2020 namreč izhaja, da emisija niklja iz LEK d.d. PE Proizvodnja Lendava v letih 2022, 2021 in 2020 ni presegala praga emisije iz Preglednice 3 iz CWW BAT 12 (ki znaša 5,0 kg/leto) pri kateri velja raven emisije iz CWW BAT. Ker pa je ministrstvo ugotovilo, da bi pri odvajanju 220.000 m³ industrijske odpadne vode (največja letna količina, ki je v točki 3.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določena na iztoku V1) z vsebnostjo niklja na ravni mejne vrednosti 0,29 mg/l, bil prag emisije za Ni iz Preglednice 3 CWW BAT 12 (ki znaša 5,0 kg/leto) presežen, je za nikelj na podlagi tretjega in četrtega odstavka 18. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, pri usklajevanju okoljevarstvenega dovoljenja z Zaključki o BAT CWW določilo dve mejni vrednosti, in sicer: a) mejno vrednost 0,05 mg/l kot zgornjo mejo razpona iz citirane Preglednice 3 iz CWW BAT 12, za primer, ko letna emisija Ni preseže prag 5,0 kg in b) mejno vrednost 0,29 mg/l (katere izračun je pojasnjen v predhodnih stavkih; $0,5 * 0,4 + 0,15 * 0,4 = 0,29$ mg/l), za primer, ko je letna emisija Ni manjša ali enaka 5,0 kg.
- Pb: na podlagi četrtega odstavka 18. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, določilo mejno vrednost na podlagi upoštevanja volumskih razmerij industrijskih odpadnih vod in ravni emisije iz Zaključkov o BAT WI (ki za Pb znaša 0,06 mg/l,) in dejstva, da mejna vrednost tega parametra za iztok v javno kanalizacijo v Uredbi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin ni določena (ministrstvo je zato pri izračunu upoštevalo mejno vrednost 0 mg/l). Tako je za Pb na iztoku V1 določena mejna vrednost 0,036 mg/l ($= 0,6 * 0,06$ mg/l + $0,4 * 0$ mg/l), Za ta parameter raven emisije v Zaključkih o BAT CWW namreč ni določena, je pa parameter prepoznan kot relevanten, kar je v tej obrazložitvi že predhodno pojasnjeno.
- Hg: na podlagi četrtega odstavka 18. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, mejno vrednost določilo ob upoštevanju volumskih razmerij industrijskih odpadnih vod ter ob upoštevanju mejne vrednosti za ta parameter za iztok v javno kanalizacijo iz Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin (ki znaša 0,01 mg/l) in ravni emisije iz Preglednice 10 iz WI BAT 34 (ki prav tako znaša 0,01 mg/l). Mejna vrednost za Hg na iztoku V1 tako znaša 0,01 mg/l. Za parameter Hg raven emisije v Zaključkih o BAT CWW namreč ni določena, je pa parameter prepoznan kot relevanten (že pojasnjeno predhodno).
- Sn: na podlagi četrtega odstavka 18. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, mejno vrednost določilo ob upoštevanju volumskih razmerij industrijskih odpadnih vod ter ob upoštevanju mejne vrednosti za iztok v javno kanalizacijo iz Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav

za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin (ki znaša 2,0 mg/l) in dejstva, da parameter v Zaključkih o BAT W1 ni naslovljen (ministrstvo je zato pri izračunu upoštevalo mejno vrednost 0 mg/l). Mejna vrednost za Sn na iztoku V1 tako znaša 0,8 mg/l in je torej nespremenjena glede na okoljevarstveno dovoljenje ($0,6 * 0 \text{ mg/l} + 0,4 * 2,0 \text{ mg/l}$). Za parameter Sn raven emisije v Zaključkih o BAT CWW ni določena, parameter pa je relevanten, ker je vključen v nabor Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin.

S predložitvijo rezultatov meritev na ČN Lendava v letu 2022 je upravljavec izkazal, da le-ta odstranjuje parametre iz Preglednic 1 in 2 iz CWW BAT 12 (neraztopljene snovi, KPK, celotni dušik in celotni fosfor), zato je ministrstvo za te parametre v okoljevarstvenem dovoljenju na podlagi upoštevanja CWW BAT 12 na iztoku V1 določilo mejne vrednosti kot je pojasnjeno v nadaljevanju. Pri pregledu Poročilo-vode 2022, Poročilo-vode 2021 in Poročilo-vode 2020 je ministrstvo ugotovilo, da je emisija parametrov KPK, neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor presegala prag emisije posameznega parametra, pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 1 in 2 iz CWW BAT 12 (kar je obrazloženo pri opredelitvi do CWW BAT 12), zaradi česar so za te parametre relevantne ravni emisij iz teh dveh citiranih Preglednic.

Tako je za parametre KPK, neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor ministrstvo upoštevalo, da se čistijo na ČN Lendava, zaradi česar je zanje (kljub temu, da je v Preglednicah 1 in 2 CWW BAT 12 določena raven emisije), določilo mejno vrednost na podlagi 5. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (iz Priloge 2 citirane uredbe), in sicer za primer iztoka v javno kanalizacijo. Ker v Prilogi 2 citirane uredbe mejne vrednosti za iztok v javno kanalizacijo za parametre KPK, celotni dušik in celotni fosfor niso predpisane, jih tudi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju pri uskladitvi z Zaključki o BAT CWW ni določilo.

Ker pa je v Prilogi 2 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo za iztok v javno kanalizacijo za parameter neraztopljene snovi določeno, da se v okoljevarstvenem dovoljenju mejna vrednost določi na podlagi mnenja upravljavca javne kanalizacije in skupne/komunalne čistilne naprave, na kateri se čisti industrijska odpadna voda iz naprave, mejna vrednost za neraztopljene snovi v okoljevarstvenem dovoljenju na iztoku V1 pa je na podlagi tega mnenja že določena, je ministrstvo pri usklajevanju z Zaključki o BAT CWW ni spremenilo.

Ministrstvo poleg tega ugotavlja, da so mejne vrednosti za parametre KPK, neraztopljene snovi, celotni dušik in celotni fosfor v okoljevarstvenem dovoljenju za ČN Lendava enake ali strožje od zgornjega razpona ravni emisij za te parametre iz Preglednic 1 in 2 iz CWW BAT 12, ki bi v konkretnem primeru veljale za industrijske odpadne vode na iztoku V1 iz naprave, če bi se le-te odvajale neposredno v vodotok.

Ministrstvo meni, da ČN Lendava iz odpadnih vod ne odstranjuje parametra adsorbiljivi organski halogeni (AOX). Pri pregledu Poročilo-vode 2021 in Poročilo-vode 2020 je ministrstvo ugotovilo, da emisija AOX ni presegala praga emisije, pri kateri velja raven emisije iz Preglednice 3 v CWW BAT 12 (prag znaša 100 kg/leto), iz Poročilo vode-2022 pa je razvidno, da je v letu 2022 letna emisija AOX, ki je znašala 108,95 kg ta prag presegla.

Upravljavec je na seznanitev št. 35406-47/2021-ARSO-10 z dne 9. 12. 2022 v zvezi s parametrom AOX napisal, da je iz letnih poročil za vode 2020 in 2021 razvidno, da se veljavna mejna vrednost predpisana v okoljevarstvenem dovoljenju na iztoku V-1 ni presegla, kakor tudi ne letni prag iz Preglednice 3 v CWW BAT 12. Navedel je tudi, da metodologijo določitev mejnih vrednosti, kjer ministrstvo upošteva največjo letno količino razume, vendar meni, da se na ta način ne upošteva dejstva, da je parameter AOX že naravno prisoten v vodnjaški vodi (upravljavec je predložil analizo deferizirane vode) in da v proizvodnji s stalnimi izboljšavami in optimizacijami teži k zmanjševanju količin odpadnih vod, zato meni in predlaga, da se pri določitvi mejne vrednosti za parameter AOX upoštevata ti dve dejstvi oz. da mejna vrednost za parameter AOX ostane enaka sedanjemu tj. 4,0 mg/l.

Po pregledu predložene analize deferizirane vode ministrstvo ugotavlja, da je v njej bil AOX izmerjen v koncentraciji 0,29 µg/l, kar predstavlja manj kot 0,5 % predpisane mejne vrednosti za AOX v odpadni vodi iz CWW BAT 12 (ki znaša 1 mg/l in se uporablja, če emisija AOX preseže prag 100 kg/leto). V deferizirani (=pitni vodi) izmerjena koncentracija AOX je tudi več kot desetkrat manjša od meje določljivosti metode za določanje AOX v odpadni vodi (ki znaša LOQ=0,03 mg/l=30 µg/l). Na podlagi ugotovitev, da je v koledarskem letu 2022 letna emisija AOX presegala prag iz Preglednice 3 v CWW BAT 12, v letih 2021 in 2020 pa je bila emisija pod tem pragom, je ministrstvo na osnovi tretjega in četrtega odstavka 18. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, za ta parameter v Preglednici 10 določilo dve mejni vrednosti, in sicer:

- 4,0 mg/l, ob upoštevanju mejne vrednosti za ta parameter za iztok v javno kanalizacijo iz Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin (ki znaša 10 mg/l) in dejstva, da parameter AOX v Preglednici 10 v WI BAT 34 in v Uredbi o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov ni naslovljen (ministrstvo zato pri izračunu upošteva mejno vrednost 0 mg/l) ter volumskih razmerij industrijskih odpadnih vod (10 mg/l * 0,4 + 0 mg/l * 0,6), ki se upošteva v primeru letne emisije AOX manjše ali enake 100 kg/leto in
- 1,0 mg/l (=zgornja meja razpona iz Preglednice 3 CWW BAT 12), ki se upošteva v primeru, da letna emisija AOX presega 100 kg/leto.

Pogostost vzorčenja na V1MM1

Ministrstvo je pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa na V1MM1 v točki I./16 izreka te odločbe v Preglednici 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja za parametre določene na podlagi CWW BAT 4 določilo na podlagi prvega odstavka 19. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, (1x mesečno oz dnevno; odvisno od parametra), za parametre določene na podlagi Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov pa na podlagi petega odstavka 13. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (6-krat letno glede na največjo letno količino odpadnih vod 220.000 m³). Pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa ekotoksikoloških parametrov (=testov strupenosti) 6-krat letno je bila določena na podlagi citiranega pravilnika, in sicer iz razloga, ker je v CWW BAT 4 določeno, da se za parametre strupenosti pogostost določi na podlagi ocene tveganja, in ker le-ta ni bila izvedena je ministrstvo pogost spremljanja teh parametrov določilo na podlagi nacionalne zakonodaje, pri čemer pa je ta določena pogostost enaka pogostosti, ki jo je v Predlogu programa OM za vode v Preglednici 4.2 predlagal tudi pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa odpadnih vod.

Upravljavca je v opredelitvi do CWW BAT 4 navedel, da je na podlagi letnih poročil za odpadne vode 2020 in 2021 razvidna stabilnost parametrov za AOX in kovine zato meni, da so izpolnjeni pogoji za zmanjšanje pogostosti izvajanja monitoringa tj. na 6 krat na leto, kakor tudi opustitev merjenja teh parametrov na odtoku V1-2 iz sežigalnice na merilnem mestu V1MM2.

Ker je mnenje o izpolnjenosti pogojev za zmanjšanje pogostosti AOX in kovin upravljavec navedel v okviru opredelitve do CWW BAT 4 ministrstvo razume, da se njegov predlog nanaša na obratovalni monitoring odpadnih vod na V1MM1. Ministrstvo ugotavlja, da v predloženem Predlogu programa OM za vode zmanjšanje pogostosti izvajanja obratovalnega monitoringa na V1MM1 za AOX in kovine ni predvideno/predlagano, upravljavec pa kljub temu v opredelitvi do CWW BAT 4 prosi za zmanjšanje njihove pogostosti z 1x mesečno (=12-krat letno kot je določeno v CWW BAT 4) na 6-krat letno.

V Zaključku o BAT CWW ni navedeno, kaj naj se upošteva kot kriterij za ugotavljanje stabilnosti rezultatov meritev, zato je ministrstvo pri določitvi stabilnosti rezultatov meritev in določitvi pogostosti monitoringa pri posameznih parametrih kot kriterij za ugotavljanje stabilnosti upoštevalo izmerjene vrednosti parametrov na ravni meje določljivosti (=LOQ) in meje zaznavnosti (=LOD) v letih 2020, 2021 in 2022.

Po pregledu Poročilo vode-2020, Poročilo vode-2021 in Poročilo vode-2022 (v katerih je skupno 18 meritev 24-urnih vzorčenj posameznega parametra, vključno z AOX in kovinami) ministrstvo - ob upoštevanju opombe (1) iz CWW BAT 4, ki dopušča prilagoditev pogostosti izvajanja monitoringa, če serije podatkov jasno kažejo zadostno stabilnost - ugotavlja, da je zadostna stabilnost rezultatov izkazana za parametre Hg (vse meritve so bile na ravni LOD=0,00015 mg/l), Pb (vse meritve na ravni LOD=0,003 mg/l ali LOQ=0,0002 mg/l) in Sn (vse meritve na ravni LOD=0,03 mg/l ali pod LOQ=0,1 mg/l). Ostali parametri (Cu, Cr, Zn, Ni in AOX) ne izkazujejo zadostne stabilnosti emisije, zaradi česar je ministrstvo upravljavca seznanilo, da bo pogostost obratovalnega monitoringa na V1MM1 za Hg, Pb in Sn določilo 6-krat letno z upoštevanjem opombe (1) iz CWW BAT 4, za parametre Cu, Cr, Zn, Ni in AOX pa določilo pogostost mesečno (=12-krat letno) kot je določeno v Preglednici CWW BAT 4 (=brez upoštevanja opombe (1)).

Nabor parametrov na V1MM2 – Preglednica 10.1

Nabor parametrov na odtoku V1-2 v Preglednici 10.1 je določen na podlagi 11. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda, ob upoštevanju določil WI BAT 6, ki se nanašajo na proces čiščenje dimnih plinov. Ministrstvo je osnovne parametre določilo v skladu s 5. členom citiranega pravilnika: temperatura, pH vrednost, usedljive snovi, biokemijska potreba po kisiku (BPK₅), neraztopljene snovi in kemijska potreba po kisiku (KPK); neraztopljene snovi so poleg tega, da so osnovni parameter po citiranem pravilniku, hkrati tudi dodaten parameter tako iz Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov kot tudi iz WI BAT 6. Podobno je temperatura hkrati osnovni parameter po citiranem pravilniku in dodatni parameter iz Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov (in je že določena v točki 3.3.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja).

Dodatne parametre v Preglednici 10.1 je ministrstvo določilo na podlagi prvega odstavka 7. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda ter na osnovi prvega odstavka 9. člena in Priloge 2 Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov in Preglednice iz WI BAT 6. Ker se ta upravni postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja vodi zaradi uskladitve dovoljenja z Zaključki o BAT, so v primerjavi s Preglednico 10.1. iz točke 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v Preglednici 10.1 v točki I./16 izreka te odločbe na podlagi Preglednice iz WI BAT 6 dodani parametri: celotni organski ogljik (TOC), molibden (Mo) in antimon (Sb); ostali parametri iz WI BAT 6 so namreč že bili vključeni v Preglednico 10.1 v točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Pri tem ministrstvo glede parametra skupne suspendirane snovi (TSS) iz Preglednice iz WI BAT 6 pojasnjuje, da je ob upoštevanju prvega odstavka 17. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ugotovilo, da gre za isti parameter, kot ga nacionalni predpis – Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda – določa z imenom neraztopljene snovi, zaradi česar je v tej odločbi v Preglednici 10.1 ta parameter poimenovan tako kot v nacionalnem predpisu, t.j. neraztopljene snovi.

Mejne vrednosti na V1MM2 - Preglednica 10.1

V točki I./16 izreka te odločbe je ministrstvo na podlagi tretjega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ob upoštevanju tretjega odstavka 18. člena iste uredbe, kot mejno vrednost - izraženo kot dnevno povprečje - za parametre iz WI BAT 6 v industrijski odpadni vodi na odtoku V1-2 iz sežigalnice določilo zgornjo mejo razpona ravni emisije iz Preglednice 10 v WI BAT 34; torej za parametre PCDD/F, As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Sb, Tl, Zn.

Pri parametru Poliklorirani dibenzo-*p*-dioksini in dibenzofurani (PCDD/F) je ministrstvo določilo, da se mejna vrednost nanaša na mednarodni toksični ekvivalent i-TEQ, kot je določeno v Preglednici WI BAT 34. Ministrstvo pojasnjuje, da je I-TEQ mednarodni toksični ekvivalent, izpeljan z uporabo mednarodnih faktorjev toksične ekvivalence (I-TEF), ki določajo toksični potencial posamezne snovi (=posameznega dioksina oz. furana) iz skupine dioksinov in furanov glede na toksični učinek 2,3,7,8-TCDD (2,3,7,8-tetraklorodibenzo-*p*-dioksin), ki ima določeno

največjo toksičnost, in sicer I-TEF=1. TEQ se izračuna kot vsota zmnožkov izmerjene vsebnosti posameznega predstavnika skupine PCDD/F v odpadni vodi na V1MM2 in njegovega pripadajočega I-TEF (npr. 10 g/l HpCDD x 0,01 = 0,1 g I-TEQ HpCDD/l, pri čemer je HpCDD 1,2,3,4,6,7,8-heptaklorodibenzo-*p*-dioksin, za katerega je določen I-TEF=0,01). Za izračun I-TEQ se uporabi vrednosti I-TEF, ki so za snovi, ki sodijo v skupino PCDD/F (poliklorirani dibenzo-*p*-dioksini in klorirani dibenzofurani) določene v Tabeli 7.5 v Prilogi 4 dokumenta JRC Reference Report on Monitoring of Emissions to Air and Water from IED Installations (BREF ROM 2018) in sicer v stolpcu z naslovom I-TEF / »Not specified«, ki so enake vrednostim teh faktorjev iz točke 1.4. Priloge 1 Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov (ki se uporabljajo za določitev skupne koncentracije dibenzo-*p*-dioksinov in dibenzofuranov (PCDD/F) v odpadnih plinih iz sežigalnice in se lahko smiselno uporabljajo tudi za odpadne vode).

Ministrstvo ugotavlja, da je v naboru parametrov za spremljanje emisij v vodo iz sežigalnice v WI BAT 6 določen tudi parameter antimon (Sb), za katerega je v Preglednici 10 v BAT 34 določena zgornja meja razpona 0,9 mg/l. V Prilogi 2 Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov parameter Sb ni naslovljen, zaradi česar je ministrstvo na podlagi četrtega in šestega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ob upoštevanju tretjega odstavka 18. člena iste uredbe, v nabor parametrov v industrijski odpadni vodi na odtoku V1-2 iz sežigalnice dodalo parameter Sb in mu kot mejno vrednost določilo 0,9 mg/l.

Prav tako je v WI BAT 6 predpisano spremljanje parametra molibden (Mo), zaradi česar ga je ministrstvo vključilo v nabor parametrov v industrijski odpadni vodi na odtoku V1-2. Ker v Preglednici 10 v WI BAT 34 zanj ni določene ravni emisij (v Uredbi o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov pa parameter ni naslovljen), je ministrstvo mejno vrednost za Mo določilo iz Preglednice v točki 1 iz Priloge 2 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22-ZVO-2), in sicer 1,0 mg/l, kolikor znaša mejna vrednost za primer iztoka v javno kanalizacijo. Ministrstvo v Preglednici 10.1 iz izreka te odločbe parametru TOC (katerega spremljanje je zahtevano v WI BAT 6, izjema za nespremljanje pa ni predvidena) ni določilo mejne vrednosti, saj ni določena ne v Preglednici 10 v BAT 34, ne v Preglednici v točki 1 iz Priloge 2 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo za primer iztoka v javno kanalizacijo.

Mejni vrednosti za parameter neraztopljene snovi v Preglednici 10.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo na podlagi prvega odstavka 9. člena in Priloge 2 Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov.

Mejne vrednosti za ostale parametre iz Preglednice 10.1, ki niso navedeni v predhodnih odstavkih (pH vrednost, usedljive snovi, KPK, BPK₅) je ministrstvo določilo na podlagi prvega odstavka 2. člena in prvega odstavka 5. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo in Preglednice iz točke 1. Priloge 2 citirane uredbe, za primer iztoka v javno kanalizacijo.

Glede predloga upravljavca za opustitev merjenja »teh parametrov« na V1MM2, pri čemer na podlagi predhodnega stavka ministrstvo razume, da se nanaša na kovine in AOX, je ministrstvo v seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 upravljavca seznanilo, da AOX sploh ni predmet obratovalnega monitoringa na V1MM2 in da opustitev merjenja kovin na V1MM2 ni možna, saj je meritve emisij treba izvajati čim bližje viru brez predhodnega razredčevanja, v konkretnem primeru na odtoku iz sežigalnice, za katero veljajo določila Zaključkov o BAT WI, ki v WI BAT 6 določa spremljanje kovin in izjeme zanje za zmanjšanje pogostosti spremljanja ne dopušča.

Kot izhaja iz točke I./17 izreka te odločbe, je ministrstvo v izrek okoljevarstvenega dovoljenja po uradni dolžnosti na podlagi točke a) iz prve alineje šestega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti

dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, CWW BAT 4 in WI BAT 6 dodalo tudi novi točki 3.2.2.1 in 3.2.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v katerih je določilo, da je treba meritve obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih vod na iztoku V1 in odtoku V1-2 izvajati v skladu s standardi EN oziroma, če standardi EN niso na voljo, pa v skladu s standardi ISO, nacionalnimi ali drugimi mednarodnimi standardi, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

Za parameter neraztopljenih snovi na odtoku V1-2 je upravljavec predložil rezultate meritev, ki so bile izvedene s strani pooblaščenega izvajalca monitoringa v letih 2020 in 2021, iz katerih je po njegovem mnenju razvidna skladnost meritev s standardom in z mejno vrednostjo parametra. Razložil je tudi sistem merjenja neraztopljenih snovi, ki ga na odtoku V1-2 izvaja z in-line meritvijo koncentracije neraztopljenih snovi z merilnikom SOLITAX SC, ki omogoča merjenje motnosti ali merjenje neraztopljenih snovi. Navedel je, da naprava meri po principu dvojne tehnike razpršene infrardeče svetlobe za barvno neodvisno meritvijo v skladu z DIN EN27027 / TS in ustreza DIN 3814. Merilno območje naprave: hs-line, highline motnost: 0,001 - 4000 FNU in za vsebnost TS (neraztopljenih snovi): 0,001-150 g/l. Pojasnil je, da je merilni sistem ustrezno kalibriran in letno umerjan s strani NLZOH (priložil je poročila o tem) in da se vse meritve merilnika zapisuje v sistemu za vrednotenje podatkov EMIDATE, kjer se rezultati tudi vrednotijo. Spremljanje meritev je omogočeno tudi operaterjem na nadzorno krmilnem sistemu, kar omogoča stalen nadzor nad emisijami neraztopljenih snovi in takojšnje ukrepanje. V letnem poročilu o odpadnih vodah so podani rezultati dnevnega povprečja koncentracij neraztopljenih snovi merilnika. Na osnovi opisanega in tehnično razloženega je upravljavec prosil, da se mu odobri izvajanje meritev neraztopljenih snovi z napredno avtomatsko merilno napravo, saj meni, da je z izvajanjem omenjene meritve raven varstva okolja enaka oz. še bolj učinkovita.

Ministrstvo je upravljavca v seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 seznanilo, da meritve parametra neraztopljenih snovi z vidika spremljanja procesnega parametra na podlagi WI BAT 3 (na odtoku V1-2 iz sežigalnice) in CWW BAT 3 (na skupnem iztoku V1) lahko izvaja s svojo avtomatsko merilno napravo, ki jo je opisal.

Za potrebe zagotavljanja obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih voda na V1MM2 (v skladu z WI BAT 6) in V1MM1 (na podlagi CWW BAT 4) pa mora dnevne meritve neraztopljenih snovi izvajati pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa odpadnih vod. Kot upravljavec naprav z točke 1.1 in 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja mora le-ta na podlagi 101.a člena ZVO-1 zagotavljati, da monitoring parametrov iz CWW BAT 4 in WI BAT 6, kot tudi iz nacionalnih predpisov izvaja oseba, ki je vpisana v evidenco izvajalcev obratovalnega monitoringa, t.j. oseba, ki je upravičena izvajati obratovalni monitoring v drugi državi članici Evropske unije ali pa oseba, ki si je za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa odpadnih vod pridobila pooblastilo ministrstva. Ob upoštevanju 101.a člena ZVO-1 obratovalnega monitoringa parametrov v odpadni vodi torej ne sme/more izvajati upravljavec sam.

V točki I./18 izreka te odločbe je ministrstvo točko 3.3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja spremenilo tako, da je iz nje črtalo navedbo pogostosti izvajanja obratovalnega monitoringa odpadnih vod na merilnem mestu V1MM1, saj jo je vključilo v spremenjeno Preglednico 10 iz točke 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja in je pojasnjena v obrazložitvi točke I./16 izreka te odločbe. Ministrstvo je iz točke 3.3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja črtalo tudi možnost izvajanja obratovalnega monitoringa s 24-urnim časovno sorazmernim vzorčenjem, saj upravljavec ni izkoristil možnosti uveljavljanja tovrstnega vzorčenja (ki je v poglavju Splošne ugotovitve iz Zaključka o BAT CWW dopuščeno v primeru, če se izkaže zadostna stabilnost pretoka industrijske odpadne vode), saj ni predložil dokazil o stabilnosti pretoka industrijske odpadne vode na merilnem mestu V1MM1, poleg tega pa je pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa v Predlogu OM za vode predlagal izvajanje 24-urnega pretočno sorazmernega vzorčenja, ki ga upravljavec – kot izhaja iz Poročilo-vode 2022, Poročilo vode 2021 in Poročilo vode-2020 – zagotavlja že zdaj.

Pogostost, čas in način vzorčenja industrijskih odpadnih vod na V1MM2

V točki I./19 izreka te odločbe bi ministrstvo na podlagi WI BAT 6 moralo točko 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja spremeniti tako, da bi vanjo za parametre (TOC, Mo in Sb), ki jih je dodalo v Preglednico 10.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (kar je pojasnjeno pri obrazložitvi točke I./16 izreka te odločbe) vključilo tudi pogostost izvajanja njihovih občasnih meritev (=obratovalnega monitoringa). Ker sta Mo in Sb kovini in je zanj v WI BAT 6 določena pogostost spremljanja enkrat mesečno, ministrstvu točke 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zaradi njiju ni bilo treba spreminjati, ker zanj velja ista pogostost kakršna je v dovoljenju že določena za »kovine«, t.j. 12-krat letno (=enkrat mesečno). Tako je ministrstvo v prvo alinejo točke 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je za kovine določena mesečna pogostost - na podlagi dejstva, da v napravi iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja poteka proces čiščenja dimnih plinov) - dodalo samo še parameter TOC, za katerega WI BAT 6, prav tako določa izvajanje meritev enkrat na mesec.

Ker WI BAT 6 za parameter PCDD/F za proces čiščenja dimnih plinov določa mesečno pogostost spremljanja, je ministrstvo na podlagi prvega odstavka 19. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, tretjo alinejo točke 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja spremenilo tako, da je pogostost na podlagi WI BAT 6 povečalo iz dosedanje pogostosti 2-krat letno (določene na podlagi nacionalnih predpisov) na 12-krat letno (=enkrat mesečno). Opomba (1) v Preglednici v WI BAT 6 za parameter PCDD/F sicer omogoča najmanjšo pogostost spremljanja vsaj enkrat na šest mesecev, če se dokaže, da so emisije dovolj stabilne. Na podlagi navedene opombe (1) je upravljavec pojasnil, da je parameter merjen v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem enkrat na šest mesecev (2x na leto) in da so dosedanje izmerjene vrednosti dokazano stabilne in nizke. Ministrstvo je ugotovilo, da k svoji trditvi o nizkih in stabilnih izmerjenih vrednostih parametra PCDD/F upravljavec ni priložil dokazil, ki bi to izkazovala, zato ga je z dopisom št. 35406-47/2021-ARSO-10 z dne 9. 12. 2022 pozvalo, da predloži dokazila z rezultati meritev tega parametra za najmanj 14 zaporednih dni v času obratovanja sežigalnice pri polni zmogljivosti, pri čemer naj v tem času poteka sežig tekočih, trdnih in pastoznih odpadkov, ki naj v čim večji možni meri zajame nabor odpadkov, ki jih je dovoljeno sežigati v sežigalnici v skladu s točko 4.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kar mora biti iz meritev tudi razvidno. Meritve morajo biti izvedene z ustrežno metodo (ki v Zaključkih o BAT WI ni določena, je pa posredno navedena v Preglednici v Prilogi 2 Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda) in s 24-urnim pretočno sorazmernim vzorčenjem (časovno sorazmerno vzorčenje je - v skladu s splošnimi določbami Zaključkov o BAT WI - sprejemljivo samo v primeru dokazane zadostne stabilnosti pretoka). V istem dopisu je bil upravljavec tudi seznanjen da bo ministrstvo, v kolikor dokazil ne bo predložil ali pa bodo predložena dokazila neustrezna/nezadostna oz. ne bodo izkazovala dovolj stabilnih emisij, v okoljevarstvenem dovoljenju za parameter PCDD/F določilo pogostost kot je določena v WI BAT 6. Na ta poziv ministrstva je upravljavec kot dokazilo o stabilnosti meritev PCDD/F predložil Predlog programa obratovalnega monitoringa odpadnih vod (ki ga je izdelal pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa NLZOH MB; v nadaljevanju: Predlog programa OM za vode), v katerem je za PCDD/F predlagana pogostost spremljanja v industrijski odpadni vodi na V1MM2 dvakrat letno, pri čemer je utemeljitev stabilnosti emisij tega parametra osnovana na prikazanih štirih rezultatih meritev tega parametra (dve meritvi sta bili izvedeni v letu 2020 in dve v letu 2021; od tega tri pod LOQ=mejo določljivosti in ena na ravni LOQ vrednosti), za katere je navedeno, da so bile izvedene v času polne obremenitve sežigalnice. Rezultati meritev parametra PCDD/F v Predlogu programa OM za vode niso izraženi v enoti I-TEQ, zaradi česar ministrstvo pojasnjuje, da se stabilnost emisij tega parametra ne more izkazovati na podlagi meritev, katerih rezultati niso podani v enoti, ki je določena v WI BAT 34 (to je v I-TEQ), saj je le z upoštevanjem I-TEQ mogoče ugotoviti ali rezultati meritev izkazujejo emisije pod ravnjo emisije iz zgornjega razpona v Preglednici WI BAT 34 (in pod mejo določljivosti). V opredelitvi do BAT 6 prejeti v februarju 2023 pa je upravljavec navedel, da ne razpolaga z dokazilom, ki bi obsegal meritve parametra PCDD/F za najmanj 14 zaporednih dni v času obratovanja sežigalnice pri polni obremenitvi, se

pa sklicuje na predhodno navedene štiri meritve, ki so se izvajale skozi daljše časovno obdobje vedno ob polni zmogljivosti. Pojasnil je, da se tehnologije proizvodnih procesov in nabor izdelkov niso bistveno spreminjali zadnjih deset let, posledično se tudi vrste odpadkov, ki se sežigajo niso bistveno spreminjale in ob dejstvu, da sežigalnica izpolnjuje tehnične specifikacije iz opisa postopka iz točke (g) poglavja IV.G.2 tehničnih smernic Programa Združenih narodov za okolje (UNEP) UNEP/CHW.13/6/Add.1/Rev.1, meni, da se lahko z veliko zanesljivostjo sklicuje na podatke, ki izkazujejo da so in bodo tudi v bodoče vrednosti PCDD/F dokazano stabilne in nizke. Ministrstvo je upravljavca po prejemu Predloga programa OM za vode in njegove opredelitve iz februarju 2023 z dopisom št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 seznanilo, da s predloženimi rezultati štirih meritev parametra PCDD/F ni izkazal stabilnosti njegovih emisij, saj – kot izhaja iz opombe (1) v WI BAT 6 - se pogostost spremljanja lahko zmanjša, če se dokaže, da so emisije dovolj stabilne. V 3. točki 3. člena ZVO-1 je določeno, da je emisija neposredno ali posredno izpuščanje ali oddajanje snovi v tekočem, plinastem ali trdnem stanju ali energije (hrup, vibracije, sevanje, toplota in svetloba) iz posameznega vira v okolje, iz česar izhaja, da se emisijo lahko izkazuje le z rezultati meritev oddane snovi (v konkretnem primeru z rezultati meritev PCDD/F v industrijski odpadni vodi), kar pomeni, da sklicevanje na nebitvene spremembe v tehnoloških procesih in naboru izdelkov in na izpolnjevanje tehničnih specifikacij ni ustrezen dokaz za zmanjšanje pogostosti spremljanja PCDD/F na merilnem mestu V1MM2, predložene štiri meritve emisij PCDD/F v industrijski odpadni vodi na merilnem mestu V1MM2 pa niso zadosten (zaradi neustrezne enote pa tudi ne ustrezen) dokaz o stabilnosti emisij tega parametra. Posledično je ministrstvo zaradi neustreznih in nezadostnih dokazov o stabilnosti emisij PCDD/F v industrijski odpadni vodi na merilnem mestu V1MM2 za ta parameter na navedenem merilnem mestu na podlagi WI BAT 6 v točki 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa enkrat mesečno (=12-krat letno).

Ministrstvo še pojasnjuje, da je v predloženem Predlogu programa OM za vode v Preglednici 4.7 predlagana pogostost spremljanja parametra KPK v industrijski odpadni vodi z odtoka V1-2 na merilnem mestu V1MM2 12-krat letno (=enkrat mesečno), v četrti alineji točke 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja pa je za ta parameter določeno izvajanje obratovalnega monitoringa 4-krat letno. Ker se ta upravni postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja vodi zaradi uskladitve z Zaključki o BAT in ker meritve parametra KPK v Preglednici WI BAT 6 niso predvidene, ministrstvo Predloga programa OM za vode v tem delu ni upoštevalo in pogostosti izvajanja obratovalnega monitoringa za ta parameter ni spremenilo, o čemer je upravljavca tudi seznanilo z dopisom št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024.

Ministrstvo ob zapisanem pojasnjuje, da v točki I./19 izreka te odločbe v točki 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni spremenilo časa in načina vzorčenja industrijske odpadne vode na merilnem mestu V1MM2, saj je v poglavju Splošni premisleki v Zaključku o BAT WI za emisije v vodo iz procesa čiščenja dimnih plinov določeno, da se ravni emisij, povezane z BAT nanašajo na naključno vzorčenje (samo za neraztopljene snovi) ali dnevna povprečja, tj. 24-urne pretočno sorazmerne sestavljene vzorce. Ker je pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa v Predlogu OM za vode na merilnem mestu V1MM2 predlagal izvajanje 24-urnega pretočno sorazmernega vzorčenja, ki ga upravljavec – kot izhaja iz Poročilo-vode 2022, Poročilo vode 2021 in Poročilo vode-2020 – zagotavlja že zdaj, je ministrstvo v točki 3.3.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja pustilo zahtevo po izvajanju 24-urnega pretočno sorazmernega vzorčenja.

V točki I./20 izreka te odločbe je ministrstvo v točko 3.3.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zaradi vključitve vsebine novih točk 3.3.11 in 3.3.12 izreka okoljevarstvenega dovoljenja poleg že obstoječega sklica na točko 3.3.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo še sklic na točko 3.3.13.

Ministrstvo pojasnjuje, da zaradi vključitve Mo in Sb v Preglednico 10.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja tretje alineje iz točke 3.3.11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni

spreminjalo, ker se le-ta nanaša na težke kovine in s tem (ob smiselni uporabi tretje alineje petega odstavka 9. člena Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov tudi na obe dodani kovini. V točki I./20 izreka te odločbe pa je ministrstvo v prvi alineji točke 3.3.11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja popravilo napačen zapis enote tako, da je »°C« nadomestilo s pravo enoto »mg/l«, saj se vsebina alineje nanaša na parameter neraztopljene snovi, katerega vsebnost v odpadni vodi se izraža v mg/l.

Ministrstvo je za točko 3.3.11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo točki 3.3.12 in 3.3.13, kot je razvidno iz točke I./21 izreka te odločbe. Ker je pogostost merjenja parametrov neraztopljene snovi, kemijska potreba po kisiku (KPK), celotni dušik in celotni fosfor v Preglednici 10 v točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določena na podlagi CWW BAT 4, je ministrstvo v točki 3.3.12. izreka okoljevarstvenega dovoljenja za te parametre določilo, da se ne vrednotijo v skladu z 10. in 11. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo. Ministrstvo je na podlagi vsebine Preglednice v CWW BAT 4, ki določa, da je najmanjša pogostost izvajanja monitoringa parametra neraztopljene snovi, KPK, celotni dušik in celotni fosfor vsak dan, ter da se ravni emisij nanašajo na pretočno utežena letna povprečja 24-urnih pretočno sorazmernih vzorcev, ki so bili vzeti z najmanjšo pogostostjo, določeno za zadevni parameter, določilo vrednotenje na podlagi BAT Zaključkov. Pooblaščen izvajalec prvih meritev in obratovalnega monitoringa odpadnih vod mora za te parametre izračunati letno povprečje izmerjenih vrednosti, pri izračunu tega letnega povprečja pa upoštevati izmerjene vrednosti pretoka odpadne vode (izmerjenega iz naslova zagotavljanja trajnih meritev pretoka iz točke 3.3.3 izreka tega dovoljenja) pri posameznem vzorčenju. Ker je za naštetih štiri parametre predpisano dnevno vzorčenje, je ministrstvo v točki 3.3.12 izreka tega dovoljenja na opisani pravni podlagi določilo, da naprava iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja čezmerno obremenjuje okolje, če izračunano letno povprečje neraztopljenih snovi ali KPK ali celotnega dušika ali celotnega fosforja presega mejno vrednost za posamezen parameter iz Preglednice 10 iz točke 3.2.2 izreka tega dovoljenja. Ker je tudi raven emisije za celotni krom, baker, cink, nikelj in AOX (za Ni in AOX se na ta način vrednoti samo v kolikor letne emitirane količine teh dveh parametrov presegajo prag iz Preglednice 3 iz CWW BAT 12), določena kot letno povprečje, je ministrstvo v točki 3.3.12 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tudi način vrednotenja teh parametrov, ki je enak načinu vrednotenja za neraztopljene snovi, KPK, celotni dušik in celotni fosfor.

Ministrstvo je v točki 3.3.13 izreka tega dovoljenja določilo, da je treba za vse parametre iz preglednice 10, ki niso naštetih v točki 3.3.12 izreka tega dovoljenja in glede parametrov iz Preglednice 10.1, ki niso naštetih v točkah 3.3.10 in 3.3.11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ter pri vrednotenju čezmernega obremenjevanja niklja in AOX v industrijski odpadni vodi na V1MM1, če v posameznem koledarskem letu emitirana količina Ni ali AOX zadosti določilom pripadajoče opombe e) in g) iz Preglednice 10 v točki 3.2.2 izreka tega dovoljenja (=ne preseže praga iz Preglednice 3 iz CWW BAT 12) upoštevati predpis, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

ODPADKI

Ministrstvo je v točki I./22 izreka te odločbe spremenilo točko 4.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, tako da je spremenilo in na novo določilo največjo vsebnost klora, fluora, žvepla in težkih kovin v nevarnih odpadkih, ki jih je določilo na podlagi 4. alineje drugega odstavka 6. člena Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov in v povezavi s 13. točko prvega odstavka 41. člena Uredbe o odpadkih ter skladno z navedbami upravljavca v vlogi, v poglavju 4.4 Načrta ravnanja z odpadki in na podlagi WI BAT 9 b) in c).

Ministrstvo je v točki I./23 izreka te odločbe spremenilo točko 4.1.7 okoljevarstvenega dovoljenja, tako da je na novo določilo zahteve v zvezi s prevzemanjem odpadkov in preverjanjem njihove istovetnosti, na podlagi WI BAT 9 b) in 3. alineje 6. člena Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov in v povezavi s 13. točko prvega odstavka 41. člena Uredbe o odpadkih ter skladno z navedbami upravljavca v vlogi, kjer je

predložil posodobljen Program preverjanja istovetnosti odpadkov v sežigalnici Lek d.d., Lendava z dne 10.02.2023.

Ministrstvo je v točki I./24 izreka te odločbe spremenilo točko 4.1.10 okoljevarstvenega dovoljenja, tako, da je na novo določilo zahteve v zvezi s preverjanjem odpadkov s kontrolno kemično analizo, na podlagi WI BAT 9 b) in 3. alineje 6. člena Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov in v povezavi s 13. točko prvega odstavka 41. člena Uredbe o odpadkih ter skladno z navedbami upravljavca v vlogi, kjer je predložil posodobljen Program preverjanja istovetnosti odpadkov v sežigalnici Lek d.d., Lendava z dne 10.02.2023.

Ministrstvo je spremenilo točko 4.1.15 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./25 izreka te odločbe, in v njej na podlagi WI BAT 19 in opredelitve upravljavca določilo uporabo energije iz kotla.

Ministrstvo je dodalo točki 4.1.15.1 in 4.1.15.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./26 izreka te odločbe, in v njih na podlagi WI BAT 2 in WI BAT 20 in opredelitve upravljavca določilo tehnike za povečanje energijske učinkovitosti in izkoristek kotla.

Ministrstvo je dodalo točko 4.1.17.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./27 izreka te odločbe, in v njej na podlagi WI BAT 7 in opredelitve upravljavca določilo spremljanje parametra skupni organski ogljik v pepelu in žlindri.

Ministrstvo je v točki I./28 izreka te odločbe spremenilo in dopolnilo točko 4.1.31 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, tako da je na novo določilo zahteve v zvezi s podatki iz poročila, ki jih mora upravljevec posredovati Agenciji Republike Slovenije za okolje, in sicer glede podatkov o vsebnosti onesnaževal v nevarnih odpadkih, ki jih sežiga. Zahteve je ministrstvo določilo na podlagi 1. alineje prvega odstavka 27. člena Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov in v povezavi s 45. členom Uredbe o odpadkih in WI BAT 9 (podtočki b in c), WI BAT 11, WI BAT 7 in WI BAT 14, ter skladno z navedbami upravljavca v vlogi, v dokumentu Program preverjanja istovetnosti odpadkov v sežigalnici Lek d.d., Lendava z dne 10.02.2023.

Ministrstvo je v točki I./29 izreka odločbe dodalo novi točki 4.1.33 in 4.1.34 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. V točki 4.1.33 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je določilo zahteve v zvezi z ukrepi za primer okoljske nesreče in omejitev njenih posledic, na podlagi 15. točke prvega odstavka 41. člena Uredbe o odpadkih in v povezavi z 5. alinejo petega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije in WI BAT 1 (alineja xxv.) ter na podlagi navedb upravljavca v standardnem operativnem postopku Upravljanje incidentov / Incident Management.

V točki 4.1.34 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo na podlagi WI BAT 16 in opredelitve upravljavca določilo druge ukrepe za optimiranje proizvodnih procesov.

Ministrstvo je v točki 4.4.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo dve alineji e) in f) kot je razvidno iz točke I./30 izreka te odločbe. V dodatnih alinejah je ministrstvo določilo dodatna ukrepa za preprečevanje, ravnanje, pripravo za ponovno uporabo, recikliranje in predelavo odpadkov, nastalih v napravi, ki ju je določilo na podlagi 10. člena Uredbe o odpadkih ter v povezavi s 4. točko petega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije ter WI BAT 1 (alineja xxiii.) in CWW BAT 13 in skladno z navedbami upravljavca v Načrtu gospodarjenja z odpadki in v dokumentu – standardni operativni postopek glede odpadkov.

Ministrstvo je v točki I./31 izreka te odločbe dodalo novo točko 4.4.2. okoljevarstvenega dovoljenja, in v njej določilo zahteve v zvezi z ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje zaradi emisij snovi in vonjav, razsutja ali razlitja odpadkov, določenih nevarnih lastnosti nevarnih odpadkov ter pojava ptic, glodavcev in mrčesa, na podlagi 10. člena

Uredbe o odpadkih ter v povezavi s 1., 2., 3. in 4. alinejo petega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, in na podlagi WI BAT 1 (alineja xxiii), kjer je zahtevan načrt ravnanja z ostanki z ukrepi, ki ga pa pri upravljavcu nadomesti načrt gospodarjenja z odpadki in skladno z navedbami upravljavca v Načrtu gospodarjenja z odpadki in v dokumentu – standardni operativni postopek glede odpadkov.

HRUP

Ministrstvo je dodalo točko 5.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./32 izreka te odločbe, in v njej na podlagi CWW BAT 23 in WI BAT 37 ter opredelitve upravljavca določilo najboljše razpoložljive tehnike za preprečevanje oz. zmanjševanje emisij hrupa.

OSTALO

Kot izhaja iz točke I./33 izreka te odločbe, je ministrstvo za točko 9.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo točke 9.4, 9.4.1 in 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Točka 9.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se glasi: »Sistem ravnanja z okoljem«. Ministrstvo je v točkah 9.4.1, in 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi 20. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in CWW BAT 1 ter WI BAT 1 določilo zahteve za izvajanje sistema ravnanja z okoljem ter katere elemente mora le-ta vsebovati. Kot je razvidno iz opredelitev upravljavca in priloženih dokazil ima upravljavec že uvedena sistema ravnanja z okoljem ISO 14001 in EMAS, zato je ministrstvo v točki 9.4.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo, da mora ta dva sistema še naprej izvajati, ter v točki 9.4.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo še vsebine, ki jih morata sistema (ali vsaj en izmed njiju) še vsebovati, kot to izhaja iz alinej (x, xii, xiii, xiv) CWW BAT 1 in alinej (xxi, xxiii, xxiv, xxv, xxvii in xxviii) WI BAT 1. Ministrstvo je dodalo tudi točko 9.4.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je na podlagi WI BAT 2 ter opredelitve upravljavca določilo izkoristek kotla.

Ministrstvo je za točko 9.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo točke 9.5, 9.5.1, 9.5.2, 9.5.3, 9.5.4 in 9.5.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./34 izreka te odločbe, in sicer je na podlagi:

- CWW BAT 2 in tudi CWW BAT 19 v skladu z 20. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, v točkah 9.5.1 in 9.5.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vzpostavitev in vodenje popisa odpadnih voda in plinov,
- CWW BAT 16 v skladu z 20. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, v točki 9.5.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo uporabo celovite strategije za čiščenje odpadnih plinov ter v točki 9.5.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo, da mora biti le-ta pripravljena na podlagi popisa tokov odpadnih plinov in
- CWW BAT 10 v skladu z 20. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, v točki 9.5.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo uporabo celovite strategije za čiščenje odpadnih voda ter v točki 9.5.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo, da mora biti le-ta pripravljena na podlagi popisa tokov odpadnih voda.

Ministrstvo je z dopisom št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 seznanilo upravljavca Lek d.d. z navedenimi spremembami okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na emisije snovi v vode. Upravljavec je na posredovano seznanitev v odgovoru z dne 25. 4. 2024 podal naslednje pripombe. Pojasnil je povezanost med svojim podjetjem Lek d.d. in ČN Lendava d.o.o., ki je upravljavec ČN Lendava. Navedel je, da je bila le-ta zgrajena leta 2000 in je v 74,5 % lasti Lek d.d. in v 25,5 % lasti Občine Lendava. Načrtovana in projektirana je bila primarno za namene čiščenja odpadnih tehnoloških vod podjetja Lek d.d., ki nastajajo pri proizvodnji aktivnih farmacevtskih učinkovin z biološkimi postopki. Pri proizvodnji aktivnih farmacevtskih učinkovin z biološkimi postopki se namreč generirajo odpadni tokovi, ki so zaradi sestave gojišč v katerih

rastejo proizvodni organizmi/celice, zelo dobro biološko razgradljivi vendar hkrati tudi obremenjeni po določenih parametrih kot so KPK, BPK, celotni dušik in razni minerali/kovine v sledovih. Navedel je tudi, da je za take tokove najboljša tehnologija klasično biološko čiščenje na čistilnih napravah z aktivno biomaso, kjer v sekundarni stopnji čiščenja poteka oksidacija BPK do CO₂ in vode ter oksidacija amonija do nitrata. Taka oksidacija v bioloških čistilnih napravah je energetska in stroškovno upravičena do določenih vrednosti KPK/BPK. V nadaljevanju je upravljavec navedel tudi, da so za optimalno obratovanje čistilnih postopkov na čistilni napravi odpadne tehnološke vode iz Lek d.d. ločeno speljane do ČN Lendava po lastnem tlačnem vodu (povezovalni kanal), kar pomeni da sta napravi med seboj povezani in je zato upravljavec mnenja, da se s tem lahko uporablja Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin. Pojasnil je še, da je bil za čiščenje odpadnih vod iz podjetja Lek d.d. biološki postopek z aktivnim blatom določen na podlagi pilotnih poskusov, kot najbolj učinkovita tehnika čiščenja. Tovrstna tehnika čiščenja je po navedbah upravljavca primerna tudi za komunalno odpadno vodo. Upravljavec je navedel, da je na podlagi znanih podatkov o delovanju čistilne naprave (opomba ministrstva: mišljena je ČN naprava Lendava) razvidna zelo dobra učinkovitost čiščenja odpadnih vod. Meni tudi, da je glede na obstoječe podatke in analize izpustnih vod iz ČN Lendava ter odvišnega blata možno razbrati, da se pomemben delež onesnaževal (težke kovine) odlaga tudi v blatu čistilne naprave in pojasnjuje, da je navedeno bil razlog, da se je ta tip čiščenja izbral za čiščenje biološko razgradljivih voda iz proizvodnje aktivnih farmacevtskih učinkovin z biološkimi postopki. Navedel je še, da se to iste kovine, ki se dodajo v fermentacijsko brozgo, za optimalno rast produkcijskih mikroorganizmov vgradijo/izločijo skupaj z odvišno biomaso oz. z blatom iz ČN Lendava.

Ministrstvo ugotavlja, da vsebina upravljavčevega odgovora, ki se nanaša na »povezanost« naprav na lokaciji Lek d.d. in ČN Lendava ni novost, saj to dejstvo izhaja iz že doslej predloženih dokumentov in ga je ministrstvo zato tudi upoštevalo pri odločanju v tem upravnem postopku, torej tudi že v vsebini seznanitve št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024. V omenjeni seznanitvi je ministrstvo upravljavca med drugim seznanilo tudi na kakšen način (npr. pri naboru parametrov in njihovih mejnih vrednostih) bo upoštevalo Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin (Uradni list RS, št. 94/07 in 44/22 – ZVO-2). Ministrstvo dodatno pojasnjuje, da je pri odločanju v upravnem postopku zavezano k upoštevanju vseh relevantnih predpisov, v konkretnem primeru pa so to tako nacionalni predpisi kot Zaključki o BAT, ki v nacionalno zakonodajo niso bili preneseni in zato kot taki veljajo neposredno kot je to določeno v 11.5 točki 3. člena ZVO-1. Tako se med drugim za področje odpadnih voda upoštevajo naslednje določbe Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega:

- prvi odstavek 17. člena, ki določa, da se za vprašanja o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode, ki niso urejena z zaključki o BAT, uporablja predpis, ki ureja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo. Za vprašanja obratovalnega monitoringa odpadnih vod, ki niso urejena z zaključki o BAT, pa se uporablja predpis, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih voda,
- tretji odstavek 18. člena, ki določa, da če je raven emisij ali najmanj stroga meja razpona ravni emisij, povezanih z BAT, strožja od mejnih vrednosti emisij iz predpisov iz 17. člena, se kot mejna vrednost emisij uporabljajo ravni emisij ali najmanj stroga meja razpona ravni emisij, povezanih z BAT iz zaključkov o BAT,
- prvi odstavek 19. člena, ki določa, da če sta metodologija in pogostost vzorčenja, merjenja in analiziranja v sklopu obratovalnega monitoringa iz zaključka o BAT strožji od metodologije in pogostosti iz predpisov iz 17. člena te uredbe, se uporabljajo zaključki o BAT, ki se na to nanašajo in
- 20. člen, ki določa, da se v okoljevarstvenem dovoljenju poleg zahtev iz 18. in 19. člena citirane uredbe določi tudi druge pogoje iz zaključkov o BAT in predpisov, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave, pri čemer se upošteva pogoje iz zaključkov o BAT, tako da ne poslabšajo kakovosti okolja,

kar vse je ministrstvo v tem postopku tudi upoštevalo, kar pomeni, da je upoštevalo tudi Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih

izdelkov in učinkovin in o tem upravljavca tudi podrobneje seznanilo v seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO z dne 22. 3. 2024.

Glede učinkovitosti čiščenja ČN Lendava, za katero upravljavec navaja, da je zelo dobra, ministrstvo pojasnjuje, da je v tem upravnem postopku upravljavec med drugim predložil tudi Poročilo o obratovalnem monitoringu ČN Lendava za leto 2022, zato je ministrstvo z njeno tehnologijo čiščenja in obratovanjem seznanjeno, in je pri določitvi mejnih vrednosti za posamezne parametre tudi upoštevalo učinek čiščenja te čistilne naprave (za parametre neraztopljene snovi, KPK, BPK₅, celotni dušik in celotni fosfor), o čemer je bil upravljavec prav tako seznanjen v predhodno citirani seznanitvi.

Glede navedbe upravljavca, da se kovine, ki se dodajo v fermentacijsko brozgo, za optimalno rast produkcijskih mikroorganizmov vgradijo/izločijo skupaj z odvišno biomaso oz. z blatom iz ČN Lendava ministrstvo še vedno zastopa že predhodno izraženo stališče, da ČN Lendava kovin ne odstranjuje, saj osnovna funkcija ČN Lendava ni odstranjevanje kovin, ampak organskega onesnaženja. Se pa ministrstvo strinja z upravljavcem, da pri biološkem čiščenju odpadne vode nastaja odvečna biomasa, ki se odstranjuje kot blato in v katero se lahko absorbira del kovin. Obenem ministrstvo pojasnjuje, da je zaradi prisotnosti kovin v blatu omejena njegova nadaljnja uporaba. Zato so v nacionalnih predpisih s področja odvajanja odpadnih voda mejne vrednosti za kovine za primer iztoka v (javno) kanalizacijo izenačene z mejnimi vrednostmi za primer iztoka v vodotok, saj je privzeto, da komunalne/skupne čistilne naprave iz odpadne vode kovin ne odstranjujejo.

Sklepno povzeto ministrstvo ugotavlja, da odgovor upravljavca na seznanitev št. 35406-47/2021-ARSO-17 z dne 22. 3. 2024 ne vsebuje dejstev ali/in podatkov, ki bi vplivali na drugačno odločitev ministrstva v zvezi z obveznostmi s področja odpadnih voda kot je bila upravljavcu predstavljena v seznanitvi št. 35406-47/2021-ARSO z dne 22. 3. 2024.

Kot izhaja iz točke I./35 izreka te odločbe je ministrstvo za točko 12. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, dodalo novo točko 13. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se glasi: »Rok za uskladitev obratovanja naprave z Zaključki o BAT o sežiganju odpadkov«.

V točki 13.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo na podlagi devetega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in petega odstavka 78. člena ZVO-1, ki med drugim določa, da mora ministrstvo v odločbi o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja določiti tudi rok, v katerem mora upravljavec uskladiti obratovanje naprave z novimi zahtevami, določilo, da mora upravljavec obratovanje obstoječe naprave iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja uskladiti z zahtevami iz Izvedbenega sklepa Komisije z dne 12. november 2019 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT) za sežiganje odpadkov na podlagi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah, objavljenem dne 3. 12. 2019 v Uradnem listu Evropske unije, in sicer zagotoviti trajne meritve emisije živega srebra v zrak najkasneje do 31. 12. 2024. Ministrstvo je pri določitvi roka upoštevalo, da je upravljavec v prejeti dokumentaciji pojasnil, da bo za izpolnitev WI BAT 4 glede trajnih meritev živega srebra iz Zaključka o BAT WI zagotovil skladnost z BAT za obstoječo napravo s postavitvijo opreme za trajno meritev tega parametra do prej navedenega datuma. Rok za začetek opravljanja trajnih meritev živega srebra ministrstvo ocenjuje kot primeren, glede na to, da je rok za prilagoditev zahtevam iz Zaključkov o BAT WI že potekel in roka za prilagoditev ministrstvo upravljavcu s to odločbo ne more določiti za nazaj, saj bi bil takšen rok neizvršljiv.

Ministrstvo je z dopisom št. 35406-47/2021-ARSO-19 z dne 4. 7. 2024 seznanilo upravljavca Lek d.d. z navedenimi spremembami okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ostale spremembe okoljevarstvenega dovoljenja (poleg emisij snovi v vode). Upravljavec je navedeni dopis prejel dne 8. 7. 2024 in v roku 8 dni, ki je bil določen za odziv v navedenem pozivu ter tudi do izdaje te odločbe na posredovano seznanitev ni podal nobenega odziva.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II. izreka te odločbe.

Skladno z določbo petega odstavka 78. člena ZVO-1 pritožba zoper točke I. izreka te odločbe ne zadrži njihove izvršitve, kot to izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke IV. izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo je, ob upoštevanju drugega odstavka 319. člena ZVO-2, dovoljena pritožba na Vlado Republike Slovenije, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni po vročitvi te odločbe. Pritožba se pošlje neposredno pisno, pošlje po pošti ali da ustno na zapisnik na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali z drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo. Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25704-7111002-35406024.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pri nastanku vsebine tega dokumenta so sodelovale naslednje uradne osebe:
mag. Erna Tomaževič, sekretarka
mag. Barbara Štravs Grilc, sekretarka
Jurij Fašing, sekretar
Janez Jeram, sekretar

Postopek vodila:

Marija Lanišek
sekretarka

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- LEK farmacevtska družba d.d., Verovškova 57, 1526 Ljubljana – osebno

Poslati po 7. odstavku 78.člena ZVO-1:

- Občina Lendava, Glavna ulica 20, 9220 Lendava - po elektronski pošti (obcina@lendava.si)
- IRSOE, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si)